

PEDAGÓGIAI PROGRAM

*Boldog Brenner János, Általános Iskola,
Gimnázium és Kollégium*

(BOLDOG BRENNER JÁNOS NEVELÉSI KÖZPONT)

Szombathely

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETŐ	5
I.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata	5
I.1.1. Az intézmény létrehozásának rövid bemutatása	5
I.1.2. A katolikus intézmények küldetése, intézményünk küldetésnyilatkozata	6
I.2. A pedagógiai program törvényi háttere	7
I.3. Az iskola működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat	8
II. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	9
II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	9
II.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka célja	10
II.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka feladatai	11
II.4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	12
II.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
II.6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
II.6.1. Ünnepeink, a tanév jeles napjai, hagyományaink.....	15
II.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	17
II.7.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	17
II.7.2. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek	18
II.7.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók, sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program,.....	20
II.7.4. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	22
II.8. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	25
II.9. Egészségnevelési program	26
II.9.1. A program alapelve, célja:	27
II.9.2. Területei:.....	27
II.9.3. Az egészségnevelés szinterei:.....	28
II.9.4. Mindennapi testedzés megvalósítása:.....	29
II.9.5. Egészségnevelésünket segítő hasznos módszerek:.....	29
II.9.6. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:.....	29
II.10. Környezeti nevelés	29
II.10.1 Alapelve:.....	30
II.10.2 Célja:.....	30
II.10.3. Területei.....	30
II.10.4. A környezeti nevelés szinterei	31
II.10.5. A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek	32
II.10.6. A környezeti nevelésben résztvevők	32
II.10.7. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok.....	32
II.11. A szülő, a tanuló a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának, együttműködésének formái	35
II.12. A tanulók az intézményi döntési folyamatba való részvételi jogai gyakorlásának rendje	37

II.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	37
II.14. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	40
II.15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	41
III. A KOLLÉGIUMI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI	44
III.1. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének tervei	44
III.2. A kollégium működése – a működés belső feltételrendszerének bemutatása	45
III.2.1. Személyi feltételek	45
III.2.2. Tárgyi feltételek	46
III.2.3. A kollégiumi élet megszervezése	50
III.2.4. A kollégium kapcsolatrendszere	51
III.3. Kollégiumi nevelőmunkánk alapelvei, céljai, feladatai	54
III.3.1. Alapelvek	54
III.3.2. Célok	56
III.3.3. Feladatok	58
III.4. A pedagógiai tevékenység szerkezete	73
III.4.1. Tanulást segítő foglalkozások	74
III.4.2. Közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások	76
III.4.3. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások	77
III.5. A NAT és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának megjelenítése kollégiumunk pedagógiai programjában	79
III.5.1. Kommunikációs kompetencia: anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése	79
III.5.2. Kommunikációs kompetencia: idegen nyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése	80
III.5.3. Matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése	81
III.5.4. A digitális kompetenciák fejlesztése	82
III.5.5. A tanulás kompetenciáinak fejlesztése	83
III.5.6. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése	84
III.5.7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése	85
III.5.8. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáinak fejlesztése	87
III.6. A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége	89
III.6.1. A tanulók fejlődésének értékelése	89
III.6.2. Az értékelés formái:	91
III.6.3. Jellegzetes jutalmazási és elmarasztalási formák	91
III.6.4. A kollégiumi elhelyezés iránti kérelmek elbírálásának elvei, a kollégiumi felvétel	93
III.7. Jövőkép	95
III.7.1. Humán erőforrás gazdálkodási, fejlesztési, továbbképzési tervek	95
III.7.2. Anyagi – gazdasági-humán erőforrás – bővítés	97
IV. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	98
IV.1. Az intézmény tantárgyi rendszere, óraterve	100
IV.1.1. Az iskola tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainak rendszere	107
IV.1.2. Választható érettségi vizsgatárgyak	111

IV.1.3. Mindennapi testedzés	112
IV.2. Alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	112
IV.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	112
IV.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	112
IV.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	113
IV.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	113
IV.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	113
IV.3.5. A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	114
IV.3.6. A kulcskompetenciák	114
IV.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	115
IV.5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	116
IV.5.1. Ellenőrzés, értékelés, osztályozás	116
IV.5.2. A tanulók magatartásának értékelése	117
IV.5.3. A tanulók szorgalmának értékelése	117
IV.5.4. A tanulmányi munka értékelése	118
IV.5.5. Szöveges értékelés:	118
IV.5.6. Érdemjegyekkel, osztályzatokkal történő értékelés	119
IV.5.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	121
IV.5.8. Vizsgarend	122
IV.6. A tanulók jutalmazásának és büntetésének elvei:	122
IV.6.1. Jutalmazás	124
IV.6.2. Büntetés	124
IV.7. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	124
IV.8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	126
IV.9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	126
IV.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	127
IV.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	129
IV.12. Sajátos pedagógiai módszerek	129

I. BEVEZETŐ

I.1. Az intézmény küldetésnyilatkozata

I.1.1. Az intézmény létrehozásának rövid bemutatása

A szombathelyi Római Katolikus megyéspüspök, mint a Szombathelyi Egyházmegye ordináriusa, az oktatásról szóló akkor hatályos törvény továbbá a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló törvényben foglalt lehetőségekkel és jogokkal élve, Szombathely Megyei Jogú Város Jegyzője 496/1991 számú engedélyével 1991. szeptember 1-jével Szombathelyen kollégiumot alapított középiskolai tanulók, és főiskolai hallgatók számára (Szombathelyi Egyházmegyei Kollégium). Szombathely Megyei Jogú Város Jegyzője 80.118/1992 számú engedélyével, 1992. március 20-án Szombathelyen 1-4. évfolyamos Püspöki Elemi Iskolát alapított, majd 1996. szeptember 1-jétől 1-8. évfolyamú (évfolyamonként három tanulócsoport-osztály) katolikus általános iskolává bővítette (Püspöki Általános Iskola). Szombathely Megyei Jogú Város Jegyzője 80.380-3/1996 számú engedélyével a megyéspüspök 1996. augusztus 1-jével szintén Szombathelyen katolikus óvodát alapított Szombathelyi Egyházmegyei Óvoda elnevezéssel. 2008. szeptember 1-jétől a három intézményt az egyházmegye képviselője összevonta és többcélú közös igazgatású közoktatási intézményt hozott létre. A Vas Megyei Főjegyző által kiadott, működési engedély száma 774-2/2008.

Ezt követően az intézményt 2012. szeptember 1-jétől gimnáziummal bővítette 5-12. évfolyamon. A Vas Megyei Kormányhivatal által kiadott működési engedély száma SZO/21-14/2011.

2018.09.01-től az óvodai nevelési feladatokat ellátó intézményegység kivált a többcélú közös igazgatású köznevelési intézményből.

Az intézmény célja és feladatai:

- A katolikus keresztény világnézet szellemében nevelje a gyermekeket, tanulókat, hogy az Evangélium és a katolikus Egyház tanításában kifejezett értékek egész életükben meghatározó elvekké alakuljanak.
- Tegye képessé a gyermek közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek: Isten és emberszeretet, igazság és igazságosság, hazaszeretet megvalósítására.
- A gyermeket úgy formálja:
 - hogy legyen vonzó a személyiségét is kifejező beszédkulturája,
 - jellemezze az életkorának megfelelő, kifogástalan anyanyelvi kifejező készség,
 - alakuljon ki benne fogékonyság az igazi emberi és keresztény értékekre.
- Az általános műveltség megalapozása.
- A társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, a munkavégzéshez, a továbbtanuláshoz szükséges alapvető képességek kialakítása.
- Az eltérő ütemben fejlődő tanulók képességeinek egyéni fejlesztéséről történő gondoskodás.
- A középfokú oktatásra történő felkészítés.
- Érettségi vizsgára felkészítő nevelés és oktatás.
- A felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés és oktatás.

- Biztosítja a nem állandó lakhelyükön, illetve ennek hiányában nem a tartózkodási helyükön középiskolába, általános iskolába, járó gyermekek oktatását, nevelését.
- Informatikai oktatást biztosít.
- Nemzeti etnikai kisebbségi feladatokat igény esetén ellát.
- A felvételt nyert középiskolai tanulóknak otthont és indokolt mértékű ellátást nyújt.

I.1.2. A katolikus intézmények küldetése, intézményünk küldetésnyilatkozata

A katolikus intézmény küldetése a társadalomban

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat, kollégiumokat, amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tenniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

Minden nevelési és oktatási intézmény, (iskola, kollégium) pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha a pedagógusokat, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

Intézményünk küldetésnyilatkozata

A Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, a Szombathelyi Egyházmegye által fenntartott katolikus szellemiségű intézmény, amely ökumenikusan nyitott a más felekezetűek felé.

Nevelési elveinek alapja a keresztény vallási és erkölcsi értékek tisztelete, egy humánusabb, erkölcsösebb, igazságra törekvő nemzedék kiművelése. Arra törekszünk, hogy a város intézményei között kivívott előkelő helyünket, hírnevünket öregbítsük.

Célunk: A család által ránk bízott gyermekekből – a szülőkkel együtt - jellemes, művelt keresztény fiatalokat nevelni, akik megtalálják helyüket, életcéljukat az egyházban, a társadalomban. Színvonalas EU-konform oktatással szilárd alpműveltséget, biztos alapkészségeket és mobilizálható tudást nyújtunk tanulóinknak, biztosítva számukra a képességeiknek megfelelő továbbhaladást.

Tevékenységünket *szolgáltatásnak* tekintjük, amelyet a társadalmi és partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes légkörben végzünk.

- Segítünk abban, hogy a ránk bízott gyermekek, diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak.
- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy gyermekek, tanulók testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.

Mindezeket jól felkészült, szakmailag igényes, megújulásra képes, a minőség iránt elkötelezett, segítőkész, munkakörülményeikkel elégedett munkatársakkal és a velük együttműködő szülőkkel valósítjuk meg.

1.2. A pedagógiai program törvényi háttere

A pedagógiai program elkészítésekor a következő törvények és rendeletek szolgáltak alapul:

- A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A 110/2012 (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról
- 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásáról
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja a NAT –hoz kapcsolódóan (5/2020. (I.31.) Korm. rendelet)
- A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga szabályozásáról.
- 40/2002. (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- Az 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról.
- A Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló az 1997. évi XXXI. törvény és módosítása 2002. évi IX.
- Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici).

1.3. Az iskola működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat

Az intézmény neve és székhelye, telephelyei:

Hivatalos név: Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium

röviden: **Boldog Brenner János Nevelési Központ**

rövidített név: B.Brenner Ált.Isk.Gimn.és Koll.

OM azonosító: 036626

Székhelye: Szombathely, Táncsics M. u. 48.

Az intézmény típusa:

Az alapító Szombathelyi Egyházmegye által fenntartott, egyházi jogi személy, **többcélú közös igazgatású köznevelési intézmény**, amely nyolc évfolyamos általános iskolai, nyolc osztályos gimnázium képzést folytat, és középiskolai kollégiumot működtet.

Intézményegységek:

Székhelyintézmény:

Boldog Brenner János Általános Iskola és Gimnázium

9700 Szombathely, Táncsics Mihály u. 48.

Az intézmény székhelyén ellátott feladat:

általános iskolás korú tanulók (1-8. évfolyam) oktatása-nevelése,

középiskolás tanulók (5-12. évfolyamon) oktatása-nevelése.

A székhelyen fogadható legmagasabb tanulólétszám: 704 fő

Tagintézmények:

Boldog Brenner János Kollégium

9700 Szombathely, Szily János u. 1.

Az intézmény telephelyén ellátott feladat: középiskolás tanulók kollégiumi ellátása.

A telephelyen fogadható legmagasabb tanulói létszám: 195 fő

Telephely:

Boldog Brenner János Általános Iskola és Gimnázium

9700 Szombathely, Táncsics Mihály u. 44.

Az intézmény székhelyén ellátott feladat:

általános iskolás korú tanulók (1-8. évfolyam) oktatása-nevelése,

középiskolás tanulók (5-12. évfolyamon) oktatása-nevelése.

A székhelyen fogadható legmagasabb tanulólétszám: 67 fő

Az intézmény alapítója és fenntartója::

Szombathelyi Egyházmegye

9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.

Az intézmény működésének kezdete: 2018. szeptember 1.

Az összevont intézmények működésének kezdetei:

- Püspöki Elemi Iskola: 1992. szeptember 1.

 bővített intézmény: Püspöki Általános Iskola: 1996. szeptember 1.

- Szombathelyi Egyházmegyei Kollégium: 1991. szeptember 1.

- Szombathelyi Egyházmegyei Óvoda: 1996. augusztus 1.
- Az összevont intézmény működésének kezdete: 2008. szeptember 1.
A gimnázium indulása: 2012. szeptember 1.
A óvodai nevelés nélküli működés kezdete: 2018. szeptember 1.

A működési engedélyt kiadó szerv:

- Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal (9700 Szombathely, Hollán Ernő u. 1.)

Az intézmény működési területe:

Szombathely város közigazgatási területe. Az általános iskola elsősorban a Szombathelyi Egyházmegye és Vas megye területéről fogad tanulókat, a gimnázium az egész ország területéről vár diákokat.

A kollégium beiskolázási körzete azonos azon iskolák beiskolázási körzetével, amely középiskolák és felsőoktatási intézmények tanulóit hallgatóit fogadja.

Az intézmény jogállása: önálló egyházi fenntartású jogi személy

Az intézmény maximális tanulólétszáma: 966 fő

- általános iskola és gimnázium: 771 fő
- kollégium: 195 fő

II.AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Katolikus iskoláink nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus iskolánk egész pedagógiai működésében:

- A gyermek, diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”¹
- A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szoktatásnak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

II.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka célja

Intézményünk pedagógiai munkájának célja:

- A gyermekek, diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Segítjük a viselkedési normák elsajátítását.
- Az intézményhasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarcűrész és siker helyes értékelésének készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.

¹ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (táncház, kézműves foglalkozások, stb.).
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása.
- A kollégiumi nevelés a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával, a tanulók szocializációját, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését, tanulását, a sikeres életpályára való felkészítését segítse, keresztény személyiségét fejlessze.
- A gyermekeket, diákokat megtanítsuk arra, hogy az életük, teher- és munkabírásuk érdekében egészséges életmódot folytassanak. Fel kell ébreszteni bennük a mozgásigényt. A mentálhigiéné területén a készségek és képességek fejlesztésével a testi- lelki harmónia megteremtése ösztönözzük a gyermekeket, diákokat.
- Fejlesztjük a gyermekekben, diákokban az empátiát és a toleranciát. Lényeges szerepet kell betölteni a nevelőmunkában a szeretetnek, a megértésnek, a következetes számonkérésnek. Meg kell tanítani a diákokat a konfliktusok kezelésére. .
- A Bartók Béla Zeneiskolával való eddigi jó együttműködés megtartása, továbbfejlesztése.
- Egyéb városi művészetoktatási intézményekkel való kapcsolat felvétele, az együttműködés feltételeinek kialakítása.

II.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus intézmény kötelessége vállalni a gyermekek, tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”² Ezért intézményünk feladata, hogy:

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és csoportmunkában, a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, csoportbeszélgetések vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtsen a gyermekek, diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

² A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a gyermek, tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A diákok tanulási kötelességtudatának kifejlesztése és a rendszeres tanulás igényének kialakítása, valamint az élethosszig tartó tanulás tudatának erősítése. Meg kell tanítanunk diákjainkat az igényes munkavégzésre

II.4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a gyermekek, tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján *rendezzük*. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképpéállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, stb.). Büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, megrovás, igazgatói figyelmeztetés, megrovás, nevelőtestületi figyelmeztetés, megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, stb.)
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

II.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetésstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az Őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk,

hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.

A gyermekek, tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai, kollégiumi élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a gyermekek, tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés.
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük.
- Józan, megfontolt ítélőképesség.
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség.
- A saját akaratunkról való lemondás képessége a rászoruló, vagy mások érdekében.
- A szelídség, az alázat, a türelem.
- Alaposság kialakítása.
- A mértékletesség.
- A bűnbánatra való készség.
- A belső csendre, elmélyülésre való igény.
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz.
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd nevelőkkel, tanárokkal, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

II.6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”³

A közösségfejlesztés közös feladat. Az intézmény valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a gyermekek, diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások, erdei iskolák
- Diák-önkormányzati munka

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat, tanulócsoportokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- A különböző tantárgyakhoz kapcsolódó szakkörök neveljék a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

³ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 34. oldal

- A napközis foglalkozások átgondolt játéktervvel és pedagógiai irányítással biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) sajátos arculatukkal járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbéli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

II.6.1. Ünnepeink, a tanév jeles napjai, hagyományaink

A katolikus intézménynek a mai megtépzott értékrendű világban egyik lényeges feladata, hogy újra felfedeztesse a szülőkkel, gyermekekkel a magyar nép népi és keresztény ünnepeit és hagyományait, azok belső tartalmát, esztétikáját.

Az ünnepekben való együttlétek olyan közösségi élményt ajándékoznak, amelyben a gyermek, felnőtt őszintén kifejezheti érzelmeit. Az előkészületben gyakorolhatja fantáziáját és megtanul alkalmazkodni az együttműködésben.

Legyen az a közösség akár egy ünnepi asztal, egyházi vagy népi ünnep, megtanítja a gyereket önmaga (ideje, figyelme, szeretete) ajándékozására. Ezáltal pozitív értékek szabadulnak fel, melyek a testre, lélekre, értelemre, pszichére pozitívan hatnak.

Hagyományok:

- Veni Sancte – Te Deum, tanév elején és végén közös szentmise szülőkkel, gyerekekkel, pedagógusokkal.
- szüret,
- Szent Márton-napok (lampionos felvonulás),
- lelkigyakorlat, illetve lelki napok,
- farsang, (egész napos közös jelmezes vigadalom),
- iskolanapok,
- művészeti bemutatók, kézműves napok,
- ballagások (általános iskola, gimnázium)
- iskolabál az intézmény alapítványának illetve szülői munkaközösségének rendezésében,
- családi nap – vidám, játékos, szervezett, zenés délután a családokkal együtt,

- kirándulások, születésnapok,
- nyílt napok.

Egyházi ünnepek:

- szeptember 24.	Szt. Gellért – a katolikus iskolák napja
- november 1.	Mindenszentek
- november 2.	Halottak napja
- november 11.	Szent Márton napja –lampionos felvonulás
- advent	Közös koszorúkötés a szülőkkel, gyertyagyújtás
- december 6.	Szent Miklós ünnepe,
- december 24.	Karácsony, Szent este,
Jézuska várás, betlehemezés
- február 2.	Gyertyaszentelő boldogasszony
- február 3.	Szent Balázs napja
Balázs áldás
- hamvazószerda	Hamvazkodás
- húsvét	Gyermekkeresztút a templomban
- március 25.	Gyümölcsoltó Boldogasszony
- pünkösd	

Állami ünnepek és megemlékezések:

- október 6.	Aradi vértanúk
- október 23.	az 1956-os forradalom és szabadságharc
- január 22.	A magyar kultúra napja
- február 25.	Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai
- március 15.	Az 1848-as forradalom és szabadságharc
- április 16.	Holokauszt áldozatai
- június 4.	Nemzeti Összetartozás Napja

Az ünneplés módjai:

- megemlékezés (tanítási órán, osztályfőnöki órán, tagintézményi szinten),
- tagintézményt, illetve teljes intézményt érintő ünnepély,
- hangverseny,
- színdarab.

A kollégiumban a megemlékezések csoportfoglalkozás keretében zajlanak, illetve a faliújságokat az ünnepnek megfelelően díszítik.

A diákjaink tanári vezetéssel részt vesznek a városi megemlékezésen.

Néhány javaslat az ünnepek magtartásának módjára

Az éves munkaterv elkészítésekor el kell döntenünk, hogy melyik ünnepet milyen módon ünnepeljük meg. A legtöbb ünnep megtartásának módja évente változhat.

- Az év kiemelt ünnepeire lelki nappal készülünk, az ünnep napján szentmisén veszünk részt, tanítási szünet lévén iskolai vagy osztálykeretben ünnepelünk (vetélkedő, akadályverseny, film).
- A lelki napokat az év kiemelt ünnepe előtti napra, illetve ADVENT, NAGYBÖJT idejére tervezzük.
- Törekszünk arra, hogy havonta biztosítsunk gyónási alkalmat azokban a hónapokban is, amelyekben nincs lelkigyakorlat, vagy lelki nap.

- d. Ünnepi hangversenyt lehet szervezni karácsony előtt, újév környékén, vagy iskola napokon stb.
- e. Irodalmi színpadi műsor bemutatása az egyes ünnepeken.

A hagyományteremtés egyéb lehetőségei gazdagítják az iskola életét:

- hittan -, szentírásverseny,
- tanulmányi versenyek, egyházi iskolák közötti versenyek,
- kiállítás a tanulók munkáiból,
- sportversenyek,
- természetjárás,
- irodalmi színpad,
- önképzőkör,
- tánciskola.

II.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A köznevelési törvény szerint a kiemelt figyelmet igénylő tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő tanuló:
 - sajátos nevelési igényű tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
 - kiemelten tehetséges tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló,

II.7.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő gyermekek, tanulók fejlesztését, mert a problematikus gyermek saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Intézményünk feladata:

- A gyermek, tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét. A fejlesztés szinterei az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok. Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

II.7.2. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.

Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei intézményünkben:

- Osztályra, csoportra szabott jól motivált, differenciált tanórai munkát végzünk.
- Az egyéni képességekhez igazodó, az önálló és csoportos munkára támaszkodó munkaformákat részesítjük előnyben.
- A kötelező és választott órák maximális kihasználására törekszünk.
- Prioritást adunk az anyanyelvi és idegen nyelvi nevelésnek, a tanulók beszéd és kifejezőkészségét állandóan fejlesztjük.
- A lehetőségeknek megfelelően igyekszünk megerősíteni a természettudományos tárgyak oktatását.
- Tehetséggondozó szakköröket működtetünk.
- Felkészítjük tanulóinkat a versenyekre, valamint a pályázatokon való részvételre,
- Felkészítés a középiskolai, felsőfokú iskolai tanulmányokra.
- Személyes beszélgetésekkel, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresésével a lehető legjobb eredményeket igyekszünk elérni
- A kiugró tehetségeket megfelelő tehetségfejlesztő programba, illetve szakemberhez irányítjuk, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tehetség felismerése	-megfigyelés	tanító, tanár, szaktanár, osztályfőnök, napközis tanár, szakkörvezető, testnevelő tanár,	folyamatosan
	- a tehetség felismerését szolgáló tudatos szituációk	adott szakórákon a felelős szaktanárok	folyamatosan

	tervezése, használata		
2. Tehetség/ képesség- fejlesztés / iskolán belül/	- egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus, szaktanár,	folyamatosan
	- differenciált tanóra vezetés	minden pedagógus	folyamatosan
	-speciális feladatok kiosztása,	adott szaktanár, osztályfőnök, fakultáció/szakkörvezető	folyamatosan
	-szakkör, tehetséggondozó szakkör, választható óra	szakkörvezetők, szaktanárok	folyamatosan
	-fakultáció, -versenyeztetés, a tehetség kibontakoztatását elősegítő szakirányú iskolai, kerületi, országos versenyeken	szaktanárok szaktanár, szakkörvezető, fakultációvezető,	folyamatosan folyamatosan
3. Tehetség /képességfejlesztés /iskolán kívül/	-kapcsolatok kialakítása különböző intézményekkel, szakmai szervezetekkel, (Gyermek Háza, TIT, MMIK, ELTE)	minden pedagógus	folyamatosan
	sportegyesületekkel, javaslattétel a tehetséges tanulók további fejlődésére, -speciális előadások, szakmai programok, kirándulások, csere- utak szervezése a	adott szaktanár, szakkörvezető	folyamatosan

	tehetséges tanulók számára,		
4. A fejlesztés hatékonysága, értékelése	versenyeredmények összegzése, értékelése -felvételi eredmények értékelése (középiskolai, felsőfokú)	iskolavezetés, munkaközösség-vezetők, szaktanárok, osztályfőnökök,	félévkor és év végén,

II.7.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók, sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program,

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás.

A pszichésen iskolaérett gyermekekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékeztetést igényel. A szándékos emlékeztet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

Alsós tagozatos fejlesztő gyakorlatok

„Egy gyermek akkor iskolaérett, ha testileg-lelkileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nemcsak hogy nincs ártalmára, hanem fejlesztőleg hat rá.”

Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége és szociális érettsége.

A fejlődésnek megfelelő feltételei vannak, biológiai és pszichikus téren egyaránt. Ezek a feltételek egyrészt örökletes, ill. veleszületett vagy szerzett adottságok, másrészt a környezetnek a gyermekre gyakorolt helyes, céltudatos nevelői ráhatásai.

Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus oktató-nevelő munkája eredményes legyen.

A pszichikusan iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja:

- az érdeklődés a környezet iránt, ez bizonyos fokig kapcsolatban van a figyelem és a megfigyelő-képesség fejlődésével, ill. fejlettségével,
- a gondolkodás terén analízisre és szintézisre való képesség a jellemző,
- a beszéd megfelelő fejlettsége, mely fontos szerepet játszik az ismeretszerzésben és mások megértésében.

A felsoroltakon kívül a már meglévő tapasztalatok, alapismeretek és a gyakorlati készségek nagymértékben fokozzák az iskolára való alkalmasságot. (Ide tartoznak a gyermek saját magára, természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalatai, alapismeretek, az ábrázoló készség, megfelelő kezűgyesség és mozgásbeli ügyesség.)

Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése.

Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a gyerekeknek az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban.

Fontos és lényeges feladatai ebben a folyamatban a szociálpedagógusnak a káros tényezők konkrét vizsgálatával, és ennek ismeretében a lehetséges és szükséges speciális módszerekkel a káros hatások kiküszöbölése, ill. csökkentése.

Fontos:

- a személyiséget károsító környezeti tényezők felismerése - ingerszegény környezet, elhanyagoltság, rossz családi körülmény, helytelen nevelési eljárás stb.
- a gyermek és a felnőtt környezet közötti kontaktus, a gyermeknek a társaihoz való viszonyulása, megnyilvánulása — mindezek utalnak az érzelmi kiegyensúlyozottságra is, amit feladathelyzetben, szünetekben és spontán tevékenység végzése közben figyelhetünk meg a gyermekeknél.

Ezekon kívül fontos felmérni a vizuo-perceptuo-motoros, az akusztikus- és nyelvi képességeket, az emlékezet, a szerialitás, a téri tájékozódás szintjét, valamint a test finom- és nagymozgásait. A felmérésekhez segítséget nyújtanak a különböző vizsgálatok és programok (pl. Diagnosztizáló fejlődésvizsgáló rendszer 4-9 évesek számára, Beszédészlelés és beszédmegértés GMP vizsgálat stb.), és ily módon megismerhető a várható, vagy a már kialakult tanulási zavar háttere. Megtudható, hogy a gyermek mely részképesség-gyengeségek miatt igényel fejlesztő foglalkozást.

Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: a magatartászavar, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok stb.

A fejlesztő foglalkozások megtervezésénél a programok kiválasztásával meg kell tervezni, hogy mely célokra irányul elsődlegesen, és melyekre lehet másodlagos fejlesztő hatással.

Részképesség-gyengeségek egyéni vagy kiscsoportos korrekciója

A terápiát minden esetben vizsgálóeljárással indítjuk. Ezután kerülhet sor a megfelelő programok, feladatcsoportok kiválasztására, az egyénre szabott fejlesztési irányok meghatározására.

Természetesen fel kell tudnunk mérni azt is, hogy melyek azok a gyengeségek, hiányok, zavarok, amelyek már nem tartoznak kompetenciánkhoz, hogy a gyermek fejlődését szem előtt tartva a megfelelő szakemberhez (pszichológus, logopédus) irányíthassuk.

A foglalkozások lebonyolításánál fontos betartanunk néhány szabályt ahhoz, hogy a gyermek a munkát ne valamilyen kényszertevékenységnek érezze, hanem örömét lelje a játékos feladatokban.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermek számára ezek a foglalkozások- bármennyire is játékosnak tűnnek- nagyon megerőltető, fárasztóak, hiszen éppen azokban a képességekben várunk el tőle sikereket, ahol nehézségei vannak.

A fejlesztő foglalkozás hatásfokát fél évnél nem rövidebb időtartamú foglalkozás után éri csak el igazán. Munkánk szükségességét és eredményességét a fejlesztés hatásfoka igazolja, amelyet a vizsgálóeljárás megismétlésével ellenőrizhetünk.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

A különleges bánásmódot igénylő gyerekek közül a szakértői bizottság által készített szakértői vélemény alapján iskolánk ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók integrált nevelését, oktatását, ha a tanuló mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási vagy figyelemzavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulókat megfelelő képesítésű gyógypedagógusok látják el az iskolai gyógypedagógus koordinálásával.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását a Pedagógiai program melléklete tartalmazza.

II.7.4. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, oktatási-nevelési intézmény, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola, kollégium kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus köznevelési intézmények különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az óvónőkkel, nevelőtanárokkal, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Családlátogatások.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie.

Meg kell vizsgálnunk,

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a gyermek erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését,
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása,
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot,
- hogy a gyermek szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevétele,
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése,
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához,
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit,

A szociális hátrányok csökkentését az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- napközis, tanulószobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése,

- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program szükség esetén történő alkalmazása,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében intézményünk együttműködik az érintett családdal. Szükség esetén a külső kapcsolatrendszerünk keretében igénybe vesszük a gyermekorvos, védőnő, a Nevelési Tanácsadó, a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családsegítő Szolgálat, és egyéb más intézmény és szakszolgálat segítségét is.

Munkánkat segíti az iskolai szociális segítő, aki heti egy alkalommal az iskolában tartózkodik és a gyermekvédelmünket támogatja.

Intézményünk gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységének folyamata:

TEVÉKENYSÉG	MÓDSZER	FELELŐS	HATÁRIDŐ
A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulók felderítése	tájékoztatás megfigyelés beszélgetés	gyerm.véd.felelős nevelőtanár osztályfőnökök szaktanárok fejlesztő pedagógus logopédus iskolaorvos védőnő	szeptember végéig átfogó, utána folyamatos
Szociális hátrányok enyhítése: étkezési hozzájárulás tankönyvvásárlási támogatás rendkívüli szociális segélyek esetlegesen tanulmányi ösztöndíjak	felmérés információk igazolások	gyerm.véd. felelős csoportvezetők osztályfőnökök intézményvezetés	folyamatos
Egészséges életmód Kultúrált szabadidő Bűnmegelőzés Drogprevenció	előadások programok önismeret-és emberismeret óra beszélgetések viták	gyerm. véd. Felelős osztályfőnökök szaktanárok külső előadók orvos, védőnő	folyamatos

Osztályok, csoportok év eleji és igény szerinti látogatása, fogadóórák diákoknak és szülőknek	tájékoztatás beszélgetés	gyerm. véd. Felelős	folyamatos
Pontos adminisztráció vezetése Statisztikák készítése, értékelése	Felmérés	gyerm. véd. Felelős	folyamatos
Aktív részvétel intézményi és városi értekezleteken, megbeszéléseken Az iskola képvisellete külső programokon, rendezvényeken		gyerm. véd. Felelős	folyamatos
Szükség esetén kapcsolatfelvétel a külső, gyermekeket segítő intézményekkel	egyeztetés megbeszélés	gyerm. véd. Felelős	folyamatos

II.8. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,

- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

II.9. Egészségnevelési program

Az intézményi egészségnevelésünknek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a gyermekek kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a

lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg (érzelmi intelligencia és személyiségfejlesztés).

Az egészségnevelési program tartalma a következő hat elemet jelenti:

1. Helyzetelemzés (társadalmi környezet, családok jellemzése, gyermekekkel, diákokkal kapcsolatos megállapítások, a rendelkezésre álló humán erőforrás jellemzői)
2. Segítő kapcsolatok feltérképezése (intézményen belüli és kívüli segítők)
3. Állapotfelmérés (az egészségneveléssel kapcsolatos gyakorlatról kialakult vélemények és egy-egy területén végzett munka eredményeinek összegyűjtése, szűrővizsgálatok, alkalmassági vizsgálatok rögzítése)

Nagyon fontosak a szülői vélemények, a fogadóórákon, szülői értekezleteken megfogalmazott problémák, melyek pontosabbá teszik, kiegészítik a kérdőíves méréseket.

- *közegészségügyi feladatok*: közétkeztetés, iskolaorvosi ellátás, baleset-megelőzés, beteg gyerek ellátása, munkavédelem
 - *személyi gondozás, szokások kialakításával kapcsolatos állapot- felmérés*: személyi tisztaság, egészséges öltözködés
 - *testi neveléssel kapcsolatos állapotfelmérés*: mindennapos testnevelésben résztvevők száma, felmentett tanulók száma, testi fejlődés mérési eredményei
 - *egészséges napirenddel kapcsolatos mérések*: életmód, időmérleg
 - *lelki egészség megőrzésével kapcsolatos mérések*: személyiségfejlesztés
 - *a gyermek és ifjúságvédelem adatai*: hátrányos helyzetű tanulók száma, iskolán belül működő prevenció csoportok
 - *a drogprevenció munkához szükséges állapotfelmérés*: ismeretszint felmérés, attitűd vizsgálat, helyi egészségügyi és rendészeti szervek információi
4. Pontos célmegfogalmazás, amely a helyzetelemzésre és állapotfelmérésre alapozott és illeszkedik a pedagógiai program fő céljaihoz.
 5. A tevékenységek fő szinterei és módszerei
 6. Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzés

II.9.1. A program alapelve, célja:

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a gyermekeket, tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a gyermekek számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

II.9.2. Területei:

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete.
- Egészséges testtartás, mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Az értékek ismerete.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.

- A betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat.
- Időjárásnak megfelelő öltözködés, higiénia, tisztálkodás.
- A barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben.
- A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete.
- A rizikóvállalás és határai.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben.
- Ésszerű napirend, az idővel való jó gazdálkodás kialakítása.
- Szűrővizsgálatok: pl: gerinc, szemészet, fogászat, stb.
- Egészségnevelési hét, tisztasági és egyéb versenyek szervezése.

II.9.3. Az egészségnevelés szinterei:

Minden gyermeket, tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató intézményi hatás

- Egészséges személyiségfejlődés elősegítése.
- Termek, folyosók, tisztasága, szellőztetése; udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása.
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása.
- Szaktárgyi órák témafeldolgozásai.
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.
- Egészséges táplálkozás.
- Mindennapi testmozgás.
- A dohányzás, alkoholfogyasztás és kábítószer-használat megelőzése.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra, egészségtan modul, stb.
- Napközis foglalkozások, délutáni szabadidős foglalkozások.
- Hétvégi iskolai és osztályprogramok.
- Erdei iskola
- „Egészségnapok”

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Sportegyesületi tagság
- Szakkörök
- Egészségnevelési hét- egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások
- Családi napok

II.9.4. Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelési órákon
- Szervezett, adott évfolyamokon úszásoktatásban való részvétellel
- Napközis, tanulószobai foglalkozásokba beillesztve, pontos terv szerint
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok igény szerinti szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Iskolai és családi sportnap szervezése

Az iskola és annak sportköre bekapcsolódik az egyházmegye katolikus iskolái közötti sportversenyekbe, valamint – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek a munkájába.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupa-küzdelmekbe.

II.9.5. Egészségnevelésünket segítő hasznos módszerek:

Az intézményben alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza számos lehetőséget biztosít az egészségnevelési program eredményes megvalósítására. Ezek közül a leghatékonyabbak azok az intézmény saját ötleteire, illetve szervezésére épülő programok, amelyek megvalósításában a pedagógusok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Ilyenek a következők:

- Egészségfejlesztő előadások tartása különböző területről érkező szakemberek bevonásával.
- Játékok (udvari, szabad levegőn végzett)
- Az iskola környezetének szebbé tétele.
- Riport
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

II.9.6. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (intézményi) résztvevők: pedagógusok (tanárok, nevelőtanárok), hitoktatók, osztályfőnökök, védőnő, iskolaorvos.
- Külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

II.10. Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fenntartását és a társadalmak fenntartható fejlődését. (NAT 2003)

A fenntarthatóság feltételezi az egész életen át tartó tanulást, ebből következően a tájékozott, tevékeny állampolgárt, problémamegoldó gondolkodást, a természetben, környezetben, a társadalomban és a gazdaságban való eligazodást, felelős elkötelezettséget. Mindennek feltétele a tanulók természettudományos gondolkodásának fejlesztése, hogy képesek legyenek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értelmezésére.

II.10.1 Alapelve:

A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

II.10.2 Célja:

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása. Épüljön a hagyományok védelmére.

Célelemei:

- a környezeti tudatosság növelése: annak felismerése, hogy a környezetben, a gazdasági, társadalmi, politikai és ökológiai jelenségek, kölcsönös függőségben, kölcsönhatásban vannak
- környezet védelméhez és megőrzéséhez szükséges tudás, ismeretek, értékek, attitűdök, készségek megszerzésének biztosítása
- az egyének, csoportok, az egész társadalom környezettel kapcsolatos, új típusú magatartási és életviteli mintáinak megteremtése.

II.10.3. Területei

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósítását:

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (iskola, kollégium, tanterem, udvar) kialakítása.
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

Kiemelten fontos szerepe van a következőknek:

- 1. Hagyományok:** - a hagyományok megismerése, őrzése, tanítása a nemzeti kulturális örökség természeti, műemléki és műtárgyakban fennmaradt értékeinek megismertetésével, a szeretetükre, védelmükre való nevelés.

(Mi az érték?)

- az egészséges életmód korábbi hagyományainak tudatosítása, de a kuruzslási, haszontalan módszereket elutasítja,
- igényli a család, az iskola összefogását és ezzel járuljon hozzá a nevelés határfokának növekedéséhez,
- kirándulások, látogatások, könyvtári, múzeumi programok, szakköri munka, természetes anyagokkal való kézművesség, a témákról való vetélkedők módszerének alkalmazása a környezeti nevelésben,
- a természet- és környezetvédelmi jeles napok megünneplése,

2. Az életkor sajátosságai:

- egyes életkorok általános sajátosságait kell összehangolni a személyre szóló jelleggel – a környezeti nevelés az egyénre irányul,
- szemléleti-módszertani segítséget kell adni a családoknak (hogyan erősíthetik a pozitív attitűdjüket),
- 3-12 éves korban őrizni kell még a mese és játék fontosságát - játékokban a megismerő tevékenységeket
- prepubertás korban alkalmazni kell azokat a tevékenységformákat, melyek kellően motiválják őket, versenyjellegű és gyűjteménykészítéssel kapcsolatos tevékenységek (vetélkedők, csapatversenyek, környezet-helyreállítási akciók)

3. Család, háztartás, életmód: - alapvető fontosságú a szülők bevonása a környezeti nevelésbe, hiszen az ő támogatásuk nélkül nem lehet elég hatékony az intézményes nevelés sem

- a gyermek a megélt élet példáját viszi tovább,
- a gyerekek „neveljék” a szülőket, vigyék haza a kialakított környezetbarát szokásokat,

II.10.4. A környezeti nevelés színterei

Minden gyermeket, tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató intézményi környezet

- Tantermek, termek, folyosók, udvar élő sarok kialakítása,
- Anyag és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
- Vegyszerhasználat területén való környezettudatosság,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése,
- Szelektív hulladékgyűjtés,

Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés

- a környezeti nevelés csak részben természettudomány, emellett látás és gondolkodásmód – *minden pedagógus feladata*,
- valamennyi tantárgyba összehangolva kerüljenek be a környezeti nevelési ismeretek, képességek, értékek,
- humán tantárgyakba erősödjenek a környezeti nevelési szempontok,
- szorgalmazni, törekedni kell a környezeti nevelés szempontjából kedvező tantárgyi szervezetre,
- szorgalmazni kell a tantárgyközi tanítási-tanulási formákat, projekt módszert (erdei iskola, múzeumi órák, iskolai projektek),
- a komplex megközelítés érdekében erősíteni kell a hagyományos tantárgyak együttműködését,
- fontos a környezeti nevelést segítő eszközrendszer fejlesztése (szemléltető anyagok, tankönyvek, oktató filmek)
- csökkenteni kell az ismeretközpontúságot, alkalmazni kell a probléma-központú, a tevékenységre és együttműködésre alapozott tanulási formákat.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, táborok,
- Környezetvédelmi akciók,
- Előadások, kiállítások,
- Rendszeres természetjáró túrák,
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
- Látogatások múzeumokban, állatkertben, botanikus kertben, nemzeti parkban, szennyvíztisztítóban, hulladékégetőben,
- DÖK nap.

II.10.5. A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

- Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő),
- Projektek (savas eső mérése),
- Riport (kérdőíves felmérés),
- Terepgyakorlati módszerek (tereptájak, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, ”iskolazöldítés”),
- Aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, kutatómunka),
- Művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások, zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

II.10.6. A környezeti nevelésben résztvevők

- Belső (intézményi) résztvevők: minden pedagógus
- Külső résztvevők: szakemberek (környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek), intézmények

II.10.7. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

II.10.7.1. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

„A fogyasztóvédelem célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése**, és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.”(NAT)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a **fenntartható fogyasztás** fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

- A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése.

- Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakításának elősegítése, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és **társadalmi kompetenciák** fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. **cselekvési kompetenciák** fejlesztése.(NAT)
- A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.
- Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.
- Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.
- **Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:** Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.
- **Ökológiai fogyasztóvédelem:** Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profítcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

- **Környezettudatos fogyasztás:** kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- **Fenntartható fogyasztás:** A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisan csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.
- **Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem:** Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.
Például: Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások
Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák);
Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
Magyar: reklámyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.
Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai
Tantárgyközi projektek (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz)
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

Módszertani elemek

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait, megfelelő

információk birtokában pedig a pedagógus pozitívan befolyásolhatja a család vásárlói magatartását. A hagyományostól eltérő tanulószervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

Fontosnak tartjuk a diákok számára az alábbi módszerek alkalmazását:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

II.11. A szülő, a tanuló a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának, együttműködésének formái

Az iskolai, kollégiumi nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Intézményünk együttműködési formái:

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az intézmény életéről, munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a tagintézmény vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok, nevelőtanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet
- Fogadó óra
- Nyílt tanítási nap
- Írásbeli tájékoztató
- Szakkörök indítása
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Közös egyházi rendezvények, lelki napok

A szülők részéről elvárhatjuk:

- Aktív részvételt az intézményi rendezvényeken,
- Ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- Őszinte véleménynyilvánítást,
- Együttműködő magatartást,
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- Érdeklődő, segítő hozzáállást.

A szülői ház és az intézmény együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- Közös rendezvények (pl. gyermekfarsang, farsangi bál, szalagavató stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.
- Osztály-család, csoport-család közös hétvége.

Az iskolában és a kollégiumban is a Szülői Munkaközösség képviseli a szülők közösségét. A két munkaközösség önállóan működik, rendszeresen ülésezik. Döntéseiket, határozataikat az igazgatón illetve a kollégiumi tagintézmény vezetőjén keresztül juttatják el az intézménybe. A intézmények kéréseit az igazgató illetve a kollégiumi tagintézmény vezető juttatja el a szülői közösséghez.

Az intézmény elsősorban a vezetőségén keresztül illetve megbízott pedagógusok által tartja a kapcsolatot személyesen, elektronikus úton és írásban az alábbi kiemelt partnerekkel:

- a Szombathelyi Egyházmegyével, fenntartónkkal,
- a Szombathelyi Egyházmegye plébániáival,
- a Szombathelyi Egyházmegye intézményeivel, köznevelési intézményeivel,
- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával,
- Vas Megyei Kormányhivatallal,
- az intézményt támogató alapítványokkal,
- ELTE Savaria Egyetemi Központtal,
- Katolikus Pedagógiai Intézettel,
- Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központtal,
- Bartók Béla Zeneiskolával,
- a szombathelyi óvodákkal, általános iskolákkal, középiskolákkal,
- gyermekjóléti szolgálatokkal,
- szakértői bizottságokkal,
- rendőrséggel, katasztrófavédelemmel, mentőszolgálatokkal,

- Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával,
- szombathelyi sportegyesületekkel,

II.12. A tanulók az intézményi döntési folyamatba való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Intézményünkben a tanulói közösséget a Diákönkormányzat képviseli.

A Diákönkormányzat munkáját az e feladatra, az igazgató által kijelölt segítő pedagógus támogatja.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos kérdéseiben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- az adatkezelési szabályzat elkészítéséhez.

A diákönkormányzat véleményét a fentiekén túl:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- közösségi programok szervezésekor,
- egy tanítás nélküli munkanap témájának meghatározásához,
- diákokat érintő fegyelmi eljárások határozatának meghozatalához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
ki kell kérni.

II.13. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanuló osztályzatait meg lehet állapítani az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához az alábbi esetekben:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

- az adott tanévben hiányzásai a 250 tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladják, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni és a tantárgy tanítása a helyi tanterv szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be.

Egy osztályozó vizsga a jogszabályban meghatározott kivétellel egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsga szervezése:

- az adott tantárgyból előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanulók esetében a tavaszi érettségi vizsgaidőszakot megelőzően március-április hónapokban,

- egyéni tanrend és a fenti egyéb okok esetén a félévi, illetve tanév végi osztályozó értekezlet előtti két tanítási hétben,

- szükség esetén az igazgatói elbírálást követően osztályozó vizsga a tanév során egyedi időpontban is szervezhető.

Különbözeti vizsga

A más intézményekből átiratkozó tanulókat az iskola igazgatója különbözeti vizsga letételére kötelezheti. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát kell tenni a tanulónak a 10-12. évfolyamon abból a fogadó iskola helyi tantervében szereplő tantárgyból, amelyet az előző intézményében kevesebb éves óraszámban, vagy egyáltalán nem tanult.

A különbözeti vizsga tantárgyairól, időpontjáról egyéni elbírálás alapján az igazgató dönt.

Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kap.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. A javítóvizsga témaköreit a vizsgázó(k) az adott tanév június 15-ig írásban megkapják.

A vizsgatárgyak követelményei, részei, az értékelés rendje

A tanulmányok alatti vizsgák tartalmi követelményei megegyeznek a Helyi tanterv adott tantárgyra, képzési formára és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

A szakmai munkaközösségek készítik el a vizsgatárgyak írásbeli feladatlapjait, továbbá a feladatok megoldásához szükséges segédanyagokat és a javítási, értékelési útmutatókat, valamint a szóbeli vizsga tételét, kérdéssorait.

A vizsgák részei

- Magyar nyelvtan írásbeli és szóbeli
- Irodalom írásbeli és szóbeli
- Matematika írásbeli és szóbeli
- Történelem írásbeli és szóbeli
- Idegen nyelv írásbeli és szóbeli
- Természetismeret írásbeli és szóbeli
- Biológia írásbeli és szóbeli
- Kémia írásbeli és szóbeli
- Fizika írásbeli és szóbeli
- Földrajz írásbeli és szóbeli
- Katolikus hittan szóbeli és írásbeli
- Informatika gyakorlati és szóbeli
- Testnevelés gyakorlati
- Vizuális kultúra gyakorlati és szóbeli
- Ének-zene írásbeli és szóbeli
- Technika írásbeli és szóbeli (gyakorlati)
- Tánc és dráma írásbeli és szóbeli
- Latin örökségünk írásbeli és szóbeli
- Hon és népismeret írásbeli és szóbeli

A vizsgateljesítmény százalékos értékelése

A vizsgateljesítmény százalékos értékelése megegyezik a helyi tantervben meghatározott, adott évfolyamra vonatkozó százalékos értékeléssel-

Általános szabályok

A vizsgát háromtagú (elnök, tagok) vizsgabizottság előtt kell letenni, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll.

Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni.

A vizsgázó mindegyik feladatlapon feltünteti a nevét, osztályát, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő az általános iskolában vizsgatárgyanként maximum 60 perc, középiskolában minimum 60 perc.

Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet. A vizsgák között 30 perc a pihenőidő.

Egy vizsgázó egy napon legfeljebb három vizsgatárgyból tehet szóbeli vizsgát.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot.

Tantárgyanként 30 perc a felkészülési idő (kivéve az idegen nyelvek – ott nincs felkészülési idő), a feleltetés időtartama legfeljebb 15 perc.

Ha vizsgázó a felelet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt legalább 15 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A vizsga 8:00 óra előtt nem kezdhető, és legfeljebb 17:00 óráig tarthat.

A középiskolában, olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.

Független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgákról

A tanuló a félévi, illetőleg az év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt is tehet vizsgát. A vizsgát a Kormányhivatal által kijelölt intézmény szervezi.

A tanuló- kiskorú esetén szülői aláírással – a félév, vagy a tanév utolsó napját megelőző 30. napig jelentheti be, hogy független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. Javítóvizsga esetén a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kérheti a független vizsgabizottság előtti vizsga letételét.

A tanulmányok alatti független vizsgáért térítési díjat kell fizetni.

Szóbeli felvételi vizsga követelményei

Iskolánkban szóbeli felvételi vizsgát nem tartunk.

II.14. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A beiskolázást az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár. A tanulók felvételéről az igazgató dönt az iskolai fokozatnak megfelelően a plébánosi ajánlás az óvodai szakvélemény, az általános iskolai tanulmányi eredmény és a felvételi eredmény alapján.

Az elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele utáni 8 napon belül. A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, és eltökéltek legyenek annak megvalósítására. A második évfolyamtól felfelé a felvételnél tanulmányi szempontok is érvényesíthetők.

Felvétel az általános iskola 1. évfolyamára:

Az általános követelményeket kiegészítő szempont az iskolaérettség írásos igazolása. A felvételnél előnyt élveznek:

- azon családok gyermekei, akik már részesültek a keresztség szentségében, s vallásukat gyakorolják,
- plébánosi ajánlással rendelkező gyermekek,
- azok a kisgyermekek, akiknek nagyobb testvére már az intézmény tanulója,
- a keresztyén óvodából érkezők, illetve az óvodai hitoktatásban résztvevők,
- aki az óvodai szakvélemény alapján megkezdheti általános iskolai tanulmányait, de nem kis létszámú osztály javasolt számára, nem küzd súlyos magatartási és beilleszkedési problémákkal.

A fennmaradó helyeken felvételt nyerhetnek mindazok, akik esetleg nincsenek még megkeresztelve, de a szülők ígéretet tesznek a vallásos nevelésre, e tekintetben is az intézménnyel való együttműködésre.

Beiratkozási szándékukat a kitöltött jelentkezési lap iskolába történő leadásával jelezhetik.

A beíratást a Vas Megyei Kormányhivatal által meghatározott időpontban végezzük.

Felvétel a gimnáziumba:

Az iskolában a központi írásbeli felvételi eredményét nem kérjük, de minden jelentkezőt (4. és 8. évfolyamost is) szóbeli elbeszélgetésre várunk. A beszélgetés célja a jelentkező értékrendjének megismerése, külön szaktárgyi felkészülés nem szükséges hozzá.

8 évfolyamos gimnázium 5. évfolyama (4. osztályos tanulóknak):

A felvételnél a 3. évfolyam év végi, illetve a 4. évfolyam félévi eredményeit vesszük figyelembe az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret.

8 évfolyamos gimnázium 9. évfolyama (8. osztályos tanulóknak):

A felvételnél az 5., 6., 7., évfolyam év végi és a 8. évfolyam félévi eredményeit vesszük figyelembe az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, természetismeret, fizika, kémia, biológia, földrajz.

Mindkét területen az általános iskolából hozott osztályzatok összegéből áll össze a pontszám.

A felvételkor előnyt jelent: - plébánosi ajánlás,
- kiemelkedő versenyeredmények.

Átvétel más intézményből

A tanuló felvételéről az igazgató az ügyben érdekelt osztályfőnök véleményének ismeretében dönt. A felvételnél a tanuló tanulmányi eredményét, magatartását (legalább „jó” minősítés), hitoktatásban való részvételét, hitéletét és a tanuló vagy családja életkörülményeit, életsorsát mérlegeljük.

A tantárgyi rendszerek, tananyagok összevetése után az igazgató különbözeti vizsgá(ka)t írhat elő, mely(ek)nek eredményes teljesítése után hozza meg döntését.

II.15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtásról Magyarországon az 1997. évi CLIV. tv az egészségügyről 5. §.e. törvény rendelkezik. Az elsősegélynyújtás célja, hogy amíg a szakszerű segítség meg nem

érkezik, megakadályozzuk a beteg állapotának további romlását, az életveszélyes helyzetet elhárítsuk, csökkentjük a további rosszullétet, megnyugtassuk a beteget. Az elsősegélynyújtónak tudnia kell, hogyan biztosítjuk a légutakat, hogyan csillapítjuk a vérzést, hogyan biztosítjuk a törött testrész mozdulatlanágát, végezzük a nem lélegző sérült újraélesztését, helyezük megfelelő fekvő helyzetbe a sérültet stb.

Az utóbbi időben leegyszerűsödtek, szakszerűbbé váltak a beavatkozások. Ezen újabb ismeretek és a tudás folyamatos szinten tartása miatt is fontos, hogy az elsősegélynyújtás a tanterv szerves része legyen. Fontos kialakítani az elsősegélynyújtó attitűdöt, hogy a szándék, a tudás és a cselekvés egységben legyen.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítását iskolánkban többféle oktatási keretben valósítjuk meg, az életkornak megfelelő módszerekkel, tanulászervezési formákkal és tartalommal.

Az elsősegély-nyújtás alapismeretek elsajátításának keretei:

- tanórák tananyagába építve,
- projektnapok,
- osztályfőnöki órákra szervezett előadásokkal,
- szakkör.

Iskolánk projektnapok keretében rendszeresen részt vesz a „Szombathely a segítség városa” programban, amelynek során az újraélesztés lépéseit tanulják meg a diákok szakemberek segítségével, valóság-hű eszközökkel. Az osztályfőnöki órákon a védőnő és egészségügyi szakemberek tartanak rendszeresen előadást a diákoknak.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek témakörei

A **biológia órák** keretében az alábbi témákat járjuk körül:

Elsősegély a mindennapokban:

- Sürgős segélykérés
- Sürgősségi lista
- Szájból szájba lélegeztetés
- Nagyobb gyermek vagy felnőtt lélegeztetése
- Csecsemő és kisgyermek lélegeztetése
- Mentési testhelyzet
- Vízbefúlt ember mentése
- Félrenyelés okozta fulladás
- Félrenyelés ellátása felnőtt és 9 év feletti gyermek esetén
- Vérzés
- Súlyos vérzés – artériás nyomókötés készítése
- Belső vérzés
- Orrvérzés
- Eszméletlenség
- Sokk
- Áramütés
- Égési sérülések
- Mérgezés
- Vegyszermérgezés

- Gyógyszerek, alkohol, növények, bogyók okozta mérgezés
- Hóguta
- Lehűlés (hypothermia)
- Fagyás

Kémia órákon a mérgezésekre, vegyszerek okozta sérülésekre, égési sérülésekre vonatkozó elméleti tudást, fizika órán az égési sérülések ellátására vonatkozó gyakorlati tudást lehet átadni.

Biológia óra keretében megbeszélés tárgyát képezik még a következő témák:

- Egészséges életmód – rizikófaktorok, civilizációs ártalmak
- magas koleszterinszint
- magas vérnyomás
- cukorbetegség
- mozgásszegény életmód
- stressz
- dohányzás
- Környezethigiéné
- Lelki egészség
- Utódvállalás, családtervezés, genetikai tanácsadás

III. A KOLLÉGIUMI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI

III.1. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének tervei

A kollégium hagyományainak ápolása és ezek fejlesztése, bővítése, valamint az intézmény jó hírnevének megőrzése az alkalmazotti és a diákközösség minden tagjának kötelessége.

A közös ünnepélyek a kollégium életének különösen szép alkalmai. Színt, változatosságot, közösségfejlesztő erőt jelentenek a tanév során. Egyaránt szolgálják az értelmi és érzelmi nevelést, de nagy szerepük van a fegyelemre nevelésben, a hazafias nevelésben is. Jó alkalmat nyújtanak a közösség előtti szereplésre egy-egy csoport és az egyén számára egyaránt. Teret enged az öntevékenységre, a különböző ötletek megvalósítására, a tehetség kibontakoztatására.

A kollégiumi hagyományok átfogják a kollégiumi élet mindennapjait, kifejezésre jutnak a kollégium családi légkörében, a szülőkkel való szoros kapcsolattartás igényében, a fenntartóval, az iskolákkal, osztályfőnökökkel való együttműködésre való törekvésben, a személyiségközpontú nevelőmunkában, a konstruktív intézményi légkörben. Hatványozott formában jutnak kifejezésre a kollégiumi ünnepek, hagyományőrző programok megrendezésénél.

A nemzeti ünnepek rendezése, megtartása erősíti diákjaink hitét, fejleszti nemzeti identitástudatukat. A kollégiumi hagyományok ápolásával kapcsolatos teendőket, időpontokat, felelősöket az éves munkaterv rögzíti. A nemzeti és kollégiumi ünnepekről, műsorokkal emlékezünk meg és a faliújságokat is az ünnepnek megfelelően díszítjük.

Egyházi rendezvények, lelkiéleti programok:

- egyházi ünnepekről való megemlékezés, közös lelkiéleti alkalmak (minden nap közös ima, hetente szentmise illetve zsoltó, havonta gyónási lehetőség egy közös bűnbánati liturgia keretében, októberben rózsafüzér imádkozás, májusban litániák, karácsony és húsvét lelki és ünnepi előkészítése, közös ünneplés, szentségimádások, kiscsoportos beszélgetések,)
- házszentelés
- közös zárándoklat

Nemzeti ünnepek:

- október 6. Az aradi vértanúk emléknapja
- október 23. Az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja
- február 25. A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja
- március 15. Az 1848-1849. évi forradalom és szabadságharc emléke
- április 16. A holokauszt áldozatainak emléknapja
- június 4. A Nemzeti Összetartozás Napja

Hagyományos rendezvényeink:

- 9. évfolyamosok bemutatkozó estje
- karácsonyi ünnepség és gyertyafényes vacsora
- farsang
- nőnap-gyümölcsoltó boldogasszony ünnepén
- végzősök ballagása
- megemlékezés névadónkról

- vetélkedők, sportversenyek

Alkalmazotti rendezvények:

- év végi hálaadó szentmise
- közös karácsonyi vacsora a fenntartó részvételével
- nyugdíjba vonulók búcsúztatása
- közös kirándulás
- névnapok, az alkalmazottak köszöntése
- újévi koccintás

Szülők részére szervezett rendezvény:

- Családi Délután

A jövőben szeretnénk a kollégiumi karácsonyi műsorra meghívni az középiskolák igazgatóit vagy osztályfőnökeit.

III.2. A kollégium működése – a működés belső feltételrendszerének bemutatása

III.2.1. Személyi feltételek

A pedagógiai programot megvalósítók köre: 12 fő

Főállású, pedagógus képesítéssel rendelkező: 8 fő

Kollégiumi lelkész: 1 fő.

További foglalkoztatottak:

Titkárnő	1 fő
Kollégiumi ápoló	2 fő/2 részmunkaidős kolléga
Portások	6 fő/közülük 2 részmunkaidős kolléga
Takarítók	4 fő
Karbantartó	1 fő
Főállású dolgozói létszám összesen:	20 fő

Orvosi ellátás: a helyileg és területileg illetékes házi gyermekorvos

Szervezett tanulócsoporthoz száma: 7

Átlagos tanulói létszám/csoport: 28 fő

A kollégiumi nevelő-oktató munka a pedagógia sajátos területe. A szaktárgyi felkészültség mellett nagy szerepet kapnak a tanári munkában a személyes adottságok valamint a pedagógiai képességek. Fontos az etikus viselkedés, az empátia, a tolerancia, a tanári önállóság, a konfliktuskezelő-és problémamegoldó képesség, a hivatás iránti alázat, a kreativitás, a folyamatos fejlődés igénye, és a team jellegű munkavégzés.

A kollégiumi nevelőtanárnak a diákok felé ösztönző eszköze alig van, ezért a tanárok személyiségük erejével, példamutatással és változatos pedagógiai módszerekkel tudják kedvező irányba befolyásolni diákjaikat.

A kollégiumi tanári munka a tanulási folyamat irányítása mellett magában foglalja a diákok teljes körű tevékenységének szervezését.

A tantestület szakos megoszlása alapján humán és reál tárgyakból is tud házon belüli korrepetálást szervezni.

III.2.2. Tárgyi feltételek

Tárgyi és környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Az eredetileg Papi Szemináriumnak épült katolikus kollégium fontosnak tartja a vallási vizuális környezetet, az egyházi könyvekhez való hozzáférés biztosítását, kápolna működtetését. A kollégium vezetősége a továbbfejlődéshez szükséges pénzügyi erőforrásokat adományokból is igyekszik megszerezni.

A kollégium épületének főbb jegyei:

Elhelyezkedése: Szombathely belvárosában, így a középiskolák többsége rövid idő alatt gyalogosan is megközelíthetők

Építési éve: 1777-1780, 1937-1940, összterülete: 4439,3 bruttó m²

1 tanulóra jutó lakóterület: 22,8 m²

Épület jellemzői: 2 és 3 emeletes, kétharmadában alapincézett

Állapota: felújítása folyamatos

Fűtési módja: távhő egyedi csatlakozással, elektromos rendszere: hálózati.

Befogadóképessége: 195 fő.

Típusa: koedukált kollégium.

Étkeztetés: épületünkben melegítő konyha működik, melyet a Martinus Gastro KFT üzemeltet.

Sportpályája a szomszédos épület (Hittudományi Főiskola) udvarán található.

Lakószobák száma: 60

Tanulósobák száma: 4

Nem tanteremnek minősülő funkcionális helyiségek száma, megnevezése:

Könyvtárszoba: 1, konditerem: 2, számítógépes terem: 2, szakköri helyiség: 1, DÖK terem: 1, beteg szoba: 1, kápolnák száma: 2, díszterem: 1.

Az elmúlt években kollégiumunkban jelentős felújítások történtek.

Felújítások, fejlesztések, tervek a kollégiumban

	Megvalósult fejlesztések
2009-2010-es év	Emeletes ágyak vásárlása Udvar térkövezése
2010-2011-es év	Wi-fi bevezetése Alagsori helyiségek szabadidős helyiségekké alakítása Fiúrészen 1 új szoba kialakítása
2011-2012-es év	Teljes tisztasági festés A lány II. emeleten az összenyitható szoba átalakítása: eredményeképpen a 210, 211-es szoba külön bejárattal rendelkezik. Biliárd vásárlása 5 új laptop beszerzése. Udvarra padok vásárlása.
2012-2013-as év	A porta és fogadószoba kifestése, a vizesedés megszüntetése. Sportpálya kialakítása a szomszédos épület udvarán Udvarra virágok vásárlása.
2013-2014-es év	Megkezdődött a nyílászárók cseréje és a fűtés korszerűsítése. Csengettyűkészlet vásárlása. Női nevelőibe fénymásoló vásárlása.
2014-2015-ös év	Befejeződött a nyílászárók cseréje és a fűtés korszerűsítése. Pedagógiai szakkönyvek vásárlása Új mosógép vásárlása 10 db új paplan és párna vásárlása
2015-2016-os év	A folyosó és szobák festése és a pincében lévő, régi Y csövek cseréje. Lányrészen 1 új lakószoba kialakítása. Fiúrészen konditerem felújítása. 20 új tanulói szék vásárlása a fiúrészre. A kollégium homlokzatának és tetőszerkezetének felújítása. Pedagógiai szakkönyvek vásárlása
2016-2017-es év	A vizesblokkok (fürdőszobák és illemhelyiségek) és a villanyhálózat fő gerincének felújítása. Dolgozói mosdók korszerűsítése és kis konyhák létrehozása. A 305-ös 8 ágyas szoba átalakítása két 4 ágyas szobává. Festési munkálatok. 30 új tanulói szék beszerzése a lányrészre. Informatikai hálózat korszerűsítése.
2017-2018-as év	Színes fénymásoló beszerzése az irodába. Bútorzat cseréje: ágyak, szekrények, íróasztalok, éjjeli szekrények, polcok, székek. A 213-as (8 ágyas) szoba két 4 ágyas szobává alakítása.
2018-2019-es év	Új számítógépek vásárlása a lányok informatika termébe. A 212-es szoba (8ágyas) két 4 ágyas szobává alakítása, teljes felújítása. Kollégium részleges festése Informatikai hálózat korszerűsítése
2019-2020-as év	Digitális tábla vásárlása A kollégium 3. emeletén a villanyhálózat teljes felújítása. Kollégiumi helyiségek festése Titkárságra új számítógép vásárlása. A férfi nevelőibe új nyomtató vásárlása Digitális zongora beszerzése pályázatból.

	Tervek
2020-2021-es évtől	Kápolna felújítása A villanyhálózat további felújítása, korszerűsítése A lakószobákban a parketta felújítása A fiúrészen, a folyosón a járólapok cseréje A lakószobák és a közösségi termek ajtóinak festése Megfelelő sávszélesség legyen a kollégium számára az oktatási tartalmak eléréséhez és a közösségi funkciók használatához.

Mikro- és makrokörnyezeti feltételek:

Mikrokörnyezeti jellemzők:

Kollégiumunk Szombathelyen működik. Szombathely a megyei jogú városok egyike, iskolahálózata kiépített. A városban működő kollégiumok különböző fenntartóhoz tartoznak.

Mindenekelőtt a sajátos nevelési céljainkat kívánjuk megvalósítani, és megfelelő kollégiumi elhelyezést biztosítani azoknak a diákoknak, akik a nevelésükben előnyben részesítik a keresztény hit és erkölcs értékeit. Ezért azokat a diákokat várjuk elsősorban, akik a középiskolai tanulmányaikat intézményünkben, illetve a Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnáziumban kívánják folytatni, vagy állami fenntartású iskolába nyertek felvételt, de keresztény elkötelezettségük miatt a Boldog Brenner János Kollégiumot választják.

A Katolikus Egyház evangelizációs tevékenységét segítjük azáltal, hogy lehetőséget biztosítunk nem vallásos diákok számára is a kollégiumunkba történő felvételre.

Tanulóink zöme a Szombathelyi Egyházmegye falvaiból és kisvárosaiból, általában 6 megyéből érkezik.

15 iskolába járnak diákjaink. Ez nagymértékben megnehezíti az érintett középiskolákkal való minőségi kapcsolattartást.

Makrokörnyezeti tényezők:

Jogi-politikai tényezők:

Jelen kormány oktatáspolitikai koncepciója nagy hangsúlyt fektet a nevelésre, ami lehetőséget jelent a kollégiumok szerepének felértékelődésére. A keresztény, konzervatív értékeken nyugvó nevelés biztos alapot jelent a diákoknak a felelősségteljes felnőtt-lét megéléséhez. A Köznevelési törvényben (2011. évi CXCV. törvény) megfogalmazott célokkal összhangban arra törekszünk, hogy pedagógiai oktató-nevelő tevékenységünk „egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat”.

Ennek megvalósítása érdekében kollégiumunk is fogadóintézmény a közösségi szolgálatot végezni szándékozó diákok számára.

Évek óta részt veszünk a 72 óra kompromisszumok nélkül elnevezésű programon.

Ezek az alkalmak önkéntes segítségnyújtásra, a fogyatékosok, az idősek, a kisebbségek, a gyermekek iránti szeretetre, tiszteletre, megértésre „érzékenyítik” a résztvevőket.

Gazdasági tényezők:

A magyar gazdaság az utóbbi években folyamatosan fejlődik. Ennek következtében a munkanélküliségi ráta alacsony, a bérek – főleg a versenyszférában - folyamatosan emelkednek. A koronavírushoz hasonló világválság ugyan visszavetheti e kedvező tendenciát, reméljük azonban, hogy ez csak ideiglenes visszaesést okoz. A gazdaság további

növekedésének akadályát a képzett munkaerő hiánya jelenti. Ennek egyik oka a munkaerő külföldre távozása vagy a nem megfelelő kompetenciákkal rendelkező munkaerő.

Olyan foglalkozásokat szervezünk diákjainknak, amelyekben:

- sikeres vállalkozók példáján keresztül kaphatnak ösztönzést arra, hogy Magyarországon építsenek karriert
- bemutatjuk a hiányszakmákat
- megismertetjük velük azokat a kompetenciákat, melyeket napjainkban a munkaadó elvár a munkavállalótól. (Ezek a tantárgyakon átívelő készségek: a kritikus gondolkodás, kezdeményezőkézség, a problémamegoldás, a tanulási készség és a közös munkavégzés képessége.)
- egyénre szabott tanulási utak támogatásával személyre szólóan segítjük pályaválasztásukat

Társadalmi-kulturális tényezők:

A magyar társadalomban a népességen belül folyamatosan nő az időskorúak aránya, sajnos csökken a szülőképes korú nők száma, magasabb a halálozások száma a születések számánál. Az évtizedek óta tartó természetes fogyás a társadalom elöregedéséhez vezetett.

A jelenlegi kormány családbarát politikájának eredményeképpen ez a negatív tendencia csökkenni látszik.

Kollégiumunkban mindig nagy hangsúlyt fektettünk a családi életre nevelésre, a házasság szentségi voltának bemutatására, a párkapcsolatok keresztény módon történő megélésére, a gyermekek ajándékként való elfogadására, bioetikai kérdések megvitatására.

A magyar társadalom értékrendje az európai országokhoz hasonlóan megváltozott. Az egyéni szabadság abszolutizálása, az egyéni érdek túlzott előtérbe helyezése, az elköteleződéstől való félelem, a bizonytalanság érzése nem kedvez a hagyományos családmódelnek.

Tapasztaljuk, hogy egyre több a „rendezetlen” családi háttérrel rendelkező, mentálisan kiegyensúlyozatlan diák. Emiatt még több alkalmat teremtünk arra, hogy a házasságot példaként mutassuk fel a diákjaink számára, amelyért érdemes küzdeni. Ahogy Tilmann Atya megfogalmazta: „A jó házasság nem szerencse dolga, hanem két ember megfeszített munkájának gyümölcse!” Ugyanígy Ferenc Pápa szavait - A szeretet öröme kezdetű apostoli buzdításában leírtakat - is figyelembe kell vennünk: „keresztényekként nem mondhatunk le a házasság példaként való felmutatásáról csak azért, hogy ne sértsük meg a mai érzékenységet” (...) „El kell kerülni az ítéleteket, amelyek nem veszik figyelembe a különböző helyzetek összetettségét, és figyelemmel kell lenni arra, hogyan élnek és szenvednek meg az emberek helyzetüket.”

A diákok szociokulturális háttere (a család stabilitása, anyagi helyzetük, lakókörülményeik, szülők iskolázottsága, nevelési stílusa, hitélete) nagyon eltérő. Emiatt nagy szükség van a diákok egyéni, személyes fejlesztésének megtervezésére, az egyéni fejlesztési tervekben kitűzött célok és feladatok folyamatos figyelemmel kísérésére, hatékonyságának vizsgálatára, visszacsatolásra.

Természeti tényezők:

Az ember mindennapi szükségleteit a természeti környezet elemeinek felhasználásával biztosítja. Ezen tevékenysége végzése közben hosszú évek alatt oly mértékben károsította a természeti erőforrásokat, hogy napjainkban a környezetszennyezés növekedésének mértéke veszélyezteti a jövő generációjának életfeltételeit.

Nagy szükség van arra, hogy egyéni és közösségi szinten is nagyon nagy figyelmet fordítsunk a környezetvédelemre és a természetvédelemre.

Ezt a célt szolgálják a különböző interaktív foglalkozások, saját lakóhelyünkön és a kollégiumban a cselekvésekben kifejezésre jutó környezettudatos szemlélet elterjesztése.

A már említett 72 óra kompromisszumok nélkül elnevezésű akciók is lehetőséget teremtettek a környezet védelmére.

Terveink közt szerepel, hogy diákjainkkal erdei iskolai programon veszünk részt.

Olyan applikációkat ajánlunk kollégistáinknak, melyeket okos telefonjukra telepítve ismereteket szerezhetnek a fenntartható fejlődésről, túraútvonalakat tervezhetnek meg, környezetvédő tevékenységet végezhetnek.

Technikai-technológiai tényezők:

Soha nem látott mértékű technikai, technológiai fejlődés tanúi lehetünk napjainkban. Az informatika, robotika, mesterséges intelligencia terén történő változások nagy kihívások elé állítják a munkaadókat és a munkavállalókat egyaránt.

A folyamatos tanulás és önképzés az informatika terén elengedhetetlen, hiszen a mindennapi életben való ügyintézéshez is szükséges - korosztálytól függetlenül- legalább a az alapfokú számítógép-használat.

Nagyon sok ismeretet szerezhetünk rövid idő alatt, ráadásul önállóan, formális iskolai keretek nélkül is. Az okos eszközök használatával emberi kapcsolataink is megváltoztak.

Az egyre gyorsuló technikai fejlődés, a virtuális világban élés azonban nemcsak előnyökkel jár, veszélyeket is rejt magában.

Ilyenek: nő a generációk közötti távolság, cyber-bűnözés, internetes csalások, függőség kialakulásának veszélye, személyiségtorzulás, adatokkal való visszaélés stb.

Meg kell tanítanunk fiataljainkat az okos eszközök és az internet etikus, biztonságos használatára.

Kollégiumunkban több interaktív foglalkozást szerveztünk már diákjainknak a biztonságos internethasználattal kapcsolatban meghívott előadók segítségével.

III.2.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermek optimális testi-lelki és vallási fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális fenntartói, tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat. Törekszik a vallásos programok megfelelő arányú beépítésére. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső aránya – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése, és a megélt hitből való elköteleződés. A gyerekek kötelességeit és jogait szabályozza a kollégium "rendje" (a közös szentmisén való részvétel, sajátos/helyi elvárások, különböző fegyelmi szabályok).

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselő révén részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében, a keresztény közösségek építésének szolgálatában. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és a mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Kollégistáink számára hetente van lelki program (pl. szentmise, zsoltó, előadás, kiscsoportos beszélgetés, szentségimádás stb.). Minden nap közös ima, havonta gyónási lehetőség egy közös bűnbánati liturgia keretében. Októberben rózsafüzér imádkozáson,

májusban litániákon vesznek részt a kollégium lakói. Már hagyománnyá vált a nagybőjti lelkigyakorlaton való részvétel és a diákok egyénileg is buzgón látogatják a kollégium két kápolnáját.

Intézményünkben a tanulói igények és a humán erőforrás függvényében általában a következő szakkörök működnek: sportszakkör, filmklub, hittan szakkör, könyvmoly szakkör, tanulásmódszertan szakkör, egészségfejlesztő szakkör, francia szakkör, kézműves szakkör. Hagyományörző programjaink: a 9. évfolyamosok bemutatkozó estje, a karácsonyi ünnepség, gyertyafényes vacsora, farsang, ballagás, névadónkkal kapcsolatos vetélkedő, házi sportversenyek, vetélkedők.

Hagyományos rendezvényeinken kívül bekapcsolódunk a városi és megyei kollégiumok által meghirdetett rendezvényekbe, sporteseményekbe.

A kollégiumi élet megszervezésének célja a kollégium zavarmentes működésének biztosítása. Ennek részeként a kollégiumvezető megszervezi, felügyeli és ellenőrzi:

- a pedagógia felügyeletet, a napirend szerinti tevékenységeket
- a tanulói nyilvántartásokat
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatát
- a felmerülő egyéni problémák kezelését, a nevelőtanári intézkedést

Az ügyeletes nevelő feladatai a pedagógiai felügyelet során:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,

- folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,

- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából.

III.2.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium szakmai önállóságának megtartása mellett tevékenységét a székhely intézmény igazgatója és a fenntartó irányítása alapján végzi.

A szakmai tevékenységgel kapcsolatos beszámolási kötelezettségét a Szombathelyi Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságán keresztül gyakorolja.

Törvényességi tekintetben a Vas Megyei Kormányhivatal Oktatási Osztályán gyakorolják a felügyeletet.

A kollégium szoros kapcsolatot tart a város összes iskolájával, különös tekintettel a saját iskolánkkal, a Boldog Brenner János Gimnáziummal és a Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnáziummal. Intézményünk pedagógusai részt vesznek a gimnáziumi nyílt napokon, szalagavatón, ballagáson. Kollégiumunk ballagására meghívjuk a gimnázium igazgatóját és az apát urat.

Kollégiumunkba a város 15 iskolájából érkeznek diákok. A csoportvezető nevelők számára nem könnyű a sok iskola osztályfőnökeivel tartani a kapcsolatot, de év elején egy írásban történő megkereséssel kezdeményezik az osztályfőnökökkel való kapcsolattartást, és meghívják őket kollégiumunkba. Az év során, probléma esetén szintén felveszik a kapcsolatot velük, és ellátogatnak az iskolákba is, ha személyes megbeszélésre kapnak meghívást.

A kollégium éves programját a kollégiumvezető legkésőbb október 15-ig megküldi a középiskoláknak és felveszi a kapcsolatot az igazgatókkal.

Az iskolák és a kollégiumok közötti kapcsolattartás jelentősége:

A diák számára a kollégium második otthon, a nevelőtanár pedig hét közben, a szülői szerep - felelősség és jogok- hordozója. Az iskolában folyó munkában fontos nevelési partner a kollégiumi nevelőtanár. A kollégiumi nevelőmunkában számítunk a szaktanárok, az osztályfőnökök, és a gyermek - és ifjúságvédelmi felelősök együttműködésére.

A feszített iskolai tempó mellett kedvezőbb lehetőségek kínálkoznak a kollégiumi nevelőtanár számára a tanulók személyiségének, életkörülményeinek megismerésére.

Ezeket a tapasztalatokat az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal való találkozás során megbeszéljük. Az iskolai fogadóórák és szülői értekezletek alkalmával a kollégiumban fogadóórát tartunk, várjuk az érdeklődő szülőket. A tanév rendjének megfelelően év elején – a beköltözés napján-szülői értekezletet tartunk.

Az iskolák tanáraival való kapcsolattartást a Nevelői feljegyzések dokumentumaiban rögzítjük.

A diákok érdemjegyeit az e-naplón keresztül igyekszünk nyomon követni, a kollégisták tanulmányainak figyelemmel kísérése érdekében. Ha ez nehézségekbe ütközik, a kollégák személyesen látogatnak el az érintett középiskolákba.

A szülői házzal való kapcsolattartás jelentősége és formái:

A kollégium feladata a szülő, mint nevelési partner elvárásainak megismerése. A tanulók személyiségének, otthoni körülményeinek, problémáinak jobb megismerése csak a szülővel való kapcsolat révén lehetséges. A diákok személyiségfejlődésének elősegítése közös követelmények felállításával valósul meg.

A köznevelési törvényben biztosított jogok gyakorlása a szülők és a szülői szervezet számára.

A kollégiumi munkába betekintést nyerhetnek a szülők.

Közös célokat fogalmazunk meg szakmai és eszközbeli fejlesztés terén a szülői szervezet tagjaival.

A nevelőtanárok szoros kapcsolatot ápolnak a szülővel: meghívják a kollégium rendezvényeire, felhívják őket, ha problémákat kell megbeszélniük, vagy ha a diákok érdekében a támogatásukat kérik.

A kollégiumvezető rendszeresen tartja a kapcsolatot a Szülői Szervezet tagjaival. Év elején részt vesz a megbeszélésükön, segít megszervezni az adventi vásárt, meghívja őket a karácsonyi ünnepségre, diákok koncertjére és a ballagásra, félévente elküldi a kollégium beszámolóját számukra. Elégedettségi mérést végez körükben. Alkalmakat teremt a Szülői Szervezet tagjainak a kollégium életébe történő aktívabb bevonására. (Pl: Veni Sancten, Te Deumon egy szülő készítette fel és vezényelte a diákok zenei együttesét.)

A szülővel való kapcsolattartás formái:

- iskolai fogadóórákhoz kapcsolódóan kollégiumi fogadóórák szervezésével,
- kollégiumi szülői értekezleteken,
- kollégiumi rendezvényeken,
- a Szülői Szervezet megbeszélésein,
- alkalmasszerűen,

- írásos (levél, e-mail) és telefonos érintkezési formákon keresztül.
- az elsős diákok családjának ún. Családi délutánt szervezünk.

A szülőkkel való kapcsolattartást a Nevelői feljegyzések dokumentumaiban rögzítjük.

A plébániákkal való kapcsolattartás formái:

Intézményünk sokat köszönhet azoknak a plébános Atyáknak, akik kollégiumunkba irányítják a hitközségükhöz tartozó családok középiskolás gyermekeit. A tanév során ezért több alkalommal is felvesszük a kapcsolatot az Egyházmegyéhez tartozó Atyákkal.

A kollégiumba jelentkező diákoktól plébánosi, lelkeszi ajánlást kérünk.

Szent Márton nap alkalmával személyre szólóan készítünk össze számukra a kollégiumról szóló bemutató anyagot. Januárban kör e-mailt küldünk számukra, melyben tájékoztató kiadványokat és jelentkezési lapokat juttatunk el hozzájuk. Áprilisban a kollégiumvezető levelet ír az egész éves együttműködés megköszönése céljából. Egész évben telefonon vagy e-mailben tartjuk a kapcsolatot azokkal az Atyákkal, akik igénylik a visszajelzést az általuk küldött diákok magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.

A Papi Otthon idős Atyáit többször meglátogatják diákjaink, karácsonykor kis műsorral kedveskednek nekik.

A kollégium kapcsolatot tart a városi és megyei intézményekkel.

A kollégiumvezető kapcsolatot tart a város többi kollégiumának vezetőjével. Részt vesz a kollégiumvezetői értekezleteken.

A nevelőtanárok városi és megyei rendezvények alkalmával megismerkednek a többi kollégium nevelőtanáraival.

Igénybe vesszük a Katolikus Pedagógiai Intézet által biztosított szakmai szolgáltatásokat.

A Berzsényi Dániel Megyei Könyvtárral közösen szervezünk foglalkozásokat könyvtárhasználati témakörben.

A Munkaügyi Központ munkatársai tanulóink pályaválasztását segítik.

Rendszeresen részt veszünk a Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ valamint a zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központ által szervezett továbbképzéseken.

Diákjaink között igazolt és amatőr szintű versenyzők vannak a város különféle sportegyesületeiben. Emiatt a sportegyesületekkel is jó kapcsolatot ápolunk.

Az Egyházmegyei Könyvtár és az Egyházmegyei Levéltár rendezvényein diákjaink rendszeresen szerepelnek.

Kikérjük a Nevelési Tanácsadó szakembereinek véleményét a diákoknál tapasztalt tanulási probléma és beilleszkedési zavar esetén.

Felvesszük a kapcsolatot a Gyermejjóléti Szolgálat szakembereivel, ha Szombathelyen élő család kéri gyermeke kollégiumi elhelyezését.

A Rendőrség szakemberei rendszeresen tartanak foglalkozást kollégistáinknak prevencióc céllal különféle témában.

Az Egészségfejlesztő Intézet munkatársai megkeresésünkre interaktív előadást tartanak az általunk igényelt témákban.

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Intézet munkatársai rendszeresen tartanak érzékenyítő tréningeket az idősekkel, fogyatékosokkal kapcsolatban.

A nevelőtestület együttműködik a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Intézet szociális segítő munkatársával.

Az ifjúsági védőnő évente interaktív foglalkozást szervez Ciklus-show néven.

Részt veszünk a Martinus Felnőttképző Akadémia előadásain, lelki gyakorlatain.

Rendszeres kapcsolatot tartunk a II. János Pál Kollégiummal és Ferences Kollégiummal.

Az elballagott diákokkal való kapcsolattartás formái (tanulókövetés):

Elballagott diákjaink életpályájának alakulását nyomon követjük. Felmérjük felvételi eredményeiket, a felsőfokú intézményben diplomát szerzők és az OKJ-s képzésben végzettek számát. Meghívjuk őket intézményünkbe az alsóbb éves diákok pályaelemzés napjára. A nevelőtestület évente felülvizsgálja a tanulókövetés szokásrendjét. Meghívjuk kollégiumunkba a már dolgozó hajdani kollégistáinkat kiscsoportos beszélgetésre, csoportfoglalkozásra, különböző témájú előadásokra.

III.3. Kollégiumi nevelőmunkánk alapelvei, céljai, feladatai

III.3.1. Alapelvek

III.3.1.1. A katolikus nevelési-oktatási intézmények pedagógiai alapelvei

Katolikus kollégiumunk nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus. A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségen, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak
- sokoldalúan művelt, vallásos életet élő fiatalok nevelését szolgálja

A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”⁴

- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

⁴ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- A nevelésben fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szoktatásnak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló - belső igénnyé váló - betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- A kollégium dokumentumaiban megfogalmazott feladatok és elvárások végrehajtása csak következetes és kitartó nevelőmunkával érhető el.

III.3.1.2. Nevelési filozófia

Kollégiumunk nevelési elvei a keresztény értékrendre épülnek. Ezek az értékek az iránymutatók a diákok személyiségfejlesztésében és a pedagógusok önnevelésében.

Nagyon fontos a szeretetre nevelés: szeretni embertársainkat, szeretni önmagunkat.

„Isten akarata, hogy az embereknek semmi jobbat nem tudunk tenni, mint hogy szeretjük őket.” (Lacordaire)

Ha a diákok gyakorolni tudják a szeretet cselekedeteit mindennapi életükben önmaguk és embertársaik iránt, olyan személyiségjegyek is könnyebben válnak tulajdonságaikká, mint az alázat, szelídség, alaposság, becsületesség, mértékletesség, szorgalom, türelem, megfontoltság, empátia, segítőkészség, bűnbánat, megbocsátás, hűség, helyes önértékelés, felelősség, tűrőképesség.

A keresztény embernek az egyház tanítása és Isten törvényei segítenek eligazodni az élet labirintusában ahhoz, hogy meg tudja különböztetni az értékest, az értéktelentől, hogy felismerje a „hamis értékeket” és nemet tudjon mondani ezekre.

A környező világban a technikai fejlettség jóval felülmúlja a szív jóságának fejlettségét. Olyan kóros „igényeket” ébresztenek a fiatalokban (a pénz mindenhatósága, a gátlástalan önérvényesítés, a szexualitás egyszerű szenvedélykiélési formává devalválódása stb.), amelyek súlyosan károsítják személyiségüket.

Helyes önértékeléssel; a testi, a lelki, az értelmi és a szellemi képességek állandó fejlesztésével, a keresztény hitben való elmélyülést szolgáló lelki életi programokkal, lelki gyakorlatokkal óvhatják meg a nevelők és a szülők gyermekeiket a káros hatásoktól. A cél: művelt, erkölcsös keresztény ember kialakítása csak közös összefogással sikerülhet. A gyermekek, a szülők és a nevelők szereteten, bizalmon alapuló kapcsolatában. Ehhez a gyermeknek vállalnia kell az élete végéig tartó önnevelést, a szülőknek ésszerű korlátokat felállító biztonságos, szeretetteljes otthont kell teremtenie, a nevelőnek példaként kell állnia tanítványa előtt.

III.3.1.3. A kollégiumi nevelést meghatározó értékek

A keresztény világszemlélet értékei:

- Erkölcsös életvitel.
- Az élet, a gyermek, a család védelme, tisztelete, szeretete.
- Gyermekpártiság, családpártiság, sokgyerekes családpártiság.
- A magzati élet tiszteletének, védelmének a szemlélete.

- Az egymáshoz való kötődés.
- Az illemtudó viselkedés a felnőttekkel, családtagokkal, kortársakkal, a tisztességes, az erkölcsös, a becsületes emberi magatartás.
- Egymás iránti türelem, segítségnyújtás a bajban, tanulásban, érzelmi gondban. A személyi, a magán és a közösségi tulajdon tisztelete, védelme, az etikai, esztétikai, természeti és az ember által létrehozott értékek becsülése, a szülők és munkájuk megbecsülése. Megértés az emberi gyengeségek iránt. A fogyatékkal élők segítése, tisztelete.
- Az ellenkező nemmel való erkölcsös kapcsolat kialakítása. A diákszeretlem személyiségépítő legyen.
- Fegyelem, fegyelmezettség, pontosság, szorgalom, kitartás, akaraterő, kritikai szemlélet, rugalmasság, igazmondás, gerincesség.

III.3.2. Célok

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”⁵

A kollégium célja az érték közvetítés. Az érték kettős funkciót tölt be: egyrészt fejleszti a közösséget, másrészt az egyén fejlődését is biztosítja.

Ahogy az egyének által alkotott közösség életvezetése változik, úgy változik a közösségben élő egyének életvezetése is.

A társadalomnak, a szűkebb környezetnek elvárásai vannak az egyénekkal szemben. Megfelelni ezeknek csak építő, értékeket létrehozó életvezetéssel lehet. Kollégiumunk segítséget kíván nyújtani a konstruktív életvezetés kialakításához.

Nevelőmunkánk során komplex személyiségfejlesztést végzünk. Olyan magatartási és tevékenységi formákat alakítunk ki, amelyek segítik a diákok keresztény életrendjének kialakulását.

1. Törekednünk kell arra, hogy a növendékek lelki életbe való bevezetése fokozatos legyen, alkalmazkodva a növendékek fejlődéséhez.

A kollégiumunk nevelése arra irányul, hogy a növendékek a kellő emberi érettséggel együtt az evangélium szellemét is elsajátítsák, és ezáltal Krisztussal szoros barátságba kerüljenek. Fontos szempont, hogy kollégiumunk közössége tükrözze vissza az ott élők Istennel való kapcsolatát. Legyenek tudatában annak, hogy Krisztus jelen van.

Olyan alkalmakat teremtünk, amelyek erősítik, elmélyítik diákjaink hitét: az egyházi év ünnepeinek liturgiája, a közös szentmisék, a mindennapi közös ima, a közös bűnbánati liturgia az októberi rózsafüzér, a májusi litániák.

Figyelmet fordítunk arra, hogy a mindennapok tevékenységében –a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben, a szakköri munka során, étkezésekkor, az öltözködésben, a napirend betartásakor- megjelenjen a keresztény értékrend. Ezáltal is elősegítve a keresztény világszemlélet kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és a kollégium közösségére vonatkozólag egyaránt.

⁵ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

2. Ahhoz, hogy a nevelést megfelelő módon kezdhessük meg, meg kell ismernünk a kollégiumi diákság összetételét a neveltségben. A kiindulási alap a hozott erkölcsi és magatartási értékek összessége, amelyet formálnunk vagy változtatnunk kell a nevelés során.
Az így kialakított személyiség belső sajátosságainak rendszere, ösztönözni fogja az egyént arra, hogy közösségi és egyéni értelemben is fejlesztő módon tevékenykedjék.
3. A tanulást segítő tevékenységünk fontos feladata, hogy minél szélesebb körű általános műveltséget adjon.
A tanulási feltételek biztosításán túlmenően egy olyan, az egész kollégiumi munkára kiterjedő rendszer, mely magában foglalja a szociális tanulást, a hátrányok leküzdését, a tehetség gondozást, a felzárkóztatást, a környezet védelmére, az egészséges életmódra felkészítést. Jelentősen hozzájárulva ezzel az egyéni képességek kibontakoztatásához.
4. Fontos feladat a diákok tanulási kötelességtudatának kifejlesztése és a rendszeres tanulás igényének kialakítása, valamint az élethosszig tartó tanulás tudatának erősítése.
Meg kell tanítanunk diákjainkat az igényes munkavégzésre.
5. Törekvésünk az, hogy diákjaink a közéleti munka fontosságáról is szerezzenek tapasztalatot. A közéletben történő eligazodás és bekapcsolódás megkívánja, hogy az ehhez szükséges képességeket kiműveljük, az együttműködés elemi szabályait begyakoroltassuk. A diák-önkormányzatiság jó alkalmat biztosít erre, mivel a diákok számára életkoruknak megfelelő döntési helyzeteket teremt.
6. A fegyelem megkövetelése szükséges ahhoz, hogy elfogadtassuk a követelményeket, és ezáltal nyugodt környezetben, eredményesen dolgozhassunk.
7. A nevelőmunka fontos eleme a jó tanár-diák kapcsolat. Célunk a diákokban az empátia és a tolerancia fejlesztése. Lényeges szerepet kell betölteni a nevelőmunkában a szeretetnek, a megértésnek, a következetes számonkérésnek.
Meg kell tanítani a diákokat a konfliktusok kezelésére. Az együttélés szabályozói a napirend és a házirend. Az ebben foglaltak betartása, illetve betartatása a diákokra és felnőttekre egyaránt vonatkozik.
8. Törekedni kell a kollégium hangulatának, belső esztétikájának megteremtésére, a közvetlen környezet formálására. A saját és környezeti esztétikumnak az érzelmi nevelésben is fontos szerepe van.
9. A kollégium további célja az, hogy a diákokat megtanítsa arra, hogy az életük, teher- és munkabírásuk érdekében egészséges életmódot folytassanak. Fel kell ébreszteni bennük az egészséges táplálkozás és a mozgás igényét.
A mentálhigiéné területén a készségek és képességek fejlesztésével a testi- lelki harmónia megteremtésére ösztönözzük kollégistáinkat.
Diszkrét figyelmet fordítunk a tanulóink eltérő ütemű éréséből vagy a szociális környezetéből adódó hátrányoknak a csökkentésére.
A higiéniai szokások folyamatos gyakoroltatásával és rendszeressé tételével érhetjük el a kívánt eredményt.

A kollégium funkciói:

1.1. Alapfunkciók:

1. Feltételteremtő funkció
2. Oktatáspolitikai funkció
3. A szabad iskolaválasztás jogának biztosítása
4. A tankötelezettség megvalósíthatóságának, teljesítésének biztosítása
5. A továbbtanulás lehetőségének biztosítása
6. Az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi mobilitás elősegítésében való részvétel
7. A társadalmi munkamegosztásban való részvétel elősegítése

1.2. Szociális funkció

1. Az élet szociális alapjainak megteremtése (Szociális ellátás és az ellátás biztonsága)
2. Szociális "védőháló" az egyén és közösség számára
3. Az otthon, a "második otthon" kialakításának lehetősége
4. .A tanulás anyagi - tárgyi feltételeinek biztosítása

2.1. Kollégiumpedagógiai funkciók:

1. Nevelés
2. Családhelyettesítő funkció
3. Szocializációs funkció
4. Személyiségformáló funkció
- 5.. Nevelési értékeket közvetítő (etikai) funkció

2.2. Tanítás, oktatás, képzés

1. Az iskolai teljesítés feltételeinek megteremtése
2. Felzárkóztatás
3. Tehetséggondozás
4. Pályaorientáció, pályaválasztás
5. Kiegészítő - hobby- szabadidős tevékenységek szervezése
6. Életmódadó funkció

III.3.3. Feladatok

III.3.3.1. A tanulók életrendjének, tanulásának, szabadidejének megszervezése

Életvitel, közösségi élet:

- a gyermeki jogok tiszteletben tartása
- jogok és kötelességek egyensúlyának biztosítása
- a közösségi életet szabályozó alapelvek valamint a növendékek szükségleteinek és érdekeinek az összhangja
- a tanulók közösségfejlesztő ötleteinek támogatása
- szokás és hagyományrendszer szerepének erősítése a közösségi tevékenységben
- a napirendi és a házirendi pontok érvényesítése a kollégium mindennapi gyakorlatában
- a szociális viselkedés szabályainak elsajátítása
- a szűkebb környezet alakításának lehetősége és felelőssége
- az elhelyezés körülményeinek folyamatos javítása

- a szobaközösségek kialakítása a növendékek igényei és lehetőségei alapján
- a házirend szabályai alapján a munka és a pihenés megfelelő arányának biztosítása
- az egészségügyi ellátás biztosítása és az egészséges életmód feltételeinek megteremtése
- a fiatalok életkori szükségleteinek megfelelő mennyiségű, minőségű és összetételű ételek biztosítása
- a nevelésben együttműködés a családdal és az iskolával, az otthonosság biztosítása a kollégiumban
- nemzeti értékeink, kulturális és történelmi hagyományaink megismertetése
- a tanulói önszerveződés segítése
- a keresztény értékrenden alapuló magatartás- és viselkedésformák megerősítése
- teremtésvédelmi elkötelezettség fejlesztése

Tanulás:

- valamennyi növendékünk számára a tanulás zavartalan és nyugodt körülményeinek biztosítása
- a tanulás fontosságának tudatosítása
- az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés
- a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása
- önművelődésre szoktatás
- a képességeknek megfelelő teljesítményre ösztönzés
- a teljesítmény rendszeres ellenőrzése, értékelése, érdem szerinti értékelése
- a pályaválasztás segítése, pályaaorientáció

Szabadidő:

- a szabadidő kulturált eltöltéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése
- tárgyi feltételek fejlesztése és hozzáférhetőségének biztosítása
- a növendékek testi –és lelki életét fejlesztő programok szervezése
- a szabadidős programok szervezésénél a diákok igényeinek figyelembe vétele
- a szabad programválasztás lehetőségének biztosítása
- a kollégiumi hagyományok őrzése, új hagyományok teremtése
- kulturált, értékteremtő időtöltést biztosító foglalkozások szervezése
- ünnepek, hagyományos rendezvények szervezése
- irodalmi estek szervezése
- diákjaink hangversenyén részvétel
- kollégiumi sportbajnokságok szervezése
- a város múzeumainak, képtárának, közművelődési intézményeinek látogatása
- önképző műhelyek létrehozása
- ünnepeink szervezésénél arra törekszünk, hogy színvonalasak, meghittek legyenek, és elősegítsék a diákok kollégiumhoz való kötődését.

III. 3.3.2. A tanulók teljes körű egészségfejlesztésével összefüggő feladatok

A tanulók teljes körű egészségfejlesztésével összefüggő feladatok a diákok egészséghez és biztonsághoz való jogának érvényesülését szolgálják. Olyan viselkedés-és

attitűdmintákat szeretnénk megerősíteni, amelyek megkönnyítik a diákjaink előtt kínálkozó lehetőségek közül az egészségesebb választását.

Az intézmény pedagógusai pedagógiai tevékenységük során minden alkalmat megragadnak arra, hogy diákjaik körében egészségfejlesztő tevékenységet végezzenek. Házirendünket úgy állítottuk össze, hogy benne hangsúlyos szerepet kapjanak az egészségmegőrzéssel és baleset-megelőzéssel kapcsolatos szabályok. Programjaink az egészséges életmódot befolyásoló tényezők köré szerveződnek, melyek egyben a népegészségügyi főirányok is: egészséges táplálkozás, rendszeres, mindennapos testmozgás, testi-és lelki egészség fejlesztése, viselkedési- és szerfüggőség elkerülése, bántalmazás megelőzése, személyi higiénés szokások kialakítása, baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás. Ezen kívül az éves gyermek – és ifjúságvédelmi tervünkben havi lebontásban fogalmazzuk meg azokat a tevékenységeket, melyek megvalósításával növendékeink figyelmét egész tanév folyamán az egészség értékévé irányítjuk.

Fontos azonban az is, hogy tájékozottak legyünk a serdülőkorú fiatalok életmódjával kapcsolatban a kollégium falain belül és országos illetve nemzetközi szintű kitekintésben is.

Tájékozódásunk alapját az Egészségügyi Világszervezet és a hazai iskola-egészségügyi szervezetek felmérései képezik.

Az Egészségügyi Világszervezet által végzett legújabb kutatás eredményei „Serdülőkorú fiatalok egészsége és életmódja 2010” című kiadványban jelent meg.

A hazai állapotokról az „Összefoglaló jelentés a 2011/2012. tanévben végzett iskola-egészségügyi munkáról” című tanulmány ad pontos képet.

Kollégiumunkban minden évben indul egészséges életmód szakkör, ahol arra törekszünk, hogy a diákok az ún. aktív tanulás módszerével jussanak ismeretekhez. Megszerzett ismereteikről növendékeink az egészséghéten szervezett vetélkedőn adhatnak számot.

Év elején felvesszük a kapcsolatot azokkal a segítő intézményekkel, akik az elsődleges vagy másodlagos prevenció munkában a nevelőtestület segítségére lehetnek.

Sportpályánk lehetővé teszi a szabadtéri sportolást, és reményeink szerint csökkenti a számítógépezésre - mint passzív szabadidős eltöltésére- szánt időt.

A serdülőkorra jellemző a „mindent kipróbálni vágyó” viselkedés. Ez a magtartás azért veszélyes, mert ebben a korban alakulnak ki azok a szokások, amelyek befolyásolják felnőtt korukban az életmódjukat, egészségi állapotukat. Tanúságtevő beszélgetések szervezésével igyekszünk hatásosabbá és hatékonyabbá tenni a nevelők által közvetített ismereteket, hogy fiataljaink egészségtudatos magatartása ne a tiltás visszatartó erejéből, hanem idővel belső meggyőződésből fakadjon.

Nagymértékben növekszik azoknak a kollégistáknak a száma, akiknek családjában halmozódnak a különféle típusú nehézségek. Ezek a fiatalok időben jóval több egyéni törődést igényelnek, mint társaik. A lelki beszélgetéseket egyrészt kollégiumunk lelki vezetője biztosítja számukra, de a nevelők is nagyon sok órát fordítanak arra, - rendszeresen este 22 óra után is-hogy az éppen gondokkal küzdő növendékeik legalább kibeszélhessék magukból nyomasztó problémáikat.

Egészségfejlesztő tevékenységünk során szem előtt tartjuk a közelmúltban létrejött Nemzeti Népegészségügyi Központ által prioritást élvező 5 egészségügyi programot, melyek a következő betegségek megelőzését és hatékony kezelését szolgálják: daganatos betegségek, keringési betegségek, mozgásszervi betegségek, mentálhigiénés betegségek, gyermekbetegségek.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben a „Testi és lelki egészségre nevelés” című részben található.

III.3.3.3. Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése

a) Énkép, önismeret

A legszebb és legtitokzatosabb alkotás az Isten képére és hasonlatosságára teremtett emberi lélek. A keresztény ember életének célja, hogy üdvözüljön és másokat is az üdvösség útjára vezessen. Kollégiumunk pedagógusai növendékeiket vezetik ezen az úton. Abból a megállapításból indulnak ki, hogy minden ember egyedi és értékes. Így tekintenek diákjaikra és ezt a meggyőződést igyekeznek kialakítani bennük. Ez a reális énkép és önismeret alapja.

Ha értékesnek tarja magát a fiatal, csak akkor meri önmagát mélységeiben is szemügyre venni. Csak akkor fogadja el, hogy vannak előnyös és előnytelen tulajdonságai. Csak akkor meri vállalni hibáit és bűneit, mert tudja, hogy Isten szeretete és saját erőfeszítése által a rossz legyőzhető.

Ahhoz, hogy a kritikus és érzékeny korban lévő serdülők önvizsgálatot tartsanak, belső történéseikre kell figyelni. A szentírásnak nagyon sok része van, amely befelé tekintésre készlet. Csoportfoglalkozásokon és önismereti foglalkozásokon gyakran felhasználjuk e művet.

Az önismereti foglalkozások segítségével a tanulók beilleszkednek szűkebb és tágabb környezetükbe, elfogadják társaikat és önmagukat. Felismerik képességeiket, vágyaikat, lehetőségeiket és ezekhez alakítják pályaválasztási elképzeléseiket. Testi-lelki és szellemi életük fejlesztése belső igényükké válik, s ezzel együtt képesek lesznek nemet mondani az egészségkárosító szokásokra.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben az „Önismeret, társas kultúra fejlesztése” témakörben található.

b) Szociális képességek

Kollégistáink a családtól távol kerülnek, amikor intézményünkbe költöznek. Kollégiumunk biztosítja számukra a megfelelő lakást, ételmezést és egészségügyi ellátást. A szülők helyett a kollégiumpedagógusok és a többi dolgozó törődik a növendékekkel, és nyújt számukra védeltséget és biztonságot jelentő otthont. Igyekszünk az otthonosság érzését fokozni diákjainkban oly módon, hogy idővel érzélem gazdag kötődéssé váljon. Ehhez szükség van a közösségi identitás kialakítására, amely a kollégium értékrendje, a hagyományok ápolása és az együttnevelésre alkalmas pedagógiai helyzetek teremtése révén valósul meg.

c) Erkölcsi nevelés, aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégium kiváló terepet jelent a közösségi együttélés szabályainak elsajátítására, gyakorlására. Kollégiumunkban a közösségi együttélés a testvéri szereteten alapul. Ez nem azt jelenti, hogy mindenkinek mindent szabad, sokkal inkább azt, hogy belső önfegyellemmel rendelkező, a kollégiumi szabályokat saját és társai érdekében önként betartó, a katolikus, keresztény értékrendet tisztelő, erkölcsös diákokat szeretnénk nevelni.

Arra buzdítjuk tanítványainkat, hogy személyre szabott feladatok köteleességtudó elvégzésével szolgálják önmaguk és a közösség javát. A felsőbb éves kollégisták mutassanak

példát a karitatív jellegű tevékenységekben. Legyenek partnerei nevelőiknek az alsóbb évesek tiszteletteljes, udvarias, segítőkész viselkedésre szoktatásában.

d) Kommunikáció

A mindennapi életben való eligazodáshoz, önmagunk megértéséhez és mások megértéséhez, valamint a sikeres tanuláshoz elengedhetetlen a hatékony kommunikáció szabályainak ismerete és készsége.

A kommunikáció lehetővé teszi információk felfogását, megértését, közvetítését, szelektálását; az emberi kapcsolatokat, az együttműködést és a társadalmi érintkezést.

Arra törekszünk, hogy kollégistáinkkal elsajátítsuk a kulturált és illedelmes kommunikáció szabályait, és személyes példamutatással neveljük őket a nyelvi igényességre. Érzékeltejük a mindennapi és az alkalmi kommunikáció közti különbségeket, lehetőségeket teremtünk ezek gyakorlására. A flegma, illetlen, durva, trágár szavakat használó beszédmodort elutasítjuk, kijavítjuk és a szép beszéd alkalmazására buzdítjuk növendékeinket.

Megismertetjük diákjainkat a modern kommunikációs eszközök – IKT- etikus használatával. Alkalmat teremtünk a művészi alkotások üzeneteinek megbeszélésére és e sajátos kommunikációs forma gyakorlására.

Segítjük őket hivatalos ügyeik intézésében.

Felhívjuk a figyelmet anyanyelvünk szépségeire, nyelvi hagyományaink ápolására.

Kiemelten foglalkozunk kommunikációs nehézségekkel küzdő diákjainkkal.

Tehetséges tanítványainkat versmondó, mese- és novellaíró versenyre, irodalmi pályázatokra készítjük fel.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben az „Erkölcsei nevelés”. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés című részben található.

III.3.4. Diákönkormányzat tevékenységi rendszere

A kollégiumi diákönkormányzati tevékenység, mint nevelési eszköz hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók a demokrácia szabályait betartva társadalmuk aktív állampolgáraivá váljanak. A kollégiumi életben a demokrácia, a helyi közéletben való közreműködés csak a diákok aktív részvételével, saját ügyeik önálló intézésével teljesezhet ki. Erre a munkára alkalmassá kell tenni a diákokat, a szükséges speciális képességek, készségek kimunkálásával és fejlesztésével. Törekedni kell arra, hogy a tanulók kapjanak lehetőséget az önálló gondolkodásra, a megvalósítás élményére, de vállalják az ezzel járó felelősséget, a kockázatot is. Gyakorolják a tervezés-döntés-felelős végrehajtás-ellenőrzés-értékelés folyamatát.

A diákönkormányzati tevékenység célja:

A diákok érdekvédelme, érdekképvisellete; szabadidős és kulturális programok szervezése, véleményezés és együttműködés az oktató-nevelőmunka fejlesztésében, a köznevelési törvényben és a kollégiumi SZMSZ-ben a diákönkormányzatot érintő jogok gyakorlása, érvelési, tárgyalási kultúra fejlesztése, a kollégiumi diákönkormányzati ülések megszervezése, kapcsolattartás más diákönkormányzatokkal, a kollégiumi diákkörök, a tanulási tevékenység támogatása.

A diákönkormányzat feladatai:

- A kollégium tanulóinak érdekképviselése (minden olyan fórumon, melyen a tanulókat érintő kérdésekről szó esik)
- javaslatétel a kollégiumot érintő valamennyi kérdésben
- véleményalkotás a diákokat érintő kérdésekben
- képviselő(k) delegálása a diákokat érintő egyeztető megbeszélésekre, fegyelmi tárgyalásokra
- javaslatétel a kiemelkedő diák- és közösségi teljesítmények jutalmazására
- a diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának elkészítése
- a közgyűlések összehívása és levezetése, beszámolás a végzett munkáról
- a diák-önkormányzati tisztségviselőkre való javaslatétel összegyűjtése és a tisztségviselőket választó közgyűlés összehívása
- a házirend módosítására tett javaslatok összefoglalása és írásba foglalása a tantestület felé való betérjesztéshez
- vitakultúra fejlesztése: tanulják meg diákjaink, hogy az érvek súlya és minősége dönt egy-egy vitában, nem az indulatos hangnem.

A diákok, kiemelten a DÖK tagjai részt vesznek az iskolai rendezvényekkel kapcsolatos munkafolyamatokban. (pl. nyílt napok, versenyek, ünnepélyek, hagyományos rendezvényeink, saját rendezvényeik).

A diákönkormányzat hatásköre kiterjed:

- a hatáskörök gyakorlásáról való döntésekre
- a saját működéséről szóló kérdésekre
- a működéshez rendelkezésére bocsátott, illetve pályázati úton elnyert anyagi eszközök felhasználására

a) A tanuló jogai

- A kollégista jogait gyakorolhatja, kötelességeinek betartását elvárjuk.
- Joga, hogy biztonságban, egészséges környezetben neveljék.
- Személyiségét, emberi méltóságát és jogait tartsák tiszteletben.
- A tanulók kollektív joga a diákönkormányzat létesítése, működtetése.
- A diákönkormányzat a tanulók érdekképviselői szerve.
- Részt vehet a kollégium kulturális, sport és szakköri, diák-önkormányzati munkájában, érdeklődési körök tevékenységében, vetélkedőkön és pályázatokon. Részt vehet más kollégiumok által meghirdetett kulturális és sportversenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon.
- A tanuló választhat és választható a különböző szintű és hatáskörű kollégiumi önkormányzati szervekbe, közösségekbe.
- Rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön.
- Hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz.
- Jogainak gyakorlása nem korlátozható mások jogainak érvényesítésében.
- Részt vehet - külön engedéllyel - intézményen kívüli csoportok, egyesületek, munkájában.
- Igénybe veheti a kollégium könyvtárát; más kulturális szolgáltatásokat.

- A Napirendben és Házirendben meghatározott időrendben és keretek között használhatja a rendelkezésére bocsátott kollégiumi eszközöket és létesítményeket, felszereléseket.
- Javaslatot tehet kollégista társai erkölcsi elismerésére, jutalmazására.
- Kiemelkedő közösségi munkájáért példaértékű emberi tulajdonságaiért dicséretben, jutalmazásban részesülhet.
- Évente kérheti felvételét az intézménybe.

b) A tanuló kötelességei:

- Tartsa be a közösen kialakított napi- és házirend szabályait.
- Tanulmányi és közösségi munkáját képességeinek és adottságainak megfelelően a legmagasabb szinten teljesítse.
- Tanulmányi kötelezettségeinek teljesítése mellett szabadidejének tudatos tervezésével keresse a lehetőségét személyiségfejlesztésének minél sokoldalúbb gyarapítására.
- Magatartása legyen fegyelmezett. A kollégiumon belüli és kívüli tevékenységével és magatartásával szerezzen megbecsülést önmagának és intézményének.
- Őrizze és ápolja a kollégium hagyományait.
- Legyen kezdeményező, odaadó a kollégiumi feladatok ellátásában.
- Becsülje meg a fizikai munkát, maradéktalanul végezze el a rábízott feladatokat.
- Tartsa be az együttélés szabályait, tisztelje szüleit, tanárait, az intézmény valamennyi dolgozóját és diáktársait.
- Védje a közösség, társai és személyi tulajdonát, óvja intézményünk berendezését, felszereléseit.
- Az okozott kárt a tanuló vagy szülője köteles megtéríteni a jogszabályokban meghatározott mértékben. Ismeretlen tettes esetén a kárt a közösség egyenlő arányban viseli.
- Tevékenyen vegyen részt a kötelező foglalkozásokon.
- Óvja mások és saját egészségét.
- Az előírt időben ismerje meg és tartsa be a kollégium tűzvédelmi és balesetelhárítási szabályait.
- Rendelkezzék a beköltözéshez érvényes orvosi igazolással.
- Az előírások szerint határidőre fizesse be a térítési díjat.
- Megjelenése, öltözéke legyen esztétikus, az alkalomnak megfelelő.
- Hajtsa végre a Nevelőtestület, a kollégiumi Közgyűlés és a Diákönkormányzat határozatait.

III.3.3.5. Tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

A tanulás területén a kollégiumnak négy fő feladata van: az iskolai felkészülés optimális körülményeinek biztosítása, a növendékek sokoldalú műveltségét megalapozó, értékeket közvetítő előadások, programok szervezése, a tanulás tevékenységének pozitív élménnyé alakítása, az önművelés és az élethosszig tartó tanulás szükségességének tudatosítása.

Intézményünkben a pedagógusok nagy figyelmet fordítanak arra, hogy minden diák képességei szerint, tudása javát adva teljesítsen. Akkor valósítható meg ez a kívánalom, ha a

tanulók helyes önismerettel, reális énképpel rendelkeznek.

A tanulási folyamat elején ismertetjük a diákokkal szemben támasztott elvárásokat, a mérések és értékelések formáit. A tanulási nehézségekkel küzdő diákokat különböző módszerekkel segítjük, felzárkóztatásukra egyéni fejlesztési tervet készítünk, megszervezzük a felzárkóztatásukat és a korrepetálásukat. A tehetséges tanulókat versenyeken indítjuk. Folyamatosan együttműködünk a diákok szaktanáraival, és osztályfőnökeivel.

Az együttműködő, az aktív, a reflektív, a kooperatív tanulás módszereinek megismertetésével és gyakoroltatásával fejlesztjük a diákok gondolkodási kultúráját, kognitív sajátosságait és a társas együttműködési készségüket. Arra törekszünk, hogy lexikális tudásuk mellett fejlődjenek készségeik, tanulás iránti pozitív attitűdjeik, kompetenciáik. Az új ismeretek elsajátításakor építsenek előzetes tudásukra, fejlődjön problémamegoldó gondolkodásuk, kreativitásuk, kritikai érzékük, az elsajátított ismeretek alkalmazhatóságának vágya.

A tanulást segítő eszközöket biztonságosan és hatékonyan tudják felhasználni házi feladataik elkészítésekor és önművelődés alkalmával. E célból megtanítjuk az IKT-eszközök, a könyvtárhasználati eszközök és a multimédiás eszközök etikus felhasználását.

Segítjük a tanulók pályaorientációját. Megismertetjük a diákokat a szakmacsoportok jellemzőivel, és a hiányszakmákkal.

Tanulmányi versenyeken való részvételre buzdítjuk növendékeinket, s ezáltal a pályamunkák írására és a kutatómunkára ösztönözzük őket.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben az „A tanulás tanítása” témakörben található.

III.3.3.6. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

a) Felzárkóztatás

A kollégiumba kerülő tanulónál az év eleji felmérésekből, beszélgetésekből, megfigyelésekből a nevelő gyorsan észreveszi, ha a diák valamilyen szempontból felzárkóztatásra szorul. A lemaradásnak különböző fajtája lehet: tanulásban, kognitív funkciók működésében, testi-lelki terhelhetőségben, motiválhatóságban, szociális készség fejletlenségében stb. mutatkozhat meg.

A felzárkóztatás első lépéseként meghatározzuk a növendéket érintő hátrány okát. Fejlesztési tervet készítünk, amelyben az érintett diákok teljes személyiségének fejlesztésére vonatkozó egész tanévre szóló feladatokat ütemezzük. A fejlesztés fontos pillére a reális énkép kialakítása, előnyös tulajdonságaiknak hangsúlyozása, mentális állapotuknak karbantartása, és ha szükséges, a szülőknek tanácsadás, illetve szakemberek bevonása az egyénre szabott fejlesztési folyamatba.

Folyamatosan kapcsolatot tartunk az érintett szaktanárokkal, osztályfőnökökkel, gyermek-és ifjúságvédelmi felelőssel, hogy megakadályozzuk a sorozatos iskolai kudarcokat és az ennek következtében kialakuló alacsony önértékelést, majd leszakadást és kimaradást.

Bár a gyermeket érő környezeti hatások közül a legjelentősebb a családi neveltetés, a kollégium –a diák második otthonaként- a konstruktív életvezetés irányába befolyásolhatja a tanuló életét. Ennek megvalósításához nagyon sok türelemre, szeretetre, bátorításra, dicsőre és elérhető követelmények kijelölésére van szüksége a diáknak.

b) Tehetséggondozás

Kollégiumunk nevelőmunkájában központi helyet foglal el a tehetséggondozás. A sikeres tehetséggondozáshoz nemcsak tehetséges diák szükségeltetik, hanem a tehetséges

diákat felismerni és támogatni képes pedagógus is.

A tehetséges gyermek ismertetőjegyei: átlagon felüli képességek, kreativitás, feladat-elkötelezettség, érzékenyebbek az átlagnál, nehezen tudnak beilleszkedni a csoportba, jól túrik a magukba zártságot. Az előbb leírtakból következik, hogy tehetséges diákjaink is egyéni bánásmódot, személyre szóló törődést igényelnek.

A nevelőtestület tehetséggondozó munkájának eredményességét jelzik a megyei kollégiumi versenyeken való részvételünk gyakorisága és az ott elért „dobogós” helyezések száma. Másik kedvező mutatója e tevékenységünknek a kollégiumi átlag, amely az utóbbi években 4,25 és 4,36 között volt. Továbbtanulni szándékozó végzős diákjaink aránya 90%.

A tehetséggondozás elengedhetetlen feltétele az alkotásra és kreativitásra ösztönző, elfogadó és támogató kollégiumi légkör megteremtése. A kollégium az iskola tehetséggondozó munkáját segíti és kiegészíti azáltal, hogy diákjait érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelő versenyekre, felkészítő foglalkozásokra, tanfolyamokra, magánórákra, kulturális rendezvényekre irányítja. Szorgalmazzuk diákjainkat, hogy minél többen jelentkezzenek ECDL vizsgára és a középfokú nyelvvizsgára.

c) Pályaválasztás, pályaaorientáció

Az iskola mellett a pályaaorientációs tevékenység legfontosabb színtere a kollégium. A kollégiumi nevelők akkor tudnak eredményes munkát végezni e területen, ha ismerik a pályaválasztás pszichés összetevőit, a pályaválasztási döntést elősegítő folyamatokat, az adott korosztály pályaaérettségét, a szakmacsoportok jellemzőit, az elhelyezkedési lehetőségeket, a folyamatosan változó munkaerő-piaci igényeket, a hiányszakmákat, a továbbtanulási lehetőségeket.

Ha szükséges, szakembereket is segítségül hívunk a diákok pályaválasztásának megkönnyítése céljából. Minden évben felvesszük a kapcsolatot a Munkaügyi Központtal, ahol a Foglalkoztatási Információs Tanácsadó munkatársai szükség esetén egyénileg is foglalkoznak a diákokkal előre megbeszélte időpontban. Kollégiumunkban már-már hagyomány, hogy hajdani diákjainkat felkérjük, mutassák be azt az egyetemet, ahol tanulnak, illetve, ha már dolgoznak, beszéljenek a választott hivatásuk szépségeiről, nehézségeiről, követelményeiről. Ezeken a beszélgetéseken kollégistáink mindig nagy érdeklődéssel vesznek részt.

A pályaaorientációs tevékenység lényeges része a pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása: a fizikai és szellemi tulajdonságok tudatosítása, személyes tulajdonságok és érdeklődési területek ismerete, szülői szándékok számbavétele. A diákok akkor tudják mindezt megtenni, ha önismereti foglalkozások segítségével összhangba tudják hozni vágyaikat, képességeiket és a lehetőségeiket. Ha sikerül bennük reális jövőképet és életpályát kialakítani. Ha ismerik a magyar és az európai gazdaság folyamatait, munkaerő-piaci igényeit. Ha ismerik a hiány-szakmákat.

A pályaaorientációs tevékenység másik fontos része a pályaismeret. Ezzel kapcsolatban megismertetjük a diákokkal az alapvető munkaügyi dokumentumokat, a munka világával kapcsolatos alapfogalmakat, az egyes pályákhoz kapcsolódó követelményeket.

A továbbtanulásra való felkészítés során megtanítjuk növendékeinket a felsőoktatásban eredményes tanulásmódszertani ismeretekre. Ismertetjük a felsőfokú intézmények képzési kínálatát, az értelmiségi szerepeket, a hatékony vizsgázás sajátosságait. Buzdítjuk őket a felsőoktatási intézmények nyílt napjain való részvételre.

Tudatosítjuk az élethosszig tartó tanulás fontosságát, valamint az ismeretek és kompetenciák folyamatos karbantartásának szükségességét, ugyanis az ember élete során többször is pályamódosításra kényszerül.

A pályaválasztással kapcsolatos ismeretek átadása a csoportfoglalkozásokon kívül

projektek, témanapok szervezésével történik.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben a „Pályaorientáció” témakörben és a „Hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése” című részben található.

III.3.3.7. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

A kulturált életmód magába foglalja az erkölcsi szabályok, normák ismeretét, tiszteletét és betartását. A hívő katolikus ember számára a kulturált életmód alapját a természetes erkölcsi rend képezi, amely a Tízparancsolat megtartásában nyilvánul meg. Kollégiumunk tanulói otthonos, kulturált, esztétikus környezetben és vallásos légkörben élik mindennapjaikat, ami fejleszti igényességüket, elősegíti jó közérzetüket és lelki növekedésüket. Ehhez járul hozzá a rendszeres, megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges életmód feltételeinek megteremtésével, s a kapcsolódó szokásrendszer megalapozásával. Arra törekszünk, hogy kollégistáink diákéveik alatt olyan egészségfejlesztő ismereteket, készségeket és szokásokat sajátítsanak el, amelyek felnőtt korukban is biztos alapot jelentenek testi-lelki egyensúlyuk megőrzéséhez. A kulturált életmód magába foglalja az egészségkultúráltságot és a környezettudatos magatartást is.

a) Egészséges életmódra nevelés

Az egészség-érték. Ennek a mondatnak a szellemében végezzük egészségfejlesztő tevékenységünket neveltjeink körében. Fiataljaink túlnyomó többsége egészséges, ezért nehezen hiszik el, hogy ha fiatal korukban vétenek egészségük ellen, annak egészséget károsító következményei csak jóval később jelentkeznek. A leírtakból következik, hogy egyszerű, passzív ismeretátadással nem győzzük meg őket az előbbi állítás igazságáról. Olyan hatékony módszerekre van szükség, amelyek figyelemfelhívóak, elgondolkoztatnak, megdöbbenetnek és cselekvésre ösztönöznek. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó, megőrző szokások a tanulók aktív, tevékeny részvételével alakíthatók ki. A felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében, kollégiumi közösségünknek nagy szerepe van.

Az a feladatunk, hogy megismertessük az egészség hat pillérét: az egészséges táplálkozást, a rendszeres testmozgást, a szenvedélybetegségektől való tartózkodást, a hatékony stresszkezelési technikákat, az öröklött gének és a környezetszennyezés egészséget befolyásoló szerepét. Az említett témákról szerzett ismeretekhez aktív tanulás és változatos tanulási formák által jutnak hozzá a diákok: egészségnap szervezése, egészség-hét rendezvényein részvétel, szűrő-programokon részvétel, egészséggel kapcsolatos újságcikkekből faliújság készítése, sportnap szervezése, önismereti tréningen részvétel, egészségfejlesztő pályázatok írása, relaxációs tréningek szervezése, társasjáték-esten részvétel, filmek megtekintése és megbeszélése, egészséggel és megelőzéssel kapcsolatos előadásokon részvétel, ételkészítő verseny, témanapok szervezése.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben a „Testi és lelki egészség” témakörben található.

b) Művészet és információs kultúra

A kultúrához hozzátartozik az ember alkotása, amellyel állást foglal a természeti és

társadalmi környezetéről, formálja azt. A korszerű világkép magába foglalja a tárgykultúra, tudományos kultúra és a művészeti kultúra ismeretét. Kialakításához hozzátartozik a nemzeti, az európai és az egyetemes kultúránk kiemelkedő műalkotásainak megismerése, befogadása. A műalkotások elemzése által fejlődik növendékeink esztétikai érzéke, empátiás készsége, kritikai érzéke, önművelődés iránti igénye.

A kollégium nevelőtestülete arra törekszik, hogy minél több alkalmat teremtsen a művészetek iránti fogékonyság fejlesztésére. Ezért nyomon követjük a művészeti és kulturális eseményeket a médiában, részt veszünk a város kulturális rendezvényein, hangversenyeken, kiállításokon, színházi előadásokon valamint a Martineum Felnőttképző Akadémia által szervezett előadásokon. Kulturális és művészeti versenyeken való részvétellel buzdítjuk diákjainkat, s kollégiumunk is szervez hasonló vetélkedőket.

Információs kultúra

Napjainkban megnőtt az információk mennyisége, felértékelődött az információhoz jutás társadalmi szerepe és az informálódás képessége. Ezért is fontos, hogy tanulóink a kommunikáció hagyományos formái mellett alkalmazni tudják a modern kommunikációs eszközöket is. Könyvtárhasználati ismereteket szerezzenek és elsajátítsák a multimédiás eszközök és okos eszközök etikus használatát. A digitális forradalom korában képesek legyenek információkat keresni, közöttük szelektálni, és a megszerzett információkat az etika szabályait betartva felhasználni az iskolai és a mindennapi feladataik megoldásában, önművelődésben, és szabadidejük hasznos eltöltésében. Meg kell óvni diákjainkat, hogy a tömeges információszerzés rabjaivá váljanak és a nem kellőképpen szelektált információk gondolkodásuk és a személyiségük torzulásához vezessen.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a „Médiatudatosság” és a „Kulturális (esztétikai-művészeti) tudatosság és kifejezőképesség” kompetenciájának fejlesztése című részben található.

d) Környezettudatos magatartásra, fenntarthatóságra nevelés

Napjaink nagy problémája, hogy milyen mértékben könnyebbé teszik a fejlett technikai eszközök az ember életét, olyan mértékben veszélyeztetik is azt. A Föld energiaforrásai és az emberi faj életfeltételei rohamos mértékben csökkennek, s ezzel mi emberek saját kényelmünk hevében nem foglalkozunk. Nem érezzük át eléggé, hogy ami egyrészt boldogulásunkat, jobb életkörülményeinket, könnyebb munkavégzésünket segíti, az másrészt milyen katasztrófákat okoz a Föld légkörében, vizeiben, talajában, s ezzel együtt az ember egészségében.

A nevelőtestület célja, hogy felkészítse diákjait a fenntartható, környezettel harmonikus életvezetésre. Meg kell értetni növendékeinkkel a környezettudatosság, fenntartható fejlődés fogalmát, képessé kell tenni őket a környezeti problémák felismerésére, a környezet védelmére, környezettudatos magatartásra. Ez utóbbi feltétele a szülők és a pedagógusok hiteles példája, és a tervezett és következetes nevelői tevékenység. A fenntartható fejlődés és a környezeti nevelés fontossága a tudomány és a hitélet elismert képviselőinek gondolataiban is egymásra talált. Ezt bizonyítja Ferenc pápa Laudato Si' című enciklikája, amelynek témája a teremtett világ védelme és a Dialóg Campus Kiadó által kiadott „A fenntartható fejlődés és az állam feladatai” című kiadvány. E tanulmányok között

jellemzője, hogy a gazdasági fejlődés, a környezet védelme és a szociális megfontolások egyensúlyát tűzik ki célul, a jövő nemzedékéért való felelősség hangsúlyozása mellett. Kollégiumunkban konkrét példákon keresztül gyakoroltathatjuk e törekvést. Energia-beosztással, vízzel, villannyal, papírral, nem lebomló eszközökkel való takarékoskodással, (műanyag palackok tömörítésével), a diákokat körülvevő tárgyak, eszközök épségének, minőségének megőrzésével. Környezetük szépítésére ösztönző akciókkal, versenyekkel. (Pl. Arany-seprű díj, 72 óra kompromisszumok nélkül programban részvétel), termék berendezésével (faliújság, virágok). Az egész életen át tartó tanulás fontosságának hangsúlyozásával, önszabályozott tanulásra neveléssel, hátránykompenzációval, az esélyegyenlőség biztosításával, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlesztésével. Érzékenyítő tréningek szervezésével (felelősség gyermekekért, idősekért, fogyatékosokért, szegényekért). Tolerancia, empátia, kötelesség- és felelősségtudat fejlesztésével. Önkéntes tevékenységek végzésével a kötelező közösségi szolgálat teljesítésén kívül. Fenntarthatósági Témahét tanév helyi rendjébe történő építésével. Ökolábnyomunk kiszámításával egyénileg a számítógép adott programjával. Öko-címkék gyűjtésével. Környezetvédelemmel foglalkozó intézmények, üzemek látogatásával. Szakkör létrehozásával újrahasznosított anyagok hasznosítására. Tanulócsoportonként kiállítás rendezésével a kollégiumban a környezetvédelem jeles napjaihoz kapcsolódva (pl. nemzetközi energiahatékonysági nap, újrahasznosítás világnapja, a víz világnapja, a Föld napja, madarak és fák napja, takarítási világnap, az állatok világnapja, élelmezési világnap stb.) Olyan filmek megtekintésével, amelyek a maguk művészi eszközeivel hatékonyan tudják felhívni a diákok figyelmét a környezetszennyezésre, a környezetünk védelmére.

Az előbb leírtak miatt növendékeinket arra neveljük, hogy érezzék felelősséget szűkebb és tágabb környezetük állapota iránt. Ismerjék fel a természeti és a társadalmi környezet szépségeit, éljenek harmonikus kapcsolatban a természettel, tegyenek környezetük, lakóhelyük védelméért. Tudatosítjuk bennük, hogy ha életvezetésükre a felelősségteljes állampolgári magatartás lesz jellemző, saját és embertársaik életének

Az a célunk, hogy diákjainkból a teremtésvédelem iránt elkötelezett, felelős állampolgárokat neveljünk.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben a „Fenntarthatóság, környezettudatosság” témakörben található.

III.3.3.8. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire – társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Kollégiumunkban 14 és 20 év közötti fiatalokkal foglalkozunk. Amikor kilencedik évfolyamosként hozzánk kerülnek, még gyermekek, amikor elballagnak, már a felnőtttség küszöbén álló fiatalok. Az a négy-hat év, amíg gondjainkra bízattak, meghatározó jelentőségű, hiszen ebben az időszakban alakul ki identitásuk, értékrendjük, világnézetük. Épp ezért ránk, nevelőkre, felelősségteljes feladat hárul. Ebben a néhány évben kell a

„keresőkből-kutatókból” keresztény értékek iránt elkötelezett fiatal felnőtteket nevelni, akik képesek önálló, felelősségteljes életre, képesek beilleszkedni a társadalomba, képesek együttműködni embertársaikkal, képesek keresztény családi életet élni, képesek szakmájukat magas színvonalon végezni.

Az érett, felelős személyiségnek jellemzője a hazaszeretet, a magyar népért való tenni akarás, a magyar hazához való érzelmek gazdag kötődés. Ezeket az érzéseket úgy alakítjuk ki tanulóinkban, hogy méltóképpen megemlékezünk a magyar történelem jelentős eseményeiről, és az életükkel példát mutató „magyarjainkról”, szentjeinkről, hőseinkről. Azt is tudatosítjuk diákjainkban, hogy Magyarország határain kívül élő magyar testvéreinkért is felelősséget kell vállalnunk. Uniós állampolgárként pedig ismerniük kell az európai hagyományokat, az Európai Unió kialakulásának történetét, intézményrendszerét, gazdasági, politikai törekvéseit.

Felhívjuk a figyelmüket arra, hogy a megfelelő önismeret, önértékelés és önfogadás az alapja, hogy kiegyensúlyozott felnőttekké váljanak

Megtanítjuk őket az információk között eligazodni, hogy képesek legyenek a dolgok mögé látni. Kitartásra neveljük őket, hogy tudjanak küzdeni, s az erőfeszítések árán elért eredményeknek örülni. Ezáltal tudnak nemet mondani a testüket, lelküket és értelmüket károsító hatásokra, és ezáltal nem fognak megfutamodni, ha problémák merülnek fel életükben.

Megismertetjük őket a pályaválasztás és a továbbtanulás lehetőségeivel, az egész életen át tartó tanulás gazdasági és társadalmi szükségességével, a felnőttek életéhez tartozó szerepekkel, a családi munkamegosztással, a stressz-tűrő képesség fejlesztési lehetőségeivel, a munkaerő-piaci helyzettel.

Tudatosítjuk bennük, hogy az igazi siker az, ha harmóniában tudnak élni önmagukkal és embertársaikkal. Ennek az állapotnak az a feltétele, hogy szeressék saját magukat, és szüntelenül törekedjenek saját maguk tökéletesítésére.

E nevelési terület ismeretanyagának részletes feldolgozása a Helyi nevelési tervben a „Állampolgárságra, demokráciára nevelés.” valamint a „Felelősségvállalás másokért, önzetlenség” témakörben található.

III.3.3.9. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység és a hátrányos helyzetű tanulókkal történő foglalkozások megszervezése

A tevékenység célja:

A gyermeki jogok és szükségletek maradéktalan kielégítése problémakezelő és problémamegelőző céllal.

Minden fiatal jusson el az önálló, felelősségteljes, autonóm személy érettségére. Ez magában foglalja a társadalomba való keresztény beilleszkedést (tanulás - pályaválasztás – munkába állás, később családalapítás képességét), az egészséges testi-lelki-szellemi fejlődést. A kollégiumban a gyermek-és ifjúságvédelemi tevékenység a kollégiumvezető és csoportvezető tanárok irányításával folyik az erre vonatkozó éves munkaterv és a csoportvezetők által vezetette egyéni fejlesztési tervek alapján.

Értelmezése:

Szélesebb értelemben minden foglalkozás, amelyik a diákok testi-lelki-szellemi-szociális egészségének megőrzését szolgálja.

A kollégiumi gyermek- és ifjúságvédelem speciális, mert tágabb értelemben itt mindegyik gyerek „hátrányos helyzetű”, hiszen élete legkritikusabb időszakában, a serdülőkorban, kénytelen a családjától távol élni, hogy tanulmányi kötelezettségének megfelelhessen. Ebből következik, hogy ebben az intézménytípusban különösen nagy jelentősége van az ún. probléma-megelőzésnek, illetve minden gyermekre vonatkozó mentálhigiénés programnak.

Szűkebb értelemben: A nehéz élethelyzetbe került tanulók (akik problémájukat önerőből megoldani nem tudják) szakemberek összehangolt munkája által történő segítése. Esélyteremtés: a hátrányos szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek támogatási rendszer kialakítása a versenyképes tudás megszerzéséhez és a társadalmi beilleszkedéshez, a tehetséggondozás valamint a személyiségük, képességeik és érzelmi intelligenciájuk fejlesztése által.

E célok megvalósításának színtere:

- A család funkciói:
 - gyermeknevelés
 - érzelmi biztonság
 - felelősségvállalás
- Iskola, kollégium: nevelés, oktatás
- Állam törvényeivel: gyermek- és ifjúságvédelem
 - családvédelem
 - emberi és állampolgári jogok

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a. különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

b. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség

A hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet fogalmát „a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló 1997. évi XXXI. törvény részletezi.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Feladata: a hátrányos és halmozottan hátrányos diákok esélyegyenlőségének megteremtése érdekében

Lépései:

- Év elején nyilvántartásba vétel, helyzetfeltárás
- Információgyűjtés
- Képesség-kibontakoztató fejlesztő programok összeállítása
- Fejlesztésben résztvevő szakemberek felkérése, munkájuk összehangolása
- Szakemberek megfelelő időközönkénti konzultációja, változások értékelése
- Év végén beszámoló készítése az elért eredményekről
- Együttműködő belső partnerek:
 - Csoportvezető nevelők
 - Diákönkormányzatot segítő tanár
 - Lelkivezető
 - Kollégiumvezető
 - Igazgató

Együttműködő külső partnerek:

- Osztályfőnök,
- Az adott iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse,
- Szülők,
- Felkért szakemberek

Együttműködő intézmények (szükség esetén):

1. Gyámügyi Hivatal
2. Gyermekjóléti Szolgálat
3. Családvédelmi Osztály
4. Rendőrség
5. Pedagógiai Intézet
6. Nevelési Tanácsadó
7. Gyermek Ideggondozó
8. Orvosi szakrendelések
9. Karitatív egyházi intézmények

Katolikus kollégium gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó nevelői szakmailag azzal nyújthatnak többet, hogy mindennapjaikban meríthetnek Jézus Krisztus iránti szeretet és bizalom érzéséből, és szem előtt tartják, hogy a szervezett gyermekvédelem kialakulása a kereszténység érdeme.

Katolikus kollégiumban a belső partnerek közé soroljuk a lelkipásztort is, külső partnerek közé pedig azokat a szerzeteseket, akik vállalják problémákkal küszködő gyermekek lelki vezetését!

Katolikus kollégiumban az emberek egymásközti kapcsolatában érvényesülő legfőbb erő: a szeretet.

III.4. A pedagógiai tevékenység szerkezete

A tanulói tevékenységek szervezése

Kollégiumunkban - a törvényben előírt keretek között – tanórai, felzárkóztató, tehetséggondozó és speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokat, továbbá a szabadidő eltöltését szolgáló érdeklődési köröket, szakköröket, rendezvényeket, házbajnokságokat, versenyeket, vetélkedőket, valamint a tanulóval való egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervezünk.

A személyiség elsősorban tevékenységben fejlődik, ezért a nevelési folyamatban hangsúlyozottan kell meghatározni a tevékenységi formákat. A tevékenységek meghatározásánál az egyéni és közösségi elvárásoknak egyaránt érvényre kell jutni.

A kollégiumi nevelő-oktató munka megszervezésénél figyelembe vesszük:

- a keresztény nevelés értékrendjét
- az alapvető emberi szabadságjogokat,
- a gyerek jogairól szóló 1989. évi ENSZ egyezményt,
- a szülői elvárásokat,
- a demokratikus elveket,
- a kapcsolódó iskolák elvárásait,
- a tanulói igényeket,

- a tantestület összetételét,
- a fenntartói elvárásokat.

Tartalmát tekintve a kollégiumi nevelésünk az alábbi négy alaptevékenység köré szerveződik:

1. A keresztény értékrenden alapuló erkölcsi nevelés, a jellem alakítása, fejlesztése.
2. A kollégiumi csoportba, közösségbe való beilleszkedés, a kollégiumhoz való pozitív viszony alakítása.
3. A kollégiumi tanulás szervezése, irányítása, amely jelenti az életre, a különféle szerepekre való felkészülést is.
4. A konstruktív életvezetés kialakítása.

A kollégiumi tevékenységek szerkezete

A nevelési folyamat a tevékenységek egymásutánja, mely tervezett, szervezett, irányított cselekvéssor, eredménye az értékek belsővé válása.

A kollégiumi tevékenységek típusai:

1. Kötelező tevékenységek
2. Szabadon választható tevékenységek

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján a tanuló:

- heti 13 órában köteles részt venni felkészítő-fejlesztő foglalkozáson,
- heti 1 órában közösségi szintű csoportvezetői foglalkozásokon,
- heti 1 órában a kollégium által biztosított és a kínálatból általa választott szabadidős foglalkozásokon.

III.4.1. Tanulást segítő foglalkozások

III.4.1.1. Rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozások (szilencium)

A kötelező tevékenységek feladata elsősorban a folyamatos tanulási feltételek és lehetőségek egyéni és csoportos biztosítása (tanóra, korrepetálás, felzárkóztatás, számonkérés, tehetséggondozás) illetve az ezeken való részvétel, amely rendszeres felkészülést igényel és órarend szerint periodikus. A felsorolt foglalkozások látogatása alól a diákok a házirendben megfogalmazottak szerint kaphatnak felmentést.

A szilenciumi foglalkozások szervezésénél figyelembe vesszük az épület adottságait, hogy ezáltal is biztosítsuk a nyugodt tanulás feltételeit. Sajnos nincs mindegyik tanulócsoportnak tanulószobája-nemenként egy-egy tanulószobánk van-, ez a tény megnehezíti a nevelőtanárr számára a tanórai történések egyidejű átlátását, és felügyeletét, különösen akkor, ha tanulócsoportjának diákjai különböző emeleten lévő szobáikban tanulnak.

A tanulócsoportok szervezési elveit, formáit, és a tanórák rendjét házirendünkben rögzítjük.

III.4.1.2. Tehetség-kibontakoztató foglalkozások

Diákjaink érdeklődésének megfelelően vagy az adott tantárgyhoz, műveltség területhez kapcsolódóan segítjük felkészülésüket. Pl.: pályázatok kiírása, versenyekre, vetélkedőkre való felkészülés, kiselőadások, esszék készítése stb.

A kollégiumi nevelő-oktató munka egyik alapvető feladata, hogy az iskolai munka kiegészítéseképpen fejlessze a tanulók képességeit és segítse a tehetséges tanulók továbbfejlődését. A tehetséggondozó tevékenység minden korosztályban inkább egyénre szabott, mintsem életkorhoz kötött.

Tehetség alatt értjük az átlagosnál kiemelkedőbb meglévő vagy rejtett képességet.

A tehetséggondozás célja:

A diák és környezete által felismert vagy fel nem ismert adottságok felszínre hozása és fejlesztése, a képességek személyiségfejlődésbe való beépítése, a személyiségfejlődéshez való felhasználása, a harmonikus személyiség megteremtésére irányuló törekvés.

A kollégium feladata a tehetséggondozásban:

Felismerni és felismertetni a tehetséget, nemcsak a tanulásban, hanem egyéb tevékenységi területeken is (sport, zene, művészetek, gyakorlati ismeretek, kommunikációs kultúra, stb.)

A tehetséget felhasználni a személyiségfejlődéshez.

A tehetség kibontakozását helyes irányba terelni.

A nevelési partnereknek a tehetséggondozó munkában együtt kell működni. /iskola-kollégium-család/

A diákkal együtt stratégiát kell kidolgozni a tehetség kibontakoztatására. A tehetséggondozás történhet kollégiumon belül és kollégiumon kívüli tehetséggondozó műhelyekbe történő irányítással. (Sportegyesületek, stúdiók, művészeti együttesek, tanfolyamok, stb.)

A diák tehetségének mértéke és a tehetség foka határozza meg a kollégium közreműködésének módját a tehetséggondozásban.

A kollégiumi tanárok, különösen a csoportvezető tanárok, a nevelőtestület egyetértésével kezdeményezik az egyes tehetséggondozási szintekre történő irányítást. Alkalmat teremtenek a tehetséges diák számára, hogy tehetségét a közösség előtt bemutassa, másokkal összemérje, és elismerést szerezzen szűkebb és tágabb környezetében.

A kollégiumi tehetséggondozás szinterei:

- a tanulási folyamat
- a diákkörök, szakkörök, önképzőkörök
- szabadidős programok (érdeklődési körök, hagyományörző programok, versenyek)
- csoportfoglalkozások
- egyéni foglalkozások.

A tehetséggondozást a kollégium pedagógusai a munkaköri leírásukban foglaltak szerint végzik, tehát munkaköri kötelességük. A tehetséggondozást a kollégium diákjai ellenszolgáltatás nélkül vehetik igénybe.

III.4.1.3. Felzárkóztató foglalkozások

A nevelőtanárok szakképesítésük alapján tartanak felzárkóztató, korrepetáló foglalkozásokat. Ezeknek időpontját év elején ismertetjük a diákokkal. Kollégáink ezen kívül alkalomszerűen is a tanulók rendelkezésére állnak. A végzett munka értékelésére a félévi és tanévvégi értekezleten kerül sor.

A tanulók eltérő képzettségi szinttel érkeznek hozzánk, ezért fontos a 9. évfolyamos, új diákoknál az indulási hátrányok leküzdése. Felmérjük a kiinduló állapotot, rögzítjük az indulási állapotot, feltárjuk a lemaradás szubjektív és objektív okait, és kidolgozzuk a segítségnyújtás tervét, bevonva a diákokat és a szülőket is. Az év során előre meghatározott időközönként ellenőrizzük a felzárkóztató foglalkozások eredményességét, értékeljük a növendékek munkáját és a saját munkánkat is.

III.4.1.4. Tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás érdekében szervezett szakkörök, diákkörök

Sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítása

Kollégiumunk lehetőséget biztosít arra, hogy a sajátos érdeklődésű tanulók számára is biztosítsa az érdeklődésüknek megfelelő foglalkozásokon való részvételt. Lehetőséget teremtünk arra, hogy önképző-kört szervezzenek diákjaink és ezáltal társaikkal is megismertessék érdeklődési körüket. Igény esetén abban is segítünk, hogy megtalálják azt a szakembert, akinek segítségével sajátos érdeklődésük az adott témában, tevékenységben kiteljesedhet.

Kollégiumunkban a pedagógusok képzettségüknek és végzettségüknek megfelelően szakköröket tartanak. Előzetesen felmérjük a tanulók körében, milyen szakkörökre van igény. Ha egy adott szakkör indításához nincsenek meg a személyi feltételeink, anyagi lehetőségeink függvényében külsős szakembert kérünk fel a szakkör vezetésére. Ezek a foglalkozások önkéntes alapon szerveződnek, diákjaink szabadidejének hasznos eltöltését, művelődését, ismereteik, képességeik, kompetenciáik fejlesztését szolgálják.

E választható kötelező foglalkozások a nevelés és a tehetségfejlesztés révén indirekt módon gyakorolnak hatást a tanulásra, az iskolai teljesítményre, az alkotóképesség fejlesztésére.

III.4.2. Közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

III.4.2.1. Tematikus csoportfoglalkozások

Lásd a helyi nevelési tervet!

III.4.2.2. Általános csoportfoglalkozások

A tanulócsoport-foglalkozások hetente, a nevelőtanári munkatervben megjelölt időpontban tartandók. Ezek a foglalkozásokon a csoport és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, értékelések, az aktuális problémák megbeszélése,

valamint hagyományos kollégiumi rendezvényeinkre, diákönkormányzati foglalkozásokra való felkészülés történik. A tanulók egészségének védelme érdekében hangsúlyt kapnak a balesetek, a káros szenvedélyek megelőzéséről szóló foglalkozások.

III.4.3. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások

III.4.3.1. A kollégiumi diákönkormányzat működésének támogatása

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a diákönkormányzat működésének segítésére, hiszen hét reszortcsoportja átfogja a kollégiumi élet egészét.

A diákközösség munkáját kollégiumunk pedagógusa segíti, aki rendszeresen részt vesz a DT-üléseken. A delegált tagok által minden csoport érintett a diákönkormányzati tevékenységben.

Diákfórumok támogatása

A diákönkormányzaton kívül növendékeink más diákfórumokon is megbeszélhetik nevelőikkel problémáikat, ötleteiket, javaslataikat. Ilyen alkalmak az évfolyam-megbeszélések, szintgyűlések, kollégiumi gyűlések, nemek szerinti megbeszélések.

III.4.3.2. A szabadidő kulturált eltöltését szervezeten biztosító művelődési és sportolási tevékenységek

Lelki életi alkalmak: egyéni és közös imák, gyónási lehetőség, a vallási életbe való bevezetés, személyes kapcsolat a kollégium prefektusával, lelki napokon való részvétel, zarándoklaton való részvétel, karitatív tevékenység - bekapcsolódás az Egyházmegyei Karitászmunkájába.

Egészséges életmódra nevelés, önkiszolgáló képességek fejlesztése, diáksport, irodalmi, képzőművészeti, zenei vizuális képességek fejlesztése, érzelmi kiegyensúlyozottság biztosítása, kirándulások szervezése kulturális és természeti értékek megismerése, versenyek, rendezvények.

Kollégiumi könyvtárunk használatával az olvasás szeretetére és ismereteik bővítésére neveljük őket.

A számítástechnikai terem használatát (tanulás, gyakorlás, önálló kutatómunka) napi 3 órában biztosítjuk.

A kollégium működésében fontos szerepet betöltő közéleti, érdekvédelmi, rendszerbe illeszkedő diákkörök szervezése.

Szakkörök, tanfolyamok: tanulói igény alapján szervezett

Kollégiumunk lehetőséget biztosít arra, hogy a sajátos érdeklődésű tanulók számára is biztosítsa az érdeklődésüknek megfelelő foglalkozásokon való részvételt. Lehetőséget teremtünk arra, hogy önképző-kört szervezzenek diákjaink és ezáltal társaikkal is megismertessék érdeklődési körüket. Igény esetén abban is segítünk, hogy megtalálják azt a szakembert, akinek segítségével sajátos érdeklődésük az adott témában, tevékenységben kiteljesedhet.

Szülői írásos engedélyhez kötött:

- tanfolyamokon való részvétel
- a sportszakosztályok, kulturális egyesületek munkájában való rendszeres részvétel
- egyéb délutáni foglalkozásokon részvétel

III.5. A NAT és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának megjelenítése kollégiumunk pedagógiai programjában

A kollégium tanárai az iskolai oktató-nevelő munkát kiegészítve a NAT műveltségterületeit és az alapprogramban meghatározott fejlesztendő kompetenciákat alapul véve végzik pedagógiai munkájukat.

Az Alapprogram a NAT (5/2020. (I.31.) Korm. rendelet) kulcskompetenciáihoz igazodva határozza meg a kollégiumi nevelés céljait, feladatait.

Napjainkban pedagógiai szaktekintélyek vitatkoznak arról, hogy az ismeret vagy az alkalmazni tudás a fontosabb. Pedagógiai programunkban a kompetenciák fejlesztésére vonatkozó részt és a helyi nevelési terveket úgy dolgoztuk ki, hogy megvalósításuk során növendékeink az adott témával kapcsolatban alapos és alkalmazható tudásra tegyenek szert. Nevelőtestületünk vallja, hogy az életben való eligazodáshoz, neveltjeink személyiségének folyamatos fejlesztéséhez életkoruknak megfelelő korszerű ismeretekre és az ismeretek alkalmazni tudására egyaránt szükség van.

Fejlesztendő kulcskompetenciák:

1. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
2. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
3. A digitális kompetenciák
4. A tanulás kompetenciái
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
7. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

III.5.1. Kommunikációs kompetencia: anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése

Az anyanyelvi kompetencia magába foglalja írott szövegek értő olvasását, élszóban elhangzó beszédek megértését, gondolataink szóban és írásban történő érthető és választékos kifejezését, megfogalmazását. Ez a kompetencia képezi a hatékony és eredményes tanulás alapját. Ha a diák nem érti meg a feladatot, nem is tudja megoldani azt. Legyen szó bármelyik tantárgy feladatáról. Az anyanyelvi kommunikációs készség nemcsak a tanórai feladatok teljesítésének, hanem a hétköznapi kommunikációs helyzetekben való eligazodásnak, a társadalomba való beilleszkedésnek, a munkavégzésnek, valamint a családi életbe és a szabadidős tevékenységekbe való bekapcsolódásnak is elengedhetetlen feltétele.

Ahhoz, hogy az egyén meg tudjon érteni másokat, és saját magát is megértse, gondolatait, véleményét, érzéseit ki kell tudnia fejezni szóban és írásban is. Ehhez legelőször is arra van szükség, hogy megfelelő szinten elsajátítsa az anyanyelvét. Rendelkezzen életkorának megfelelő szókincsrel, ismerje a nyelvtani szabályokat, és ezeket tudja is alkalmazni. Ismerje a kommunikáció formáit, sajátosságait, tényezőit, a metakommunikációs jeleket. Tudjon alkalmazkodni a különböző kommunikációs helyzetekhez.

Napjainkban rengeteg információt kapunk, tudni kell ezek között szelektálni, a lényegest kiszűrni, a lényegtelen figyelmen kívül hagyni. A megnövekedett tananyag-mennyiség miatt fontos a blattoló olvasás, a gyorsolvasás és az értő olvasás fejlesztése. A

növendékeknek tudniuk kell az információk között keresni, információkat gyűjteni, s ezeket a megoldandó feladataik céljából felhasználni.

Rendelkezniük kell fogalmazási készséggel, amelynek segítségével érvelni tudnak saját véleményük mellett szóban és írásban. Ezen készség fejlesztését szolgálják az anyaggyűjtés lépéseinek ismerete és a retorikai ismeretek.

Nekünk, pedagógusoknak be kell mutatnunk anyanyelvünk, a magyar nyelv szépségeit, gazdagságát, és arra kell buzdítanunk kollégistáinkat, hogy ápolják, védjék anyanyelvüket. Ne használjanak durva, trágár kifejezéseket egymás közti beszélgetés során sem, tiszteljék tárgyalópartnerüket és válják igényükké az építő jellegű, szép, esztétikus, választékos beszéd.

A fogalmazás fejlesztését szolgálják a különböző szótárak. Meg kell tanítanunk növendékeinket a szótárak tanulási folyamatban történő használatára. /Szinonima szótár, Értelmező szótár, Helyesírási szótár, Értelmező szótár, Magyar szólások, közmondások; Magyar szókincstár, Idegenszó-tár, Nyelvművelő kézisztár/

Általános tendencia, hogy a diákok helyesírása és fogalmazási készsége egyre rosszabb. Ezt a tényt tudomásul vettük, s emiatt az újonnan érkező 9. évfolyamos kollégistákkal év elején helyesírási és fogalmazási felmérést íratunk. A kapott eredmények alapján felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokat szervezünk. Súlyosabb esetben a Tanulási képességeket vizsgáló rehabilitációs bizottsághoz küldjük növendékeinket, ahol megállapítják, mi az oka a tanulási nehézségeknek (pl.: diszlexia, diszgráfia stb.). A részképesség-zavarral küzdő tanulóinknak egyéni fejlesztési foglalkozásokat tartunk. Tehetséges tanulóinkat különböző versenyekre készítjük fel: Megyei Anyanyelvi Verseny, Megyei Versmondó Verseny, Megyei Ki Mit Tud. Segítünk pályázatok írásában, végzőseinket magyar nyelvtanból és irodalomból OKTV –re való felkészülésre buzdítjuk. A magyar nyelv iránt érdeklődő diákoknak Édesanyanyelvünk szakkört tartunk.

Az anyanyelvi kompetencia fejlesztése nemcsak a sikeres és hatékony tanulás érdekében fontos. E kompetencia fejlesztésével növelhető a fiatalok felelősségvállalási, együttműködési, problémamegoldási és empátiás készsége is. A kollégiumi közösség kiváló terepet szolgáltat az előbb felsorolt kompetenciák fejlesztésére.

III.5.2. Kommunikációs kompetencia: idegen nyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése

Az idegennyelv – tudás társadalmi megítélése a rendszerváltás óta Magyarországon is radikálisan megváltozott, ugrásszerűen felértékelődött. Ebben jelentős szerepe van a globalizációs hatásoknak. Hazánk európai uniós csatlakozása, a nemzetközi kapcsolatok kiterjedése, a magyar gazdaság nemzetköziesedése, s az uniós államokban a magyar munkavállalók előtt sorra megnyíló munkaerőpiacok révén a magyar népesség egyre nagyobb hányada számára ma már nemcsak perspektívát, hanem közvetlen kényszert jelent a legalább egy – minél szélesebb körben használható idegen nyelv kommunikációképes ismerete.

Az európai uniós nyelvpolitika központi eleme a többnyelvűség, illetve a nyelvi és kulturális sokszínűség, az idegen nyelv – tudás társadalmi együttélési funkciója felé történő elmozdulás. Bár hazánkban az idegen nyelvet beszélők száma fokozatosan növekszik, még így is jelentősen elmarad a nyugati országok mögött. A társadalom nyelvigénye és a lakosság tényleges nyelvismerete között tátongó szakadék magyarázza az egyre növekvő érdeklődést a nyelvtanulás iránt.

A társadalom elvárja a közoktatástól, hogy a diákok még a közoktatási kereteken belül jussanak hozzá ehhez a kulcskompetenciához, mely értékelhető és hasznosítható idegen nyelv – tudást takar.

Mivel nagyok a társadalmi elvárások, a teljesítménykényszer nagy terhet jelent mind a tanárok, mind a diákok számára. A fiatalok nyelvtudását aszerint értékelik, hogy sikerült-e államilag elismert nyelvvizsgát tenniük. Míg régen az idegen nyelv – tudás előnyt jelentett, ma a hiányához olyan hátrányok (nem lehet felvételizni bizonyos szakokra, nem lehet államvizsgázni, tudományos fokozatokat szerezni, állásokat megpályázni stb.) kapcsolódnak, amelyek erősen motiválják a diákokat a nyelvvizsga minél korábbi letételére.

A nyugati nyelvek oktatásának kezdeti nehézségei (pl.: szakképzett tanár hiánya) mára már alig érzékelhetőek. Az iskolák egymással versengve hirdetik a különböző nyelvoktatási formákat: az emelt szintű, a két tanítási nyelvű, tagozatos nyelvoktatást, a két – három nyelv oktatását, a bontott csoportokban, esetleg nyelvi környezetben való tanulást.

Intézményünk funkcióját tekintve nem tudja felvenni a versenyt az iskolákkal, de igyekszünk minden lehetőséget biztosítani, hogy diákjaink idegen nyelvi – tudása elérje a kívánt szintet. Diákjaink különböző iskolákban tanulnak, gimnáziumokban, szakközép illetve szakképző iskolákban. Ezért céljaik az idegen nyelvek tekintetében is különbözőek.

Legfontosabb feladatunknak tekintjük e téren, hogy tanulóink nyelvtanulási attitűdje pozitív irányba változzék. A nyelvtanulás során a tanulóknak alakuljon ki és maradjon ébren a kedvező motiváció a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azon a nyelven beszélő emberek és kultúrájuk, valamint más nyelvek és kultúrák megismerésére. Legyenek képesek nyelvtudásukat egész életükön át önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett új idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen tanulni. Igényükké válják, hogy már középiskolás tanulmányaik idején egy nyelvből, de tovább tanulni szándékozzák, akár két, három nyelvből is megszerezzék az államilag elismert nyelvvizsgát, ami természetesen az adott idegen nyelv készség szintű elsajátítását jelenti.

Képessé váljanak arra, hogy a megszerzett ismeretek, nyelvi eszközök segítségével cselekedjenek, különböző helyzetekben meg tudják magukat értetni, és később munkavállalóként szakmai feladataikat el tudják látni.

Az idegen nyelv – tanulás hatékonyságának növelését kívánjuk elősegíteni azzal, hogy más kompetencia területek, anyanyelv, szociális, életviteli és környezeti, informatikai és kommunikációs kompetenciák kapcsolódására hívjuk fel a tanulók figyelmét.

Az idegen nyelv tanulásához szükséges tárgyi feltételeket a könyvtárunkban megtalálható idegen nyelvű könyvek, az internet, a televízió biztosítják. A személyi feltételeket csak részben adottak. Ezt a hiányosságot igyekszünk úgy pótolni, hogy bevonjuk a nyelv szakos főiskolás diákjainkat, és tanulópárokat, csoportokat alakítunk ki a hatékony tanulás érdekében.

III.5.3. Matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel a tanulókat a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak fejlődésében a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai és természettudományos kompetencia szorosan összetartozik, ezért fontosnak tartjuk ez utóbbi kompetencia fejlesztését is.

A matematikai és természettudományos kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai-fizikai gondolkodásmóddhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

A matematika területén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában a tanuló rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és összefüggéseket az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek folyamatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő eszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság keresésén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük

A kollégiumban egyénileg és csoportosan is több lehetőség adódik a fenti kompetenciák fejlesztésére.

A diákok szokásait, viselkedését, tanulmányi eredményeit szem előtt tartva könnyen felismerhető a matematikai és természettudományos területeken való ismeretek hiánya. Ilyen esetekben lehetőség van tanári segítség igénybevételére, de súlyosabb hiányosságok esetén rendszeres korrepetálás válik szükségessé, mely szaktanári közreműködéssel vagy e területeken jártas diáktárs segítségével folyhat.

A csoportos fejlesztés legtipikusabb módja a csoportfoglalkozás, melynek témái többségében feltételezik a matematikai és természettudományos alapismeretek elsajátítását, illetve életszerű problémák ismertetésével és a megoldási lehetőségek felvázolásával segítenek azok továbbfejlesztésében. E célok eléréséhez különösen alkalmasak a környezetvédelmi, gazdasági és műszaki témájú csoportfoglalkozások.

Napjainkban az élet számos területén találkozunk a természet és az ember közti harmónia hiányával. A fenti kompetenciák elsajátítása nélkül nem képzelhető el ezen állapotok javulása, hiszen a körülöttünk lévő világ a matematikai és természeti törvények láncolata segítségével ismerhető meg, s fordítható javunkra károsodás nélkül.

A kollégiumpedagógus az energiatakarékosságtól környezetünk védelmén át a műszaki és számítástechnikai berendezések használatában való eligazításig, a mindennapi élet megannyi eseményét ragadhatja meg a fenti kompetenciák fejlesztése érdekében. S így formálhatja a tanulókat, ismereteiket felhasználó, környezetükért tudatosan tenni akaró felelős személyekké.

III.5.4. A digitális kompetenciák fejlesztése

A digitális kompetencia az információ-technológiai eszközök és a multimédiás eszközök magas szintű és etikus alkalmazását jelenti a tanulásban, a kommunikációban, a szabadidőben és majd a munkában.

A pedagógus a digitális kompetencia fejlesztésére irányuló munkájában megtanítja a tanulókat multimédia technológiájú információk keresésére, átadására, tárolására, továbbítására, értékelésére, valamint internetes és hálózati kommunikációra.

A diákok ma már szinte minden tantárgyból kapnak olyan házi feladatot, amelynek az elkészítéséhez, tanárhoz való továbbításához, számítógépre, illetve az internet használatára van szükség. Ilyenkor a diákok hatalmas adatbázisból választják ki a szükséges ismereteket, a kollégiumpedagógusok az ismeretek közötti eligazodásban, valamint a házi feladat igényes tartalmi és formai elkészítésében segítik növendékeiket. Korrepetálás során a nehezen érthető tananyag számítógép segítségével virtuálisan megjeleníthető, ezáltal a növendékek könnyebben be tudják építeni tudáshálójukba az új ismereteket.

Az információs és kommunikációs technológiai eszközök magas szintű alkalmazása alapját képezi az egész életen át tartó tanulásnak is, hiszen az embernek élete során többször át vagy tovább kell képeznie magát, hogy folyamatosan foglalkoztatott státuszban legyen, s a felnőttek gyakran távoktatási rendszerben tanulnak.

A kollégiumban a nevelők leleményességén is múlik, milyen változatos –indirekt-módon juttatja ismeretekhez, alkalmazható tudáshoz növendékeit. Kollégiumi újság szerkesztése, interaktív honlap készítése és működtetése, számítógépes grafikai verseny hirdetése, különböző témákra prezentáció készítése, projektmunkában részvétel. Megyei informatikai versenyre buzdítás.

A korszerű digitális pedagógia fejleszti a vizuális és auditív felfogóképességet, problémamegoldó képességet, a figyelmet, az alkotó készséget, kreativitást, térbeli tájékozódást, a szellemi aktivitást, és az innovációs hajlamot. Az internetes oldalakon vitafórumokon vehet részt, ahol gyakorolhatja az írásbeli megfogalmazást, véleményalkotást, valamint a vitakultúrát. A pedagógus felelőssége abban áll, hogy felhívja a figyelmet az etikus véleménynyilvánításra.

9. évfolyamon felmérjük a diákok IKT szintjét, s minden növendék a saját szintjének megfelelő feladatokon keresztül jut további tudáshoz. A következő évfolyamokon a szövegszerkesztés, táblázatkezelés, adatbázis kezelés modulokból szereznek ismereteket és felhasználói szintű tudást, amelyek segítségével nemcsak az iskolai feladatokat fogják igényesen megoldani, hanem szabadidejükben is képesek lesznek alkalmazni.

Az ismeretek átadása érdekes módon, tevékenykedtetéssel, izgalmas feladatokon keresztül kell, hogy megvalósuljon a foglalkozásokon, hogy a multimédiás eszközök használatához pozitív érzelmek társuljanak.

A digitális kompetencia fejlesztésének feltétele, hogy a pedagógusok se idegenkedjenek a IKT eszközeinek használatától és lehetőségük legyen tovább képezni magukat e téren.

III.5.5. A tanulás kompetenciáinak fejlesztése

Szakemberek szerint az embernek életében négyszer-ötször kell szakmát vagy/és munkahelyet váltania. A változásokhoz csak akkor tud alkalmazkodni, ha természetes lesz számára, hogy egész életében új ismereteket és készségeket kell szereznie, és folyamatosan tovább képezi önmagát. Az egész életen át tartó tanulásnak elengedhetetlen feltétele, hogy a diákok tudjanak és szeressenek tanulni.

A kollégiumi foglalkozások keretében ismertetjük a növendékekkel a gazdasági tőke, kulturális tőke és a társadalmi tőke közötti összefüggéseket. Ennek során tudatosítjuk bennük, hogy munkaerejüket csak úgy tudják folyamatosan hasznossá tenni a társadalom számára és önmaguk számára, s ezzel együtt a gazdasági növekedéshez hozzájárulni, ha korszerű ismeretekkel és tudással rendelkeznek.

Tanulni nagyon sokféleképpen lehet. A nevelőknek elsősorban az a feladatuk, hogy megismertessék a különböző tanulási módszereket, szokásokat, formákat, s ez által minden diák ki tudja választani a számára leghasznosabbat, amellyel a legkönnyebben ér el eredményeket. Ehhez szükségük van elméleti ismeretekre is magáról a tanulás fogalmáról, feltételeiről, a kognitív folyamatokról, valamint saját tanulási stílusáról és stratégiájáról.

Igyekszünk mindeközben olyan pozitív légkört teremteni, amelyben a diákok szívesen és kedvvel végzik a feladatokat. Nemcsak a kötelező csoportfoglalkozások nyújtanak erre lehetőséget, hanem az egész kollégiumi élet.

9. évfolyamon a növendékek tanulási szokásaira, tanulási stílusára és tanulási stratégiájára vonatkozó kérdőívet töltetünk ki. Felmérjük, hogy kinek melyik tantárgy a

kedvence és a „gyengéje”. Megtanulják, hogyan érdemes tanulni a különböző tantárgyakat, hogyan osszák be ésszerűen az idejüket, egyéni tanulási tervet készítenek, és már ezen az évfolyamon érdeklődünk pályaválasztási elképzeléseikkel kapcsolatban. A következő évfolyamokon a tanuláshoz szükséges belső és külső feltételek számbavétele, alkalmazása történik. Különböző játékos feladatokat végzünk a figyelem, a memória, az emlékezet, a szövegértő olvasás, a kifejező olvasás gyakorlására. Megismerik a formális, nem-formális és informális tanulás fogalmát, lehetőségeit. Számba veszik és összhangba hozzák képességeiket, vágyaikat és a realitásokat, valamint a társadalom elvárásait. Felépítik saját életpályájukat, karrierlehetőségeiket, melyek személyiségük harmonikus kibontakozását segítik elő. Végzősként el kell dönteniük, hogy tovább tanulnak-e vagy elhelyezkednek a munkaerőpiacon. Ha tovább tanulnak, kiválasztják azt a hivatást, szakmát, amelyik kiteljesedésüket, önmegvalósításukat és a kitűzött céljaik megvalósítását szolgálja. A fenti célok megvalósítása érdekében már 9. évfolyamtól olyan tanulási környezetet teremtünk a kollégistáinknak, amelyben különböző tanulásszervezési eljárás alkalmazásával biztosítjuk a differenciált nevelést és oktatást. Több éve tanulásmódszertan szakkört szervezünk, ahol a tanulók társaikkal együttműködve aktívan vesznek részt a feladatok megoldásában.

A kollégiumpedagógusoknak nagyon nagy szerepük van abban, hogy a tanuláshoz szükséges belső kedvet kialakítsák és fenntartsák a növendékekben. Sok alkalom kínálkozik erre a csoportfoglalkozásokon, egyéni törődést nyújtó foglalkozásokon, szilenciumokon a szóbeli és írásbeli házi feladat elkészítésekor, kulturális intézményekbe történő látogatás alkalmával, versenyeken való szereplés esetén, pályázatok írásakor, vetélkedők szervezésekor, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító foglalkozásokon, korrepetálásokon, tehetséggondozás alkalmával.

A hagyományos tanulási-tanítási keretek helyett lehetőséget teremtünk a saját élményű tanulásra, a reflektív, kritikai és problémamegoldó gondolkodásra, az önálló tanulásra, együtt-tanulásra, páros tanulásra, kooperatív csoportmunkára, projektmunkára, kutatásalapú tanulásra, felfedező tanulásra, internet-alapú tanulásra. Olyan tanulási módszereket részesítünk előnyben, amelyek a diákok aktív tanulását segítik elő, hogy képesek legyenek saját szakmai pályafutásuk irányítására.

A kollégiumpedagógusok e kompetencia eredményes fejlesztése érdekében korszerű tanulásmódszertani továbbképzéseken vesznek részt.

III.5.6. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése

A harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vegyük és megértjük a különböző nézőpontokat, mérlegelő módon tudjunk gondolkodni, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltsünk, és empatikusak legyünk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony részvétel és a helyi, valamint tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés, a közösségi részvétel iránti nyitottság, alkotó részvétel. Jelenti még mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is.

A kollégiumban – mint társas közösségben – a fentiekben felsorolt tulajdonságok, készségek és attitűdök nagyon jól fejleszthetők. Kiváló lehetőség erre a diákönkormányzat, melyben a növendékeknek lehetőségük adódik saját és a diákközösség érdekeinek képviselésére, a döntési-, egyetértési-, véleményezési- és kezdeményezési jogok gyakorlására.

Napjainkban pedagógusként sajnálatos módon olyan folyamat tanúi lehetünk, amelyben a diákok túlhangsúlyozzák jogaikat, ám gyakran elfelejtenek eleget tenni köteleességeiknek.

Kollégiumunkban arra törekszünk, hogy a jogok és a köteleességek teljesítése egyforma hangsúlyt kapjon. Nagyon sok időt és energiát szánunk arra, hogy egy-egy vitás helyzetben alapos beszélgetés során a diákokkal feltárjuk a problémák gyökerét, felvázoljuk a különböző megoldási lehetőségeket és gyakoroltassuk a belátás, a döntés és a problémamegoldás készségét.

Sok lehetőség adódik e kompetenciák fejlesztésére: karitatív tevékenységben való részvétel; önként felajánlott közösségi munka; társaiknak segítségnyújtás a tanulásban, magánéleti probléma megoldásában; részvétel hasznos közösségi mozgalmakban, közügyek és hivatalos ügyek intézésekor. Így válnak diákjaink egyéni és közösségi érdekeik iránt tenni tudó, hasznos állampolgárokká. Nagy segítséget jelent kollégistáinknak, hogy a közösségi szolgálatot intézményünkben is teljesíthetik.

III.5.7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése

A gazdálkodás és a pénz világra vonatkozó tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javakkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető el sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helyt állni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé.

Az egyén és a társadalom számára egyaránt fontos, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt.

Ahhoz, hogy a felnövő nemzedék megfeleljen a fenti elvárásoknak, megfelelő oktatás és képzés keretében kell kialakítani bennük a kezdeményezőkézséget és vállalkozói kompetenciát.

A kezdeményezőkézség a tanulók mindennapi élete során elsajátítható és alkalmazott cselekvési forma. A kollégium lehetőséget teremt a tanulók számára önálló tevékenységek folytatására műsorok szervezésében, a diákönkormányzati feladatok ellátásában, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésében, pályázatok írásában, projektek megvalósításában.

A kollégiumi élet számos területén szükség van az önállóságukra, kezdeményező készségükre, hiszen korán, 15 évesen szakadnak el családjuktól, amikor először a kollégiumba költöznek. Meg kell oldaniuk saját életterük kialakítását, meghatározott keretek között. Ki kell alakítaniuk napi programjukat, megszervezni szabadidős tevékenységüket, valamint zsebpénzüket beosztását.

Kezdeményező készségük fejlesztése tanári segítséggel irányítható, továbbfejleszhető. Tanári feladat feltárni, felismerni a tanulók képességeit, adottságait. Ennek ismeretében segíteni őket az önállósodásban és minél több lehetőséget teremteni számukra, hogy képesek

legyenek mérlegelni és jól dönteni. Ez irányulhat a későbbi továbbtanulás meghatározására is.

Pályaválasztásuk elősegítése érdekében megismertetjük a tanulókat a gazdaság működésének lényeges elemeivel, megbeszéljük, hogy a középiskola befejezése után milyen szakterületen tanulhatnak tovább, sikertelen felvételi esetén milyen munkalehetőségek vannak. Ebben lehet segítségükre a Foglalkoztatási Információs Tanácsadó Iroda. Kitárva a lehetőségek tárházát, megismertetjük tanulóinkat a vállalkozások létrehozásának feltételeivel, működésük alapvető elemeivel. Csak a sok irányban felvértezett, széles látókörű személyek képesek eligazodni, lépést tartani a gyorsan változó gazdasági környezet adottságaival, lehetőségeivel. Az elmúlt években tartott gazdasági szakkör is azt a célt szolgálta, hogy diákjaink tisztában legyenek az alapvető pénzügyi fogalmakkal, jelenségekkel. A pénzügyi tudatossággal, takarékossgal, pénzügyi befektetéssel, vállalkozói ismeretekkel, piacformáló trendekkel, az OTP FÁY Alapítvány által szervezett táborban élményszerű oktatás keretében is megismerkedhettek.

Az ismeretek átadásával együtt kialakíthatjuk tanulóinkban a mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és az „önmenedzselés képességét”. Erre feltétlenül szükség van, hogy felismerjék lehetőségeiket, és azzal a szabályos és etikus keretek közt képesek legyenek élni. A kollégiumi élet megfelelő terepet, lehetőséget nyújt tanulóinknak az együttműködés készségének kifejlesztésére, úgy a társas tanulás, mint a mindennapi tevékenységek végzése során. Csoportfoglalkozáson lehetőséget kell teremteni önismereti feladatok végzésére, segítve a tanulókat abban, hogy felismerjék saját adottságaikat: pozitív, vagy negatív tulajdonságaikat. Ennek ismeretében képesek legyenek jó irányba változtatni természetükön, elhagyni rossz szokásaikat, és a jó tulajdonságaikra építeni.

Ahhoz, hogy a nevelők képesek legyenek megfelelő információt átadni tanulóinknak a gazdaság működéséről, a vállalkozások és a helyes pályaválasztás lehetőségeiről, maguknak is képzettnek kell lenniük e témában, és naprakész információval kell rendelkezniük.

III.5.8. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáinak fejlesztése

A kultúrának nincs egységesen elfogadott meghatározása, jelentése változott az idők során. A kultúra általános fogalmát meghatározhatjuk egyrészt olyan teremtő tevékenység felől, amely egyfajta belső viszonyulást és magatartást fejez ki, másrészt e tevékenységek objektivációi, tehát a vallás és az állam, a művészet, a tudomány, a nyelv, a jog, stb. felől is. Azaz a kultúra fogalma magába foglal mindenfajta teremtő tevékenységet és azok eredményeit, ekképp valamiféle értéket is.

Társadalomtudományi szempontból a kultúra olyasvalami, amit mindannyian birtoklunk és rutinszerűen, szociális pozíciónktól függetlenül használunk. Ebben az értelemben a kultúra azokat a sémákat jelenti, melyek a mindennapi életben megnyilvánuló józan ítélőképességünk részei.

Minden kultúra alapvetően hat fő elemből áll: hiedelmekből, értékekből, normákból, szimbólumokból, technológiákból, és nyelvből.

Az értékek egy adott kultúra kollektív elképzelései arról, mi a helyes, mi a helytelen, mi a kívánatos, mi elutasítandó. Ebben az értelemben tanulóink már tizenöt éves korukra rendelkeznek bizonyos értékrenddel, amit a családból hoztak. Ez lehet teljesen elfogadott saját környezetében, amíg a kollégium közössége, nevelői ezt nem minden esetben tartják elfogadhatónak. Tanári feladat tanulóink minél alaposabb megismerése, értékrendszerük, mérlegelő beállítódásuk alakítása, fejlesztése a katolikus hit tanításainak megfelelően.

A kollégiumban a csoportfoglalkozásokon, filmek megtekintésekor, kulturális műsorainkon, színházlátogatások alkalmával, zenei esteken, koncerteken, kiállítások megtekintésekor számos lehetőségünk adódik a diákok kulturális tudatosságának és kifejezőképességének fejlesztésére. Az említett alkalmakon megismerik a nemzeti és az európai kulturális örökséget, a kortárs kultúrát.

Jártasságot szereznek a vizuális és zenei nyelvhasználatban, bővülnek esztétikai ismereteik. A kulturális intézmények színvonalas műsorain való részvétel a szabadidő eltöltésének hasznos részévé válik. Pozitív attitűd alakul ki a művészetek iránt. Kollégiumunkban a diákok nevelőkkel rendszeresen járnak színházba, alkalmanként moziba, cirkuszba, koncertekre, tanúságtevő előadásokra. Fejlődik a művek élvezetere, előadók, szerzők tiszteletére vonatkozó készségük, és ezzel együtt az önkifejezés és beleélés készsége.

A nevelőtestület fontos feladatának tartja a diákok kreativitásának fejlesztését. Ennek érdekében felkaroljuk a diákoktól származó megvalósítható, értéket teremtő ötleteket: például újévi koncert, képzőművészeti kiállítás, egyéb közösségi rendezvények. „Belső” pályázatok kiírásával szintén e cél megvalósítását segítjük. Pl.: Karácsonyi műsor írása a mai korba helyezve, a kollégiumi póló logójának megtervezése, kollégiumi tájékoztató kiadvány, ismertető kisfilm készítése.

Csoportfoglalkozásokon a csoportvezető tanárok különböző módszerekkel (pl. **Brainstorming**) segítik a kollégisták kreativitásának kibontakoztatását, melyek eredményeképpen valamely jó, szép, előremutató, hasznos, újszerű gondolat vagy tett születik.

A pedagógusnak nyitottnak kell lenni a környezetében lévő eltérő mikrokultúrák iránt, rendelkeznie kell kultúráközi kompetenciákkal, ilyenek: tolerancia, empátia, elfogadás, másik ember és egy más kultúra iránti fokozott érdeklődés, nyitottság. A multikulturális nevelés megvalósítása, a sokszínű, változatos kulturális háttérből érkező tanulók megértése, a megfelelő pedagógiai munka megteremtése a tanár számára egyaránt igényli a személyes és szakmai kompetenciák fejlesztését.

f

III.6. A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége

III.6.1. A tanulók fejlődésének értékelése

A nevelési-oktatási folyamat fontos feladata az ellenőrzés és az értékelés.

A tevékenység célja: a keresztény értékrend szem előtt tartása mellett a tanulók személyiségfejlődésének és a közösség alakulásának nyomon követése, a folyamatos személyiség- és közösségi fejlődés elősegítése, a keresztény valláserkölcsei normák elsajátításának segítése.

Arra törekszünk, hogy az értékelés többségében pozitív és motiváló legyen. Ösztönözze a diákokat a további fejlődésre.

A kollégium – a szülővel, az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait, elsajátítsa és a mindennapi életben kövesse az alapvető keresztény valláserkölcsei normákat.

Az értékelés átfogja a nevelőmunka egészét. Egyrészt folyamatosan értékeljük az egyéni- és közösségi teljesítményeket, másrészt kiemelt alkalmak során mélyebb értékeléseket, elemzéseket végzünk.

Az értékelés a kollégiumban az iskolától eltérő módon történik, összetett rendszert képez. Az értékelés eredményessége feltételezi a nevelési partnerek / szülő, iskola / és a tanuló együttműködését.

Az eredményes értékelés érdekében konszenzusra kell jutni a nevelési partnereknek a meglévő és különbözőségeket mutató saját értékrendszereiket illetően. Ezért fontos mindegyik résztvevőtől a tolerancia és a magas fokú empátiás képesség megléte.

A nevelési folyamat végén a nevelés eredményességét meghatározza, hogy növendékünk képességei szerint teljesítette-e az iskolai követelményeket; rendelkezik-e a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges alapvető képességekkel; képes lesz-e egészséges, erkölcsös életvitelre, nyitott-e az új ismeretek befogadására, kialakult-e benne embertársai és Isten iránti szeretet igénye.

A kollégiumi értékelés eredményessége az esetek egy részében jóval az értékelés után mutatkozik csak meg. Néha hónapok, évek múltán várható pozitív visszacsatolás a tanuló részéről.

Az értékelés természetes igény és nevelési lehetőség az egyén és közösség részéről, elutasítása esetén a személyiségfejlődés zavarára lehet következtetni.

A kollégiumi értékelések alkalmával értékeljük – elemezzük az egyén és közösség emberi viszonyulásait, értékrendjét, valamennyi tevékenységi területen végzett munkáját, a komplex tanulási tevékenységet.

Ki értékel?

Értékelést végez maga a tanuló és a diákközösség /önértékelés/. A közösségi értékelésnél és egyéni értékelésnél is meghatározó a csoportvezető nevelőtanár véleménye.

A nevelőtanár az egyéni és közösségi előmenetelt folyamatosan és időközönként szempontokhoz kötötten értékeli.

Értékelést végeznek a szülők, családonként szűkebb-tágabb környezetükben és a Szülői Szervezet egyéni és közösségi szempontok szerint.

A diákok és diákközösségek értékelése nemcsak kollégiumhoz kapcsolatosan történhet.

A bázisiskolák nevelőtestülete az iskolai előmenetel, a tanulói magatartás és a rendelkezésre álló információk alapján értékeli a kollégista tanulókat és a diákközösséget.

Az értékelés lehet egyénre vagy csoportra vonatkozó. Minősítő (pl.: kollégiumi felvétel elbírálásánál, eseti elismeréseknél és figyelmeztetéseknél) vagy fejlesztő (pl.: projektmunka során).

A fejlesztő értékelés nemcsak a diák szempontjából fontos, hanem a nevelő szempontjából is.

A személyre szóló értékelés egyénre szabott és differenciált.

Az értékelés során viszonyíthatunk:

- a követelményekhez (pl: házirend betartása)
- a tanulócsoporthoz többi tagjához
- a tanuló korábbi teljesítményéhez

A csoportra szóló értékelés során a tendenciaszerű változásokat elemezzük.

Az értékelések célja a hatékony fejlesztés és ezzel együtt a folyamatos fejlődés biztosítása.

Az értékelés fajtái:

- diagnosztikus (pl.: év eleji szintfelmérők, szabadidős tevékenységek felmérése 9. évfolyamon)
- formatív (pl.: több szempontú értékelés havonta)
- szummatív (pl.: félévi és év végi beszámolók)

Kollégiumunkban a tanulók és a tanulócsoporthoz több szempontból történő értékelése havi rendszerességgel történik.

Az ellenőrzések és mérések fő területei:

- tanulmányi eredmények
- közösségi aktivitás
- magatartás, viselkedés
- szobarend

A fő területek eredményei további részterületek eredményeiből tevődnek össze, melyek elemzése havi rendszerességgel történik a nevelőtestületi értekezleteken. A nevelési és tanulási eredmények és az azokból levonható következtetések visszacsatolást jelentenek a csoportvezető nevelők és a vezető számára a pedagógiai hatékonyságról, az erősségek meghatározásához, a problémák azonosításához és a fejlesztéshez szükséges lépések meghatározásához.

Félévkor és év végén átfogó statisztikai és szöveges beszámolót készítenek a csoportvezető tanárok csoportjukról. Az eredményeket a félévente tartott közgyűléseken ismertetjük a diákokkal. A kollégiumvezető a szülői szervezet tagjait, az intézmény igazgatóját és a fenntartót is tájékoztatja a tanulói eredményekről.

Az év végi értékelés alapjául szolgál a következő év munkatervének elkészítéséhez.

III.6.2. Az értékelés formái:

1. Nevelési tevékenységbe épített folyamatos és alkalomszerű egyéni és közösségi értékelések; szóbeli értékelések; írásos értékelések, dicséretes, elmarasztalások /csoportvezető-tanár, lelki vezető, kollégiumvezető, igazgató, nevelőtestület/.
2. Félévi, év végi teljesítményhez kötődő értékelésnél, jutalmazásoknál figyelembe kell venni a közösség érdekében kifejtett tevékenységet, tanulmányi tevékenységet, magatartást, szorgalmat.
3. A kollégium tárgyjutalomban részesíti a legkiemelkedőbb tanulókat.
4. A kollégiumi krónikában–vagy honlapon– a kiemelkedők mellett megörökítjük az arra "érdemes" tanulók nevét is, akik a felsorolt értékelési szempontok egyikében nyújtottak kiemelkedő teljesítményt.
5. A nevelőtestület és a diákönkormányzat dicséretben részesíthet egy - egy kisebb, nagyobb közösséget is.
6. Tárgyi jutalomban részesítjük azokat a tanulókat vagy tanulói közösségeket is, amelyek a kollégium, vagy más kollégium által rendezett egy-egy rendezvényen kiemelkedő teljesítményt nyújtottak vagy helyezést értek el.

A kollégium részéről jutalomban részesítünk nemenként 1-1 szobaközösséget, amelynek lakói elnyerik az arany seprű-díjat. A díjat a tanévet értékelő közgyűlésen adjuk át.

A tanulók értékelése nemcsak pozitív tartalommal történhet. Az elmarasztalás formáját az esemény súlya határozza meg. Az elmarasztalás formája lehet: a csoportvezető ill. kollégiumi nevelőtanár szóban vagy írásban figyelmezteti azt a tanulót, aki magatartásával megsérti a közösségi együttélés szabályait (a napirendet, házirendet).

Amennyiben az írásos figyelmeztetés ellenére a tanuló magatartásában nem tapasztalható változás, egyeztetést kezdeményezünk a szülőkkel. Ha a kezdeményezés nem volt eredményes, írásban meg kell erősíteni.

A csoportvezető tanár iskolai látogatásai alkalmával az osztályfőnökkel megbeszéli tapasztalatait.

Amennyiben a fegyelmező intézkedések nem vezetnek eredményre, illetve a kollégium rendjének megsértése többször ismétlődik vagy súlyos, abban az esetben fegyelmi eljárás megindítását kell kezdeményezni.

III.6.3. Jellegzetes jutalmazási és elmarasztalási formák

A tanulók jutalmazásának és fegyelmezésének irányelvei

A tanulók jutalmazásának irányelvei

„Hiszen tudjátok, hogy bármi jót tesz valaki, akár szolga, akár szabad ember, jutalomban részesíti az Úr.”/Ef. 6,8/

Az eljárás neve	Az értékelés alapja	Az értékelés alanya (aki értékelt)	Az értékelési gesztus módja, lényege

Nevelőtanári, csoportvezetői dicséret	Eredmények eléréséhez, közösségért végzett tevékenységhez kötött	Nevelőtanár	szóban és írásban
Lelki vezetői dicséret	Hitéleti alkalmakon való kiemelkedően aktív részvételhez, közösségért végzett tevékenységhez kötött	lelki vezető	írásban
Kollégiumvezetői dicséret	Közösségi rendezvényeken való részvételért, versenyeken elért eredményekért	kollégiumvezető	írásban
Igazgatói dicséret	Közösségi rendezvényeken való részvételért, versenyeken elért kiemelkedő eredményekért	Igazgató	írásban
Nevelőtestületi dicséret	Az intézmény kiemelkedő színvonalú képviselőségért, kiemelkedő teljesítményért	Nevelőtestület	írásban
Év végi dicséret	Tartósan kiemelkedő teljesítményért	kollégiumvezető, nevelőtestület, diákönkormányzat	oklevéllel
Év végi tárgyjutalom	Példamutató, tartósan kiemelkedő teljesítményért	kollégiumvezető, nevelőtestület, diákönkormányzat	közgyűlésen

Elmarasztalások

„Mert a parancs lámpás, fény a tanítás, életre vivő út az intelem s a feddés” /Péld 6,23/

Az eljárás neve	Az értékelés alapja	Az értékelés alanya (aki értékeli)	Az értékelés módja
Nevelőtanári vagy csoportvezetői szóbeli figyelmeztetés	Egyszeri vagy ismétlődő mulasztás és kötelezettségszegés	nevelőtanár, csoportvezető	szóban
Nevelőtanári vagy csoportvezetői írásbeli figyelmeztetés	Ismétlődő mulasztás és kötelezettségszegés	nevelőtanár, csoportvezető	írásban
Kollégiumvezetői figyelmeztetés	Ismétlődő mulasztás, kötelezettségszegés, vagy súlyos	kollégiumvezető	írásban

	magatartási vétség		
Igazgatói figyelmeztetés	Ismétlődő mulasztás, kötelezettségszegés, vagy súlyos magatartási vétség	igazgató	írásban
Nevelőtestületi figyelmeztetés	Ismétlődő mulasztás, súlyos kötelezettségszegés, kirívó magatartási vétség	nevelőtestület	írásban
Fegyelmi eljárás	Fegyelmező intézkedések eredménytelensége, súlyos kötelezettségszegés, kirívó magatartási vétség	Fegyelmi bizottság (szülő, diákönkormányzat, nevelőtestület, iskolai osztályfőnök)	Megrovás Szigorú megrovás Kizárás

III.6.4. A kollégiumi elhelyezés iránti kérelmek elbírálásának elvei, a kollégiumi felvétel

1. A kollégiumi felvétel egy tanévre szól.
2. Kötelezően fel kell venni a kollégiumba azt a tanulót, akinek felvételét a gyámhatóság kezdeményezte, illetve azt, aki intézeti elhelyezett és felvételét törvényes képviselője kezdeményezte.
3. A nem kötelező kollégiumi felvételi kérelmek elbírálásánál felvételt nyerhet, aki szombathelyi bármely középiskolájának nappali tagozatos képzésben részesül, kollégiumi elhelyezés hiányában az iskolai nevelést, oktatást nem tudja igénybe venni; bejárása nehezen oldható meg; a szülői házban a tanuláshoz biztosított feltételek kedvezőtlenek.
4. Amennyiben a férőhelyek korlátozott száma miatt adott tanévre több kollégiumi igény érkezik, mint a férőhelyek száma, az elbírálásnál előnyben kell részesíteni azt a tanulót,
 - aki a megelőző tanévben a kollégium diákja volt, eredményesen zárta az előző tanévet, közösségi munkája, magatartása az elvárásoknak megfelelő volt,
 - akinek bejárása nem, vagy nehezen oldható meg,
 - akinek felvételét a családi háttér indokolja,
 - aki a bázisiskolák diákja.
6. Annak a tanulónak a felvételi kérelmét, akinek magatartása, szemléletmódja a közösségre rombolóan hat, a nevelőtestület elutasíthatja.
A felvételi kérelem elutasítása után a tanuló a város más kollégiumaiba kérheti felvételét.
7. Évközben történő át- és felvétel esetén mérlegelni kell a tanuló felvételének várható hatását a kollégiumi közösségre

III.6.5. Az intézményben folyó nevelő-oktató tevékenység ellenőrzése, értékelése

A nevelő-oktató munka belső ellenőrzésének formái:

- foglalkozások látogatása
- írásos dokumentumok vizsgálata
- tanulói munkák, produktumok vizsgálata (eredményvizsgálat)
- összetett vizsgálat egy-egy nevelési területre vonatkozóan

- intézményi bejárás
- beszámoltatás szóban vagy írásban

A nevelő-oktató munka belső ellenőrzésének céljai:

- tájékozódás, segítségnyújtás
- rendelkezések, feladatok, utasítások végrehajtásának ellenőrzése
- szakmai feladatok elvégzése
- munkaköri leírásban és belső szabályzatokban foglaltak betartása
- hiányosságok, problémák feltárása
- önfegyelem, kötelességtudat fejlesztése
- döntések egységes végrehajtása
- eredményesség, hatékonyság vizsgálata
- az intézmény színvonalas működésének biztosítása
- baleset- és vagyonvédelem
- segítse a vezetőség működését, az irányítás hatékonyságát

A nevelő-oktató munka külső ellenőrzésének formái:

- fenntartói ellenőrzés
- hatósági ellenőrzés
- törvényességi ellenőrzés
- pedagógiai – szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet)

Pedagógiai szakmai ellenőrzés

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) célja a nevelési-oktatási intézmények szakmai tevékenységének - országosan egységes eljárások szerinti - értékelése és a fejlődésének a támogatása. A szakmai fejlődés támogatása vonatkozik a pedagógusra, a vezetőre, mint egyénre és az intézményre, mint szervezetre.

A külső értékelés az Oktatási Hivatal által kidolgozott Tanfelügyeleti kézikönyvek alapján történik.

A kollégiumi nevelő-oktató munka értékelésének legfontosabb alkalmai:

- tantestületi értekezlet (tanév elején, félévkor és tanév végén)
- nevelőtestületi értekezletek hetente
- havi rendszerességgel minőségfejlesztés céljával
- önértékelés folyamata

Önértékelés

Az intézményi átfogó önértékelés célja, hogy a pedagógus és a vezető önmagára, valamint a vezető a nevelőtestület bevonásával az intézményre vonatkozóan meghatározza a kiemelkedő és a fejleszhető területeket, majd erre építve fejlesztési tervet dolgozzon ki, fejlesztési feladatait intézkedési tervben rögzítse, majd az újabb önértékelés keretében megvizsgálja a megvalósítás eredményességét. Az intézmény az önértékelés során azt vizsgálja, hogyan tudott megfelelni a saját maga által készített pedagógiai programban megfogalmazott céloknak, hol tart a célok megvalósításában.

Az értékelés területei, szempontjai, valamint az értékelés alapját képező pedagógusra, vezetőre és intézményre vonatkozó általános elvárások az önértékelésben megegyeznek a tanfelügyeleti ellenőrzéssel.

Az egységes önértékelés az Oktatási Hivatal által kidolgozott Önértékelési kézikönyvek alapján történik.

A kollégiumban folyó önértékelési tevékenység célját, feladatát és folyamatát a kollégium Önértékelési Programja, Szabályzata és az Éves Önértékelési Terv tartalmazza.

III.7. Jövőkép

III.7.1. Humán erőforrás gazdálkodási, fejlesztési, továbbképzési tervek

A katolikus kollégium mindennapi életében a keresztény erkölcsi elvek érvényesülnek.

Nevelői munkánk során igyekszünk úgy alakítani növendékeink lelkét és értelmét, hogy általa neveltjeink keresztény személyisége kibontakozhasson. Igyekszünk szintézist teremteni a műveltség, a hit és az élet között, hogy diákjainknak az elsajátított ismeretekkel olyan értékeket közvetítsünk, amelyek keresztény életre ösztönzik őket.

Nevelésünk eredményességét növeli, ha nemcsak a pedagógusok törekszenek a keresztény etikai értékek szerint végezni munkájukat és élni életüket, hanem az oktatást segítő valamennyi kollégiumi dolgozó. Így válik kollégiumunk keresztény nevelői közösséggé.

A kollégiumi nevelőtanárral szemben támasztott követelmények a XXI. században: A pedagógusnak ismernie kell az oktatás és nevelés társadalmi, gazdasági és kulturális dimenzióit.

Szakmai fejlődésének egész életpályáját fel kell ölelnie, így válnak hitelessé a diákok egész életen át tartó tanulásra ösztönzésében.

A folyamatos fejlődés az alábbi kompetenciák fejlesztését jelenti:

1. kompetencia: Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás
2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
3. kompetencia: A tanulás támogatása
4. kompetencia: A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység
6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja
8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
9. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

(A pedagóguskompetenciák a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet szerint)

A kompetenciák meglétének ellenőrzése, értékelése történik az önértékelés és a tanfelügyelet során.

Mindezekon kívül kollégiumunk pedagógusai:

- Ismerik és elfogadják a keresztény Etikai Kódex tartalmát, és ezek szerint igyekeznek élni és dolgozni.
- Lelki gyakorlatokon vesznek részt
- Imádkoznak tanítványaikért és szeretik őket.
- Kötődnek az egyházhöz, lakóhelyükhöz és hazájukhoz.
- Erős egyéniségek, akik akarataikat véghez tudják vinni.
- Jó helyzetfelismerő képességgel rendelkeznek, ha kell, szigorúak, ha kell megértők.
- Egészséges önbizalommal és önismerettel rendelkeznek.
- Hivatásukat alázatosan gyakorolják, de a pedagógiai helyzetekben magabiztosak.
- Folyamatosan reflektálnak saját tevékenységükre
- Pedagógiai problémamegoldó készségüket folyamatosan fejlesztik.
- Folyamatosan fejlődnek az IKT eszközök alkalmazásában

- Feltétel nélkül elfogadják a gyermekeket, de követelményeket támasztanak feléjük.

- Folyamatos fejlődésre ösztönzik saját magukat és a diákokat is.
- Részt vesznek az intézményi feladatok színvonalas elvégzéséhez szükséges továbbképzéseken
- A pedagógus életpályamodellhez kapcsolódó feladatokat lelkiismeretesen elvégzik.
- Számukra a pedagógus-lét nem munkakör, hanem hivatás.
- Hatékony, tiszteletteljes együttműködésen alapuló tantestületi légkör kialakításán fáradoznak.

A következő továbbképzéseken való részvételt tervezzük:

- digitális kompetencia fejlesztése (pl.: interaktív tábla használata, Web 2.0 alkalmazások, kiadványszerkesztés stb.)
- Z generáció érzelmi és szociális aspektusai
- pályázatírás
- drámapedagógia alkalmazása a nevelő-oktató tevékenységben
- bibliodráma
- aktív tanulási módszerek
- biztonságos internethasználat
- tehetségfejlesztés
- differenciáló pedagógia
- szabadidő szervezés
- kiégés elleni tréning
- csapatépítő tréning
- szülőkkel való kapcsolattartás fejlesztése
- könyvtárosi alapismeretek

Szorgalmazzuk a tantestületben az innovatív légkört, a gyakorlati nevelőmunkában és szabadidős tevékenységek szervezésében egyaránt. Mozgósítva a nevelőtestület minden tagját, hogy az újító, korszerűsítő, alkotó folyamatok révén pozitív irányú változásokat hozzanak létre az intézmény működésében, a tanulók személyiségének fejlődésében, magatartásában, a nevelő-oktató munkában egyaránt. Mint minden pedagógusnak, a kollégiumi nevelőtanárnak is egyre több feladatot kell elvégeznie, egyre több szerepnek kell megfelelnie. Kis létszámú tantestületünk csak úgy tud az elvárásoknak megfelelni, ha tagjai nap mint nap nemcsak a saját tanulócsoportjuk, hanem az egész intézmény érdekét szem

előtt tartják; hatékonyan megosztják egymás között az elvégzendő feladatokat és határidőre teljesítik azokat, együttműködve a vezetőséggel és a kollégium többi dolgozójával.

Kollégiumunkban a vezető leterheltségének csökkentése és feladatainak megosztása céljából szükség van tagintézményvezető-helyettesre és szakmai munkaközösség-vezetőre.

A vezetői szakmai fejlődés az alábbi kompetenciákat jelenti:

1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása
2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása
3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása
4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása
5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

III.7.2. Anyagi – gazdasági-humán erőforrás – bővítés

Az intézményben folyó nevelőmunka gazdasági forrásai az alábbi területekről származnak:

- állami támogatások
- fenntartói hozzájárulás
- intézményi saját bevételek
- pályázati úton nyert támogatások
- adományok

A Pedagógiai Programban és a munkatervekben megfogalmazott célok, feladatok végrehajtásához szükségünk van anyagi, - gazdasági erőforrásaink bővítésére.

Tovább kívánjuk folytatni a kollégium felújítását, ehhez szeretnénk megnyerni a fenntartó támogatását, pályázati forrásokat keresünk és igyekszünk növelni alapítványunk bevételeit szponzorok keresésével. Jó kapcsolatot ápolunk az Egyházmegye építészeti irodájának munkatársaival, és az Egyházmegyei projektek felelősével. A további felújításokban is számítunk a segítségükre.

A Szülői Szervezettel való együttműködés révén nemcsak az intézmény bevételei, hanem a szülők személyes kapcsolatai is erőforrás-bővítést jelentenek. Az utóbbi években ez a kapcsolat rendszeressé, hatékonyá, gyümölcsözővé vált.

A Diákönkormányzat saját bevételeinek tudatos felhasználása is hozzájárul a kollégiumi közösségi élet színvonalának emeléséhez.

IV. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

A tanterv jelölése	A tanterv megnevezése
HT2013	Az 51/2012.(XII. 21.) EMMI rendelet szerinti kerettanterv alapján készült helyi tanterv.
HT2020	A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv alapján készült helyi tanterv.

A helyi tanterv megalkotásánál a következő törvényeket, jogszabályokat, illetve meghatározó igényeket és lehetőségeket vettük figyelembe:

- 📖 Nemzeti Köznevelési Törvény 2011. évi CXCV. törvény
- 📖 Nemzeti Alaptanterv 110/2012. Kormányrendelet
- 📖 Kerettantervek 51/2012. EMMI rendelet
- 📖 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet: A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet módosításáról.
- 📖 A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
- 📖 A katolikus köznevelési intézmények elvi alapvetése
- 📖 Az iskola alapító okirata
- 📖 A szülők-diákok elvárásai
- 📖 Az intézmény adottságai
- 📖 A nevelőtestület szakmai törekvései
- 📖 Az iskola kapcsolatrendszere, együttműködési lehetőségei

A nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszai iskolánkban:

A Köznevelési Törvény 5.§ (1) bekezdésének megfelelően:

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- alsó tagozat (1-4. évfolyam)
- felső tagozat (5-8. évfolyam).

Középfokú nevelés-oktatás szakasza:

- nyolc évfolyamos gimnázium (5-12. évfolyam).

TANÉV	ÁLTALÁNOS ISKOLAI ÉVFOLYAMOK							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
<i>2020-2021</i>	HT2020	HT2013	HT2013	HT2013	HT2020	HT2013	HT2013	HT2013
<i>2021-2022</i>	HT2020	HT2020	HT2013	HT2013	HT2020	HT2020	HT2013	HT2013
<i>2022-2023</i>	HT2020	HT2020	HT2020	HT2013	HT2020	HT2020	HT2020	HT2013
<i>2023-2024</i>	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020
TANÉV	GIMNÁZIUMI ÉVFOLYAMOK							
	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
<i>2020-2021</i>	HT2020	HT2013	HT2013	HT2013	HT2020	HT2013	HT2013	HT2013
<i>2021-2022</i>	HT2020	HT2020	HT2013	HT2013	HT2020	HT2020	HT2013	HT2013
<i>2022-2023</i>	HT2020	HT2020	HT2020	HT2013	HT2020	HT2020	HT2020	HT2013
<i>2023-2024</i>	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020	HT2020

IV.1. Az intézmény tantárgyi rendszere, óraterve

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon, kiegészítve a szabadon tervezhető órákkal.

HT2013 SZERINTI ÓRASZÁMOK 2023.08.31-ig folyamatosan kivezette

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek			+2	2+1
Matematika	4+1	4+1	4	4
Hittan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Hittan többlet órakeret	1	1	1	1
Összes órakeret	26	26	26	28

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon, kiegészítve a szabadon tervezhető órákkal.

HT2013 SZERINTI ÓRASZÁMOK 2023.08.31-ig folyamatosan kivezetve

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hittan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2+0,5		
Biológia-egészségtan			2	1+0,5
Fizika			2	1+0,5
Kémia			1+0,5	2
Földrajz			1+0,5	2
Ének-zene	1+0,5	1+0,5	1	1
Vizuális kultúra	1+0,5	1+0,5	1	1
Dráma és tánc/ Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1+0,5	1+0,5	1	+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan többlet órakeret	1	1	1	1
Összes órakeret	29	29	32	32

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

A választott tantárgy 5. évfolyamon: Hon- és népismeret

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 5–12. évfolyamon, kiegészítve a szabadon tervezhető órákkal.

HT2013 SZERINTI ÓRASZÁMOK 2023.08.31-ig folyamatosan kivezetve

Óraterv a kerettantervekhez – 5-12. évfolyam, gimnázium								
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4	4	4	4	4
I. idegen nyelvek	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
II. idegen nyelv					3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3	3+1	3+1	3+1	3	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek			2	2	2	2	3	3
Hittan	1	1	1	1				+1
Etika/Hittan***							1	
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Latin örökségünk*	2	2						
Természetismeret	2	2						
Biológia-egészségtan			2	1		2	2	2
Fizika			2	1	2	2	2	
Kémia			1	2	2	2		
Földrajz			1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
Dráma és tánc /Hon- és népismeret*	1							
Dráma és tánc /Mozgóképkultúra és médiaismeret*					1			
Művészetek** Ének-zene/ Mozgóképkultúra és médiaismeret							2(1+1)	2(1+1)
Informatika		1	1	1	1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
Fakultációs foglalkozások (felkészülés az emelt szintű érettségire)						+1	+1	+4
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3	4	4	6	8

Rendelkezésre álló óra.	28	28	31	31	35	36	35	35
Hittan többlet órakeret	1	1	1	1	2	2	1	1
Összes órakeret	29	29	32	32	37	38	36	36

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

A választott tantárgy 5. évfolyamon: Latin örökségünk illetve Dráma és tánc

6. évfolyamon: Latin örökségünk

9. évfolyamon: Dráma és tánc

** 11–12 évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

A választott művészeti tárgyak az Ének-zene illetve a Mozgóképkultúra és médiaismeret, a 11 és a 12. évfolyamon is heti 1-1 órában.

*** az etika tantárgy hittan tantárggyal kerül kiváltásra, az iskola pedagógiai programja a hittan tantárgy vonatkozásában tartalmazza a Nat-ban az etikára meghatározott fejlesztési követelményeket és tartalmakat.

A választott kerettanterv az 51/2012. EMMI rendelet mellékletében szereplő kerettanterv és ezen belül az alábbi változatok:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom Felső tagozaton	A változat
Fizika felső tagozat	B változat
Kémia felső tagozat	B változat
Biológia-egészségtan felső tagozaton	B változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat
Ének-zene gimnázium	A változat
Fizika gimnázium	B változat
Kémia gimnázium	B változat
Biológia-egészségtan gimnázium	B változat

Tantárgyi struktúra és óraszámok HT2020 szerint

Bevezetés a 2020/2021-es tanévtől az 1.; 5.; és 9. évfolyamon felmenő rendszerben

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon, kiegészítve a szabadon tervezhető órákkal.

Alsó tagozat

	1	2	3	4
magyar nyelv és irodalom	7 + 1	7 + 1	5 + 2	5 + 1
matematika	4 + 1	4 + 1	4	4
történelem				
állampolgári ismeretek				
hon- és népismeret				
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
környezetismeret			1	1
természettudomány				
kémia				
fizika				
biológia				
földrajz				
első élő idegen nyelv				2 + 1
második idegen nyelv				
művészetek közül választható				
ének-zene	2	2	2	2
vizuális kultúra	2	2	2	1
dráma és színház				
mozgóképkultúra és médiaismeret				
technika és tervezés	1	1	1	1
digitális kultúra			1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)				
Összesen:	24	24	24	25
Szabadon tervezett órakeret:	2	2	2	2
Óraszám összesen:	25	25	25	26
hittan	1	1	1	1

A szabadon tervezhető órakeret az alap óraszámokhoz + jellel lett kapcsolva.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az általános iskola 5–8. évfolyamán, kiegészítve a szabadon tervezhető órákkal.

Felső tagozat

	5	6	7	8
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3 + 1
matematika	4	4	3 + 1	3 + 1
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret		1		
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
környezetismeret				
természettudomány	2	2		
kémia			1,5	1,5
fizika			1,5	1,5
biológia			1,5	1,5
földrajz			1,5	1,5
első élő idegen nyelv	3 + 1	3 + 1	3	3
második idegen nyelv				
művészetek közül választható				
ének-zene	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
dráma és színház			1	
mozgóképkultúra és médiaismeret				
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Összesen:	28	28	30	30
Szabadon tervezett órakeret	1	1	1	2
Óraszám összesen:	29	29	31	31
hittan	1	1	1	1

A szabadon tervezhető órakeret az alap óraszámokhoz + jellel lett kapcsolva.

A hon- és népismeret tantárgy a 6. évfolyamon kerül tanításra.

A dráma és színház tantárgy a 7. évfolyamon kerül tanításra.

A természettudomány tantárgyak a 7-8. évfolyamon diszciplináris bontásban kerülnek oktatásra.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a gimnázium 5–12. évfolyamán, kiegészítve a szabadon tervezhető órákkal.

Gimnázium

	5	6	7	8	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3 + 1	3 + 1	4	4	4
matematika	4	4	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1
történelem	2	2	2	2	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1				1
hon- és népismeret		1						
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1				
környezetismeret								
természettudomány	2	2					2*	
kémia			1,5	1,5	1	2		
fizika			1,5	1,5	2	3		
biológia			1,5	1,5	3	2		
földrajz			1,5	1,5	2	1		
első élő idegen nyelv	3 + 2	3 + 2	3 + 2	3 + 2	3 + 2	3 + 2	4 + 1	4 + 1
második idegen nyelv					3	3	3	3
művészetek közül választható (dráma és szính.)							1	
énekes-zene	2	1	1	1	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
dráma és színház			1					1
mozgókép-kultúra és médiaismeret								
technika és tervezés	1	1	1					
digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órák. Fakultációk							4 + 2*	4 + 2
Összesen:	28	28	30	30	34	34	34	33
Szabadon tervezett óraker.	1	1	1	2	2	2	4	5
Óraszám összesen:	30	30	33	33	38	37	36	35
hittan	1	1	1	1	2	2	2	1 + 1
Emelt szintű nyelvi képzés	1	1	2	2	2	1		

A szabadon tervezhető órakeret és az emelt szintű idegen nyelvi képzés plusz óraszámja az alap óraszámokhoz + jellel lett kapcsolva. Az első idegen nyelv oktatása az 5. évfolyamtól emelt szinten történik.

A hon- és népismeret tantárgy a 6. évfolyamon kerül tanításra.

A dráma és színház tantárgy a 7. évfolyamon kerül tanításra.

A 11. évfolyamon a művészetek közül a dráma és színház tantárgy került kiválasztásra.

A 12. évfolyamon szintén a dráma és színház tantárgy a választott.

A 11-12. évfolyamon, a fakultációkon van a fő hangsúly az alábbiak szerint.

Mindkét évfolyamon két fakultációs tantárgy választása kötelező. Ezek alapjául szolgálnak a kötött célú órák (4-4 óra).

A természettudomány tantárgyak a 7-8. évfolyamon diszciplináris bontásban kerülnek oktatásra.

A 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat azoknak kell tanulni, akik nem tanulnak emelt óraszámú, vagy fakultáción természettudományos tantárgyat. Az ő óraszámuk a két fakultációval így alakul: 2 + 2 + 2 óra (fakultáció 1 + fakultáció 2 + természettudomány (komplex)). Akiknek a választott fakultációs tárgyak között van természettudományos az óraszámuk 3 + 3 óra (fakultáció 1 + fakultáció 2). Minden tanulónak van tehát a jelölt 2 óra, vagy természettudományként, vagy növelt fakultációként. Abban az esetben, ha a két fakultációs tárgy közül csak az egyik természettudományos, akkor lehetséges a 3 + 2 óra variáció.

A 12. évfolyamon a fakultáció 3-3 óra. Cél a legalább egy emelt szintű érettség vizsga letételét.

IV.1.1. Az iskola tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainak rendszere

A tanulási időben kötelezően igénybe vehető szolgáltatások

A közismereti és készségtárgyak tantervi anyaga, műhelyfoglalkozásai, a tanítási órák. Ezekhez tartozik az ember- és társadalomismeret, a mozgókép-kultúra és médiaismeret, a tánc, az informatika, a pályaeorientáció, valamint a könyvtárhasználati ismeretek.

Ezek heti órarendbe történő rendezésével kialakított tanítási órákon, minden gyermek részvétele kötelező.

Csoportbontások

A magas szintű nevelő-oktató munka érdekében a következő tárgyakat csoportbontásban tanítjuk:

- idegen nyelvek (kb. 18 fős csoportok fölött bontandók)
- testnevelés a terem függvényében lehetőleg 9. osztálytól kezdve
- technika - minden felsős évfolyamban 20 fő fölött
- számítástechnika
- a fizika és kémia tantárgyak heti egy órában a 7-8. évfolyamon és 9-10. évfolyamon

Fakultációs foglalkozások:

- Felkészítő foglalkozások az emelt szintű és a közép szintű érettségi vizsgákra a 11. és a 12. évfolyamon (fakultáció). A fakultációk tantárgyanként heti 2-3 óra időtartamban működnek. A jelentkezés írásban a 10. évfolyam végén történik. A felvett fakultáció csak a 11. évfolyam végén adható le. A fakultációs csoportok indításának nincs létszámkorlátja.
- A 9. és a 10. évfolyamon heti egy órában humán illetve reál fakultációt választhatnak a diákok, amely a 11. évfolyamos tantárgyválasztást készíti elő.
- A matematika tantárgy fakultációs csoportja a 11. évfolyamtól a teljes éves óraszámú külön csoportot alkot.

A kétszintű érettségire való eredményes felkészülés érdekében fakultációs foglalkozásokat szervezünk a 11-12. évfolyam tanulói számára. Ezek 11. évfolyamon heti 2x2, 12. évfolyamon heti 2x2 óra. Jelentkezés esetén az **értékelés, minősítés, mulasztás és továbbhaladás tekintetében egyenértékűek a kötelező tanítási órákkal.**

Heti 2x2 óra választása kötelező, amelyek szükség esetén a középszintű érettségire való felkészülést is segítik.

A tanuló a választott órákon tanév közben nem módosíthat, a fakultációs tárgyak osztályzata a félévi értesítőben és a bizonyítványban szerepel.

A tanulók május 25-ig választhatnak fakultációs tárgyakat a következő tanévre.

A jelentkezés az erre rendszeresített űrlapon történik, melyet a tanuló és a szülő aláírásával lát el.

A választás egy tanévre szól, módosítani annak befejezése után lehet az igazgatóhoz benyújtott kérvénnyel. A kérvények beadási határideje: június 10.

Új fakultatív tárgy felvétele esetén a tanulóknak különbözeti vizsgát kell tennie. A különbözeti vizsga időpontját az iskola vezetősége és a szaktanár határozza meg, általában az augusztusi pótvizsgák alkalmával, de legkésőbb szeptember 15-ig szervezzük.

Órarendi megkötések miatt a fakultációk felvételénél azonos sávba tartozó tárgy nem mindig választható. A választás előtt célszerű egyeztetni az osztályfőnökkel és a szaktanárral.

Választható tantárgyak a 11. évfolyamon:

Fakultáció (tantárgyanként 2-3 óra) emelt szintű érettségire felkészítő	
I. sáv	II. sáv
Matematika	Fizika
Magyar	Történelem
Földrajz	Biológia
Kémia	
Angol	
Német	
Informatika	
Testnevelés	
Rajz	

Választható tantárgyak a 12. évfolyamon:

Fakultáció (tantárgyanként 2-3 óra) emelt szintű érettségire felkészítő	
I. sáv	II. sáv
Matematika	Fizika
Magyar	Történelem
Földrajz	Biológia
Kémia	
Angol	
Német	
Informatika	
Testnevelés	
Rajz	
Hittan	

A kötelező órákon kívüli képzésnek iskolánkban nagy jelentőséget tulajdonítunk.

A kötelező tanítási időn túl igénybe vehető szolgáltatások

- Napközis csoportfoglalkozás az alsó tagozatban:
A szülők igénye alapján szerveződik. Az alsó tagozaton osztályonként szerveződnek a csoportok.
Tanulósobai foglalkozás iskolánk 5-10. évfolyamos tanulóinak minden délután 3 óra időtartamban.
- Felzárkóztató foglalkozások minden évfolyamon magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból.
- Szakkörök, önkéntes jelentkezés alapján, a szülő egyetértésével szerveződve szolgálják a tehetséggondozást, a versenyekre való felkészülést. A tanév elején szeptember hónapban, meghatározott határidejű, a szülők írásos beleegyezésével történő jelentkezés alapján működnek. A szakköri jelentkezés egy tanévre szól.

Iskolánkban az alábbi szakköröket működtetjük és a jelentkezők számától függően indítjuk:

- angol nyelv

1 - 2. évfolyam

heti 1-1 óra évfolyamonként

- német nyelv	1 - 2. évfolyam	heti 1-1 óra évfolyamonként
- irodalmi színpad	5 - 12. évfolyam	
- énekkar, kamarakórus	3 - 12. évfolyam	
- matematika	5 - 12. évfolyam	
- fizika	7 - 12. évfolyam	
- kémia	7 - 12. évfolyam	
- biológia	7 - 12. évfolyam	
- informatika	4 - 12. évfolyam	
- kerámia	1 - 4. évfolyam	
- kézműves	5 - 12. évfolyam	
- népi tánc	1 - 4. évfolyam	
- báb	1 - 4. évfolyam	
- sakk	1 - 12. évfolyam	
- sport	1 - 4. évfolyam	
- grafika és festőműhely	1 - 12. évfolyam	
- robotika	5 - 12. évfolyam	
- sportkörök	5 - 12. évfolyam	
- középiskolai felvételi felkészítő (szövegértés, matematika) ált. isk. 8. évfolyam		

Kirándulások, erdei iskolák, táborozások

A kirándulások és erdei iskolák szervezésekor azt az elvet tartjuk szem előtt, hogy az iskola minden diákja, mire elhagyja az általános iskolát, ismerje meg a Dunántúl nagyobb tájegységét. Először a szűkebb környezetet, a lakóhelyhez közelebb eső vidékeket kell megismerni az alsó tagozatban, majd felsőben az ország távolabbi pontjait.

Az osztálykirándulásoknak több célja is van:

1. Ismeretszerzés, a haza megismerése - hazaszeretet (történelem, magyar irodalom, művelődéstörténet)
2. Közösség formálása, közösség a nevelővel (osztályfőnök)
3. Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme (földrajz, biológia, fizika, kémia)
4. Turisztika, testedzés, sport (testnevelés, tánc, ének-zene)

A kirándulásokat ezért változatosan ajánlott összeállítani, ne csak egy-egy részterületet töltsünk ki. Legyen benne városnézés, műemlékek, egyházi épületek megtekintése, gyárlátogatás, vagy egyéb létesítmény megtekintése, kirándulás, játék, sport, fürdés, stb.

Az osztálykirándulások időtartama egy nap, ettől eltérni csak külön kéréssel lehet.

Kirándulások szervezhetőek szaktanárok által is önkéntes jelentkezéssel, amelyek például természeti kincsek, tanösvények látogatására, idegen országok megismerésére irányulnak.

A kirándulások szervezése a szülői közösség kérésére történhet, a részvétel a tanulók számára önkéntes. A résztvevő tanulók költségeit a szülők fedezik.

Ezen kívül minden évben szervezünk hittantábort, valamint a tanulók körében szorgalmazzuk a más intézmények által meghirdetett nyári táborokban való részvételt is.

A hittantábor szervezésekor elsősorban plébániát, vagy másik egyházi iskolát választunk szállásnak, így olcsóbb egyszerűsége nevel, az egyházi környezetnek fegyelmező ereje van.

A táborok szervezése a szülői közösség kérésére történhet, a részvétel a tanulók számára önkéntes. A résztvevő tanulók költségeit a szülők fedezik.

Az intézmény konkrét programjait az adott évre az éves munkaterv tartalmazza, amelynek összeállításakor a pedagógiai program az irányadó.

A pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak, foglalkozások esetében a pedagógusokat az igazgató jelöli ki a tantárgyfelosztásban. A pedagógusok kiválasztásánál meghatározó a szakkör indítását kezdeményező pedagógus személye.

IV.1.2. Választható érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsga kötelező és választható vizsgatárgyakból áll. A vizsgázó - függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel - dönt abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt - négy kötelező és legalább egy általa választott (kötelezően választott) - vizsgatárgyból kell - legalább középszinten - vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A kötelező vizsgatárgyak az általános és a részletes vizsgakövetelményekre épülnek (központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgy). Az általános vizsgakövetelmények határozzák meg, hogy a vizsgatárgy milyen vizsgarészekből áll. A vizsgarészek a következők: szóbeli, írásbeli, gyakorlati.

Ha az érettségi vizsgaszabályzat másképp nem rendelkezik, az érettségi vizsgán a következő vizsgatárgyból kötelező vizsgát tenni:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv

Iskolánkban a kötelezően és szabadon választható vizsgatárgy lehet:

A központi vizsgakövetelményekre épülő, a kötelező vizsgatárgyak közé nem tartozó vizsgatárgy, beleértve a második idegen nyelvet, amely iskolánk helyi tantervében szerepel. (Angol nyelv, német nyelv, francia nyelv, olasz nyelv, katolikus hittan, biológia, fizika, kémia, földrajz, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, informatika, testnevelés.)

Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Az egyes tantárgyak középszintű érettségi vizsga témaköreit a Pedagógiai program melléklete tartalmazza.

IV.1.3. Mindennapi testedzés

Az iskola tanulói számára biztosítjuk a mindennapos testedzés lehetőségét legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.

A mindennapos testnevelést az iskola az Nkt 27. § (11) bekezdés szerint szervezi.

IV.2. Alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az egyes munkaközösségek a tagok tanári szabadságát figyelembe vevő közös döntése alapján határoznak a tanítási módszerekről, valamint szakmailag indokoltan, hosszabb időszakokra a tankönyvek kiválasztásáról az aktuális tankönyvrendelet figyelembe vételével. A tankönyvet segédeszköznek tekintjük a tanítási- tanulási folyamatban. Elsősorban az oktatási miniszter által tankönyvvé nyilvánított nyomtatott taneszközöket használjuk. Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk elveinek, céljainak leginkább megfelelő szellemiségűek legyenek; valamint taníthatóságukat-tanulhatóságukat, tanulásra ösztönző, esztétikus megjelenésüket, és a szülők által elfogadható árat. Mind a tankönyveknél, mind a munkafüzeteknél és egyéb taneszközöknél elsődleges szempont, hogy szerkezetük, felépítésük, nyelvezetük feleljen meg a tanulók életkori sajátosságának. Az egyes szaktárgyakon belül törekszünk az egységes tankönyvhasználatra tankönyvcsaládok, szerzők és kiadók tekintetében.

A törvényi előírás alapján jogosult tanulók részére az iskolában ingyenesen rendelkezésre állnak a tankönyvek. Ennek megvalósítása a tankönyvek megvásárlásához nyújtott támogatás útján, az iskolai könyvtárból történő kölcsönzéssel, illetve a napköziben elhelyezett tankönyvek igénybe vételével történhet.

A pedagógus – minőség, típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati vagy más felszerelés (testnevelés, geometriai és rajzeszköz) beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell. Az e körbe nem tartozó felszerelések biztosítása az iskola feladata. A szülőkre háruló kiadások tekintetében a Szülői Szervezet korlátozásokat állapíthat meg.

IV.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

IV.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében fontos a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;

IV.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

IV.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

IV.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

IV.3.5. A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A középiskola nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség árnyalása, és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák.

IV.3.6. A kulcskompetenciák

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat. Az iskolára is érvényes kulcskompetencia jellemzők leírása a kollégiumi fejezetben található (III.5.).

Fejlesztendő kulcskompetenciák:

1. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
2. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
3. A digitális kompetenciák
4. A tanulás kompetenciái
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
7. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

IV.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

1. Az első évfolyam kivételével a továbbhaladás szempontjából a tanévet tekintjük meghatározónak. A tanév során folyamatosan értékeljük a tanulók munkáját. A továbbhaladáshoz szükséges feltételként a szaktárgyi követelményrendszerben a továbbhaladás feltételeinél meghatározott teljesítményt vesszük alapul. A magasabb évfolyamra lépés feltétele általában az előírt követelmények teljesítése. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület az osztályozó értekezleten dönt. Ettől eltérően az első évfolyamon csak hiányzás miatt vagy szülői kérésre ismételt évet a tanuló.
2. A második-tizenkettedik évfolyamon a tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette. A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
3. A tanév végi elégtelen minősítés augusztus végén javítóvizsgán javítható.
4. A második-tizenkettedik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló osztályozó vizsgát tehet az előírt feltételek megléte esetén.
5. Ha az első-negyedik évfolyamra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a tanköteles korú tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.
6. A szülőt tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez. E lehetőségek alkalmazásában lesz eredményes a felkészülés, és valósulhat meg a negyedik évfolyam végére az ismereteknek, képességeknek, készségeknek az elsajátítása, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek.
7. A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.
8. Az intézmény vezetője az első évfolyamon a tanulót mentesítheti – szakértői vélemény alapján – az értékelés alól. Ebben az esetben a tanuló az első évfolyamot előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Az előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévben megkezdte.
9. Az előkészítő évfolyam helyett egyéni továbbhaladás is engedélyezhető a KT. 70. § (7) bekezdésben foglaltak alapján.

IV.5. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

IV.5.1. Ellenőrzés, értékelés, osztályozás

1. Az ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad fejlesztési és felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

2. Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen bizalomra építő.

3. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, fűzetvezetésre is.

4. Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség primátusát. Még a " feladat-megoldásos " tárgyakban sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés. Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként kell meghatározni a tanév során írandó / nagy - vagy témazáró / dolgozatok számát.

5. A félévi és év végi minősítés - osztályozás ne legyen mechanikus művelet. A záró osztályzat tükrözze a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

6. A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel és felelősséggel.

7. Az értékelés az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor szövegesen; a második évfolyam végétől a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

8. A szorgalmi időben kapott osztályzatokat, értékelést az 1-3. évfolyamon a pedagógus, a továbbiakban a tanuló bejegyzi a tájékoztató fűzetbe vagy ellenőrző könyvbe, a pedagógus aláírja. A szülő a bejegyzéseket aláírásával veszi tudomásul. Az osztályzatokat és az értékeléseket a pedagógus bejezi az elektronikus naplóba. A 9-12. évfolyamon a bejegyzés csak az elektronikus naplóba történik

9. A tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. Ekkor az általános iskolában a bizonyítványba írt minősítés jeles helyett „kitűnő”. A tanév végén a minden tantárgyból jeles osztályzatot kapott tanulókat könyvjutalomban részesülnek.

Ha a tanulónak minden tantárgyból "jeles" osztályzata van, a tantestület általános dicséretét érdemelheti ki. A dicséretet dokumentálni kell.

10. A sajátos nevelési igényű és a tanulási nehézséggel küzdő tanulók értékelése a szakvéleményben meghatározottak szerint történik. A szakértői véleményben javasolt részleges illetve teljes tantárgyra kiterjedő mentesítéseket az igazgató határozatban engedélyezi. Az ellenőrzés, értékelés során kiemelt figyelmet kell fordítani a SNI tanulóakra, az esélyegyenlőséget biztosítani kell.

11. A magatartás és szorgalom minősítésére minden hónap végén, félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének.

Előzetesen megismeri az osztály diákönkormányzatának véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Az adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó. A magatartás minősítése: példás /5/, jó /4/, változó /3/, rossz /2/. Szorgalom: példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/.

12. A dolgozatok javítását és kiosztását a megírást követő két héten belül el kell végezni.

IV.5.2. A tanulók magatartásának értékelése

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket használjuk.

- A példás: magatartású tanuló iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató. Az iskolai házirendet megtartja és másokkal is megtartatja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja, kezdeményező, bekapcsolódik a közösség vezetésének munkájába. A tanárok több, mint 50 %-a példásnak tartja, és a többiek sem adnának jónál rosszabbat.
- A jó: magatartású tanuló az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. A közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez. A körülötte történő laza viselkedések ellen nem mindig lép fel. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Magatartáskultúrája esetenként kifogásolható. Vigyáz iskolája, közössége vagyonára és a jó hírnevére.
- A változó: magatartású tanuló viselkedésével szemben kifogások merülnek fel. Igyekezete ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei. A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt. Felelősségtudata, szimpátiája a jó és rossz között ingadozó. A közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad. Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias. Indulatait nem mindig képes fékezni. Hangneme kifogásolható. A fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesül.
- A rossz: magatartású tanuló a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be. Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget. A tanórákról igazolatlanul hiányzik. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen. Iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesült. A fegyelmi intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesült. Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző.

Megjegyzések:

1. A fenti minősítéseket módosíthatják a Házirendnek az igazolatlan hiányzásokra vonatkozó előírásai.
2. A rendszeres templomi szolgálat a magatartás minősítését pozitívan befolyásolja.

IV.5.3. A tanulók szorgalmának értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-12. évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket használjuk.

- **Példás:** a tanuló szorgalma, ha munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten akaratát megfeszítve maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába. Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken. Ha képességeinek hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni.
- **Jó:** a tanuló szorgalma, ha az elért átlageredménye képességeinek megfelelő, és általában szorgalmas munkájának köszönhető, de akaratának különleges megfeszítésére nincsen szükség.
- **Változó:** a tanuló szorgalma, ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként igyekszik. Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Időnként nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.
- **Hanyag:** a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

IV.5.4. A tanulmányi munka értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos és sokoldalú ellenőrzését és értékelését, melynek célja, hogy

- a tanulók képessé váljanak a saját, a társaik valamint csoportjuk teljesítményének, eredményeinek objektív értékelésére.
 - *Objektív az értékelés, ha az a követelményekhez, elvárásokhoz viszonyítja az értékelt személyt, az értékelt területet, ha tényekre, nem pedig érzelmekre épül.*
- kialakuljon a tanulóknál a saját, a társaik valamint csoportjuk teljesítményével, eredményeivel kapcsolatos reális elvárások meghatározásának igénye.
 - *Reális az elvárás, ha várt és a valódi teljesítmény, eredmény a rendszeres összehasonlító vizsgálatban nem mutat szignifikáns eltérést.*
 - *Akkor vált igénnyé az elvárás megfogalmazása, ha azt a tanítvány a - mintegy a szokásrendszerének egy állandó elemeként – önként is megteszi a teljesítményhelyzetek előtt.*
- a tanítás, fejlesztés tervezése diagnosztikára épüljön, folyamata formatív kontroll alatt legyen, az értékelése, a minősítése összegző tanúsítást adjon.
 - *Amikor ezt a célt eléri az intézmény, azaz az értékelés-, mérés diagnosztikus – formatív - szummatív rendszere iskolai és tanári program szintjén is kiépül, működik, akkor ez pedagógiai alapelvvé válhat.*

IV.5.5. Szöveges értékelés:

Az értékelés az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor történik ebben a formában.

A szöveges értékelés történhet szóban és írásban. A szóbeli értékelés megfogalmazódhat a tanító, a tanulótársak részéről, valamint önértékelés formájában. Az írásbeli értékelés részletes szöveges értékelés a tanító részéről félévkor és év végén.

A szöveges értékelés minősítései a következők:

- kiváló

- jó
- megfelelő
- felzárkóztatásra szorul

készségtárgyaknál:

- kiváló
- jó
- megfelelő

A tanulók teljesítményét százalék alapján értékeljük, ami a szövegesen értékelt évfolyamokra a következő:

szövegesen értékelt évfolyamok tervezete:

0 -44%	felzárkóztatásra szorul (teljesítménytől függő)
45-74%	megfelelt
75-89%	jó
90-100%	kiváló

IV.5.6. Érdemjegyekkel, osztályzatokkal történő értékelés

Az alsó tagozatban

Az értékelés a második évfolyamon tanév végén, majd a 3-4. évfolyamon történik ebben a formában.

a tanulók szóbeli beszámoltatása önálló felelet, vagy kérdésekre adott válaszadás formájában történik. Egy adott témához gyűjtőmunka készítése, vagy otthoni, könyvtári felkészülés jutalmazható piros ponttal, matricával, stb. az adott téma súlyának, részletességének, a kidolgozás minőségének és előadásmódjának megfelelően.

a tanulók írásbeli beszámoltatása felmérő, témazáró felmérő és tudáspróba formájában történik. Minden évfolyamon kötelező és egységes a metodika magyar nyelvtanból és irodalomból, matematikából és környezetismeretből: év elején diagnosztizáló felmérést, év közben a nagyobb témakörök végén egy-egy formatív mérést, a félévek végén szummatív mérést végzünk.

A tanulók teljesítményét százalék alapján értékeljük, ami az osztályozott évfolyamokra a következő:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegyek</u>
0 -34%	1 (elégtelen)
35-49%	2 (elégséges)
50-74%	3 (közepes)
75-89%	4 (jó)
90-100%	5 (jeles)

A felső tagozatban és a gimnáziumban

A tanulók szóbeli beszámoltatása:

- órai feleletek (5-6. osztályban kérdésekkel irányított, 7-12. osztályban önálló előadás),
- egy témával kapcsolatos kiselőadás,
- valamint az egyes tantárgyaknál előforduló egyéb lehetőségek (memoriterek, olvasás-fordítás, tartalom, szituációs gyakorlatok, képleírás, stb.) formájában történik.

A tanulók írásbeli beszámoltatása:

- írásbeli feleletek (1-2 óra anyagára épülnek, néhány kérdést tartalmaznak, megoldási idő: 10-15 perc),
- témazáró dolgozatok, feladatlapok (egy-egy témakör anyagára épülnek, legalább 60%-ban minimumkövetelménynek megfelelő törzsanyagot tartalmaznak, 45 perc megoldási idejük, mennyiségük tanévenként 3-4 db),
- tudáspróbák (egy anyagrészre épülnek),
- év eleji, év végi eredménymérések (az előző, vagy az adott tanév törzsanyagára épülnek, megoldási idejük min.45 perc),
- egyéb tantárgyfüggő formák, pl, tollbamondások, fogalmazások, stb. formájában történik.

A tanulók teljesítményét a témazáró dolgozatok, tudáspróbák esetében százalék alapján értékeljük, ami az 5-8. évfolyamokra a következő:

5-8.évfolyamban:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegyek</u>
0 -34%	1 (elégtelen)
35-54%	2 (elégséges)
55-74%	3 (közepes)
75-89%	4 (jó)
90-100%	5 (jeles)

9-12.évfolyamban:

A tanulók teljesítményét a témazáró dolgozatok, tudáspróbák esetében százalék alapján értékeljük, ami a 9-12. évfolyamokon megegyezik a mindenkori középszintű érettségi vizsga százalékos értékelésével.

A középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a 2019/2020-as tanévben a következő:

- a) 80-100% elérése esetén jeles (5),
- b) 60-79% elérése esetén jó (4),
- c) 40-59% elérése esetén közepes (3),
- d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

Az emelt szintű érettségi tananyagát számon kérő dolgozatok esetében a mindenkori emelt szintű érettségi vizsga százalékos értékelése az irányadó.

Emelt szintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a 2019/2020-as tanévben a következő:

- a) 60-100% elérése esetén jeles (5),
- b) 47-59% elérése esetén jó (4),
- c) 33-46% elérése esetén közepes (3),
- d) 25-32% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

Megjegyzés:

A fenti %-os értékeléstől való lefelé történő eltérés indokolt esetekben lehetséges. Az értékelés speciális, a tantárgyra jellemző kisebb dolgozatok esetében (például helyesírási gyakorlat, szódolgozat idegen nyelvből) eltérhet a fenti százalékoktól. Ezt a pontozási rendszert a diákok számára előre nyilvánosságra kell hozni. A tanár emellett kis előadásokat, gyűjtőmunkát, egyéb szorgalmi feladatokat az egyszeri feleleteknek megfelelő osztályzatokkal (elsősorban jó vagy jeles minősítéssel) értékelhet. A témazárók beszámítása a félévi, ill. év végi osztályzatba súlyozottan történhet.

Az értékelés eszközei:

- érdemjegy
- szöveges értékelés (az érdemjegyet kíséri – célja: rávilágítson a tanuló hibáira, megjelölje azok javítását, segítse a tanuló fejlődését)
- osztályzat (a félév és a tanév végén – az egész félévben illetve tanévben nyújtott teljesítményt vesszük figyelembe, szem előtt tartva a tanuló fejlődését)

IV.5.7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

<i>Az írásbeli beszámoltatás formái</i>	<i>Funkciója</i>	<i>Gyakorisága</i>	<i>Rendje</i>	<i>Az értékelésben betöltött szerepe</i>	<i>Korlátai</i>
<i>Írásbeli felelet (röpdolgozat)</i>	<i>Egy kisebb tananyag, anyagrész számonkérése</i>	<i>Tanóránként</i>	<i>Tanóránként maximum 15-20 percben</i>	<i>Felelet értékű</i>	
<i>Tudáspróba, dolgozat, felmérés</i>	<i>Egy-egy tananyag számonkérése</i>	<i>Hetente</i>	<i>Maximum 45 perc</i>	<i>Felelet értékű</i>	<i>Egy nap maximum kettő tantárgyból előre</i>

					<i>jelezve /Házirend/</i>
<i>Témazáró /szummatív/</i>	<i>Egy-két témakör, tananyag lezárásakor</i>	<i>Tantárgyanként változó, évente kb. 3-4 alkalommal</i>	<i>Maximum 45 perc</i>	<i>Súlyozottan számíthat</i>	<i>Egy nap maximum egy témazáró – megfelelő időben előre jelezve /Házirend/</i>
<i>Év végi felmérés</i>	<i>Az éves tananyag számonkérése</i>	<i>Év végén</i>	<i>45- 60 perc</i>	<i>Szaktárgyanként meghatározva</i>	

IV.5.8. Vizsgarend

Iskolánkban a tanulmányok alatti vizsgák mellett az alábbi típusú vizsgák fordulhatnak elő:

Érettségi vizsga:

A 12. évfolyam sikeres befejezése után következő állami vizsga, amelynek rendjét, követelményeit a gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzat (100/1997. Kormányrendelet) határozza meg.

IV.6. A tanulók jutalmazásának és büntetésének elvei:

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzák. A jutalmazás akkor működik, ha a diák erősen vágyik a jutalomra, és megtiszteltetés számára. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő főleg kisgyermekkorban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

Csődöt mond a jutalmazás,

- ha a jutalom értékét veszti
- ha a jutalom időben túl távoli
- ha jutalom (máshonnan) megszerezhető
- ha el nem fogadható viselkedéssel is megszerezhető
- ha az elfogadható viselkedés jutalom nélkül marad
- ha a jutalom elérése túl nehéz

A jutalmazás hátránya lehet, hogy a gyerek a jutalomért "hajt". Arra neveljük ezzel, hogy a jó viselkedésért ellenszolgáltatást kell kapnia. A jutalomszerzés rabjává váló gyerek számára csak a külső motiváció létezik. Nem látja értelmét annak a cselekvésnek, melyet nem jutalmaznak. Osztályzatokra hajt, nem a tudásra, nem a belülről jövő megelégedettségért dolgozik, hanem csak a külső elismerésért. A jutalmazás e torzulásának veszélye életkoronként és egyénekenként változó.

A büntetés akkor működik, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása, és a diák helyes irányba terelése.

A büntetés szabályai

- Csak a bünt büntetem, nem a bűnöst
- Mindig ott álljon a büntetés mögött a megbocsátás, a kiengesztelődés lehetősége.
- A kimondott büntetési szabályok be nem tartása következetlenség.
- Az egyszer már büntetett viselkedést a továbbiakban mindig büntetni kell.
- Büntetni közvetlenül a helytelenített viselkedés után kell.
- Büntetni csak kivételesen súlyos esetben szabad más gyerek jelenlétében, mert ez megszégyenítés.
- Ügyelni kell arra, hogy az egyszer büntetett viselkedés soha ne jutalmazódjon.
- Nem szabad túl súlyosan vagy túl gyakran büntetni, mert a gyerek feladja a megjavulásra irányuló próbálkozásait.
- Az enyhe büntetés nem hatékony, a túl súlyos viszont agresszivitást, erőszakot szülhet, károsíthatja a gyermek testi, lelki egészségét.

A büntetésnek számos negatív hatása is lehet a gyermek fejlődésében, mégis a kisebbik rossz választásának elve alapján számos helyzetben élni kell vele. Egyes helyzetek nem oldhatóak meg e nélkül. Nincs idő kivárni, amíg a helyes magatartást megérti és az belsővé válik. Másrészt csak ezzel tudom felállítani a végső viselkedési korlátokat, illetve a felállított korlátokat betartatni.

A kizárólag jutalmazásra és büntetésre épülő fegyelmezés egyoldalú és személytelenné válhat. Elhidegülhet a kapcsolat, a tanár és a diákok között, hiszen nem lehet szeretetteljes kapcsolatot kialakítani azzal, akitől félnek. Egy ilyen aszimmetrikus viszonylatrendszerben szükségszerűen megjelenik a rivalizálás, törleszkedés, hízalgés, illetve védekező mechanizmusokat alakítanak ki a diákok. Megjelenik az ellenállás, hazudozás, képmutatás, dac, düh, árulkodás, talpnyalás, behódolás, stréberség, versengés, fantáziálás, féltékenység, gyávaság, menekülés, depresszió, stb.

Az interperszonális kapcsolatrendszerek csak egymás elfogadásával fejlődhetnek, épp ezért a gyerekekkel úgy kell bánni, mint akinek joga van részt venni saját élete alakításában. Azt kell elérni, hogy az általunk értéknek tartott mintákat ő is értékesnek, beépítésre érdemesnek tartsa, hogy ne mi fegyelmezzük kívülről, hanem ő igényelje a belső fegyelmezettséget.

A személyiség fejlődőképességének hiánya, ha valaki túlzottan igényli az irányítást. Az ilyen gyerekek nem akarnak felnőni, nem akarják vállalni a döntésekkel járó felelősséget. Azzal, hogy elfogadják az irányítást, kibújnak a döntés felelőssége alól, megmaradva abban a gyermeki állapotban, mikor még nem az ő terhe volt eldönteni mi helyes és mi nem. A személyiség fejlődésének fontos lépése, ha valaki vállalni akarja saját életének alakítását. Ahhoz, hogy a diák fegyelmezett személlyé váljon, azonosulnia kell azzal a gondolattal, hogy számára fontos a fegyelmezetté válás. Ezt akkor tudja megtenni, ha megpróbál utánozni valakit, aki fegyelmezett, önfegyelmében hiteles, tekintélye tudásából, bölcsességéből származik. Az önfegyelem mintája épül be a diákba, és ennek elősegítése, kivárása rendkívül nagy türelmet igényel

IV.6.1. Jutalmazás

Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérettel jutalmazza. Ezek az osztálykönyvbe, anyakönyvbe és a bizonyítványba bevezetésre kerülnek.

A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesíthetők. Ezeket a dicséretek az ellenőrzőbe és az osztálykönyvbe jegyezzük be, és a havi illetve év végi magatartás vagy szorgalomjegyben érvényesítjük.

Kiemelkedő, tanórán felüli tanulmányi, vagy más jellegű, az iskola hírét öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók könyv-, vagy más tárgyjutalomban részesülhetnek, amelyet lehetőség szerint ünnepélyes körülmények között adunk át. (pl. Te Deum alkalmával)

IV.6.2. Büntetés

Az alapvető viselkedési szabályok, vagy a házirend ellen vétő diákok a vétek súlyának és a kihágások gyakoriságának figyelembevételével az alábbi módon büntethetők:

Szóban: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói elbeszélgetés, figyelmeztetés, elbeszélgetés a szülőkkel

Írásban: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés vagy megrovás. Ezek a súlyoknak megfelelően a havi és az év végi magatartás, illetve szorgalom jegyben is tükröződnek.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elvét érvényesítjük, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni. Minden esetben az osztálykönyvbe és az ellenőrző könyvbe bejegyzésre kerülnek. Tudomásulvételét a szülő aláírásával jelzi.

Különlegesen minősített esetekben a tantestület fegyelmi bizottságot hozhat létre egy ügy kivizsgálására. Határozatai között szerepelhet az okozott kár megtérítése, a diák áttétele másik osztályba, eltanácsolása az iskolából, vagy átirányítása másik iskolába. A fegyelmi eljárás megkezdéséről és döntéséről a szülőket időben értesíteni kell.

IV.7. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Minden esetben célszerű figyelembe venni a következő szempontokat:

- a tanulók napi és heti terhelését,
- az egyes diákok képességeit, adottságait, munkatempóját
- az életkori sajátosságokat,
- az értelmi fejlettséget,
- a fejlődés ütemét,
- a házi feladat előkészítettségét.

Alapelvek:

- A házi feladatok adására a rendszeresség, folyamatosság legyen jellemző a tanév során, beleértve a hétvégeket és a szüneteket is!
- A házi feladat kapcsolódjon az éppen tárgyalt anyagrészhez és ne tartalmazzon túlzott követelményeket!
- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákokat állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a tanítónőket a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre, mert a minőségi ellenőrzés és javítás visszajelzés a pedagógusnak és önellenőrzés a tanuló számára!

A házi feladat lehet szorgalmi, gyűjtőmunka jellegű, differenciált. Az elvégzésére fordított idő az alsó tagozatban ne legyen több, mint a napközis tanóra ideje, a felső tagozatban egy átlagos képességű gyermek esetén tantárgyanként ne haladja meg a 20-30 percet, azaz a napi maximum két és fél órát! A hétvégére, hosszabb szünetekre adott házi feladatok kérdése a pedagógus hatásköre, de semmiképpen se haladja meg a hét közben egyik tanítási óráról a másikkra adott házi feladat mennyiségét.

Az első két évfolyamon a házi feladatok a bevezető szakasznak megfelelően legyenek játékosak, illeszkedjenek az életkori sajátosságokhoz, a gyermek számára könnyen teljesíthetőek legyenek. Ne okozzon nehézséget, külön terhet annak megoldása a tanuló számára, ugyanakkor feleljen meg a céljának, azaz alkalmas legyen a napi „ismeretek” ismétlésére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére. Fontos szempont, hogy megoldása sikerélményhez juttassa a tanulót, amely motivációt jelent a későbbiekre nézve. A feladatok könnyen és gyorsan ellenőrizhetőek legyenek, az ellenőrzés pedig építő jelleggel történjen.

A harmadik negyedik évfolyamon a feladatok legyenek sokrétűek, érdekesek, alkalmasak legyenek a napi „ismeretek” ismétlésére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére. Mindenféleképpen javasolt a kiadott házi feladatoknál a differenciálás alkalmazása, illetve ezekben az évfolyamokban is elengedhetetlen a tanulók terhelésének vizsgálata. Ennek megfelelően az egyes tanulók képességeiknek, értelmi fejlettségüknek legmegfelelőbb, az előrehaladásukat leginkább szolgáló házi feladatokat kapjanak. Az egyes gyermekeknél a feladatok mennyisége, típusa, sokrétősége szolgálhatja a tehetség gondozást, míg más tanulóknál a sikeres felzárkózást.

Az ötödik és hatodik évfolyamon a házi feladatok szolgálják az alapozó szakasznak megfelelően az alapismeretek elmélyítését, megszilárdítását, rögzülését, az esetlegesen hiányzó részek pótlását, bizonyos alapismeretek készség szintre emelését. A tanulók számára legyen érthető és világosan körvonalazott. Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti, valamint a szóbeli és írásbeli házi feladatok megfelelő arányára! Memoriterek megtanulása esetén megfelelő felkészülési idő (legalább 1 hét) adása ajánlott.

A hetedik-tizenkettedik évfolyamon, a házi feladatok elsődleges célja a sokoldalú képességfejlesztés legyen, differenciált módon. Ezek a feladatok illeszkedjenek a gyermek egyéni képességeihez, tehetségéhez, fejlődésének üteméhez, segítsék a tanult ismeretek elmélyítését, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók fejlődését. A feladatok segítsék elő az egyéni törekvések megvalósulását! Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti,

valamint a szóbeli és írásbeli házi feladatok megfelelő arányára! Memoriterek megtanulása esetén megfelelő felkészülési idő (legalább 1 hét) adása ajánlott.

IV.8.A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Köznevelési törvény nevesíti a NETFIT-et mint a tanulók fizikai fitsségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszert, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából a Magyar Diáksport Szövetség működteti.

A NETFIT 4 fitsségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két, illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fitsségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében. A fizikai fitsségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával kell feltölteni a NETFIT rendszerbe.

A fizikai fitsségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus - mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával - rögzíti és feltölti a NETFIT-be. A fizikai fitsségi mérés tanulót érintő eredményeit a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával megismerheti.

IV.9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Nevelés alapelvei, céljai:

1. Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítse az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
2. Érzékennyé tenni a diákokat a szűkebb környezetükön túl történő dolgokra, történésekre is (Magyarország, a világ globális problémáira- népesedés, környezeti és természeti katasztrófák, stb.) és felkészíteni őket a lokálisból kiindulva a bioszféra és a biodiverzitás megőrzésére.
3. Az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének), mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével és kultúrájával együtt.
4. Képesé tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
5. Kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten egyaránt, amely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelve.

6. Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt.
7. Bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
8. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés.

Pedagógia célok:

1. Az alapelvekre vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
2. Ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
3. Rendszerszemléletre nevelés.
4. Fenntarthatóságra nevelés, az ökológiai szemléletmód segítségével.
5. A környezetetika hatékony fejlesztése.
6. Érzelmi és értelmi környezet nevelés.
7. Tapasztalatokon alapuló, kreatív környezeti nevelés.
8. Tolerancia és segítő életmód kialakítása.
9. A környezettudatos magatartás és életvitel kialakításának segítése.
10. Az állampolgári felelősség felébresztése.
11. Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismerése.
12. A helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerése, a felismerés képességének fejlesztése.
13. Problémamegoldó gondolkodás, döntőképesség fejlesztése.
14. Globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.
15. Vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikációs kultúra fejlesztése.

IV.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézmény a tanulók esélyegyenlősége, valamint a tanulókkal kapcsolatos egyenlő bánásmód érdekében, figyelembe veszi:

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, mely rögzíti, hogy minden embernek joga van ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, valamint
- a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény esélyegyenlőséget, valamint egyenlő bánásmódot érintő rendelkezéseit.

Az iskolai háttérből fakadó, az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok:

Az oktatásba történő bekapcsolódás:

- Az iskola-előkészítőfoglalkozásokról és a beiratkozásról hirdetmények kifüggesztése, az iskola honlapján való megjelenítése.
- Házirend átadása, honlapon való közzététele.
- Felvételi elutasítások jogszerűségének vizsgálata.

A követelmények teljesítése:

- Felmentéssel kapcsolatos intézkedések áttekintése.

Mulasztások:

- Igazolatlan mulasztás esetén azonnali intézkedések.

Jogellenes megkülönböztetés:

- A csoport vagy személy jogellenes elkülönítésének megakadályozása.

A továbbtanulásra való felkészítés:

- Pályaorientációs foglalkozások szervezése.
- Továbbtanulásra felkészítő foglalkozások szervezése.

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget biztosító feladatok

Fogadóórák, szülői értekezletek, szaktanári, egyéni fogadó órák biztosítása

- Családlátogatás.
- Differenciált foglalkozás a tanórákon.
- Korrepetálás, felzárkóztatás, egyéni képességekhez igazítva.
- Kapcsolattartás a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel.
- Szülők tájékoztatása a lehetséges támogatásokról. (tankönyv. stb.)
- A rászoruló tanulók részére támogatási eszközök, források keresése.

(alapítvány, pályázat)

A tanuló védelmével összefüggő együttműködési feladatok

- Kapcsolattartás a veszélyeztetettséget észlelő és a jelzőrendszerben résztvevő személyekkel.
- Egészségügyi helyzettel kapcsolatos könnyítések és felmentések kiadása.

Az iskola együttműködése a tanulóközösségekkel és a szülőkkel

- Házi rend felülvizsgálata.
- Diákönkormányzat működtetése.
- Kapcsolattartás a szülői szervezettel.

Esélyegyenlőséget biztosító feladatok a tanulói teljesítmény értékelésekor

A tanulók értékelésének, minősítésének módja:

- A teljesítmény értékelése legyen objektív.
- Érdemjegyekről, minősítésről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell. (digitális napló)

Felzárkóztatás

- Törekedni kell a tanuló rászorultságának mielőbbi felismerésére.
- A szülőt tájékoztatni kell az eredményes felkészülés lehetőségeiről.
- A szülőt tájékoztatni kell a felzárkóztatás eredményességéről.
- A felzárkóztatás tárgyi és személyi feltételeit biztosítani kell.

A tanulmányi követelmények eredménytelen teljesítése

- A javítóvizsga letételének lehetőségéről a nevelőtestület dönt.
- A javítóvizsgát az igazgató szervezi meg.
- A szülőket a javítóvizsgával kapcsolatban az osztályfőnök, szaktanár tájékoztatja.
- Osztályozóvizsga letételére (jogszabályban előírt mulasztás elérése, valamint előre hozott érettségi vizsga esetén) az igazgató ad engedélyt.
- Évfolyamismétlés esetén a szülőt az igazgató vagy az osztályfőnök tájékoztatja.

IV.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

- történelem tantárgy társadalmi ismeretek 5. és 12. évfolyam
- hon- és népismeret,
- ének-zene,
- osztályfőnöki.

Szabadidős tevékenységek: Projektnapjaink keretében nyújtunk lehetőséget arra, hogy tanulóink ismereteket szerezzenek a nemzetiségek nyelvéről, szokásairól, táncairól, dalairól. A településünkön jellemzően az alábbi nemzetiségek élnek:

német, horvát, roma, szlovén

IV.12. Sajátos pedagógiai módszerek

Iskolánk jelenleg nem alkalmaz sajátos pedagógiai módszereket.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A jelen pedagógiai program érvényességi ideje:

Az intézmény 2019. szeptember 1-jétől szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.

A pedagógiai program módosításának módja és indokai:

A Fenntartó, a Nevelőtestület, a Szülői Szervezet, illetve a Diákönkormányzat javaslatára, vagy törvényi változások esetén évente egy alkalommal (lehetőség szerint mindig szeptember 1-jei hatállyal) alapvető programok belépése vagy megszűnése esetén a tantestület egyetértésével és a Fenntartó jóváhagyásával.

A pedagógiai program felülvizsgálatának mechanizmusa:

1. A bevezetést követő második év első nevelési értekezletén:
 - * Reálisak voltak-e a célkitűzések ?
 - * Megvalósíthatók-e a feladatok ?
 - * Hogyan változtak a személyi és tárgyi feltételek ?
 - * Változtak-e a fenntartói, szülői, pedagógusi és diák-önkormányzati igények ?

2. A teljes bevezetés után évente egy alkalommal:
 - * a tantestület által javasolt egy-egy részterület értékelése
 - * a szülői, tanulói, fenntartói visszajelzések alapján választott terület vizsgálata

3. A teljes bevezetéstől számított négyévenként a helyi tanterv és pedagógiai program teljes áttekintése, esetleg külső szakértő bevonásával is.

A pedagógiai program hozzáférhetősége

A pedagógiai program nyilvános, szabadon megtekinthető a szülők, pedagógusok, diákok számára egyaránt az iskola könyvtárában, a tagintézményekben és a titkárságon, valamint az intézmény honlapján.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A **Boldog Brenner János Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium** Pedagógiai Programját az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2020. június 10-én a dolgozókkal történt ismertetése után történt szavazással egyhangúlag fogadta el. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői az alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

.....
Tálas Józsefné
kollégiumvezető

.....
Englert Zsolt
igazgató

A Pedagógiai Programmal kapcsolatban a diákönkormányzat és a Szülői Szervezet – a jogszabályban meghatározottak szerint – 2020. június 10-én véleményezési jogot gyakorolt, amelynek tényét a diákönkormányzat képviselője és a Szülői Szervezet elnöke aláírásukkal tanúsítják. A Pedagógiai Programot jelen formájában elfogadták.

.....
Ádám Dénes
Szülői Szervezet elnöke

.....
Horváth Mónika
Diákönkormányzatot segítő tanár

A Pedagógiai Programot a fenntartó jóváhagyta:

.....
Dr. Székely János
megyéspüspök